

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1988

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
35

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1756

Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάσταση δικαιοδικών λειτουργιών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο.

Κυρώνεται ο Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαιοδικών λειτουργιών, που συντάχθηκε από την Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, που συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 περίπτ. α' του ν. 1649/86 και με την 101938/86 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Τμήμα πρώτο.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ.

Γενικές διατάξεις.

Κεφάλαιο Α'.

Έκταση εφαρμογής—ίδρυση, συγχώνευση, κατάργηση, περιφέρειες και έδρα δικαστηρίων.

Άρθρο 1.

Έκταση εφαρμογής.

Οι ρυθμίσεις του τμήματος αυτού διέπουν :

α. Τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια (Άρειο Πάγο, εφετεία, μικτά ορκωτά δικαστήρια, δικαστήρια ανηλίκων, πλημμελειοδικεία, πρωτοδικεία, ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία).

β. Τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια (εφετεία και πρωτοδικεία) και τη γενική επιτροπεία των δικαστηρίων αυτών.

Άρθρο 2.

Ίδρυση, συγχώνευση, κατάργηση, περιφέρειες και έδρα δικαστηρίων.

1. Η ίδρυση, η συγχώνευση και η κατάργηση δικαστηρίων, η επέκταση ή ο περιορισμός της περιφέρειάς τους και η μεταβολή της έδρας τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από γνώμη της ολομέλειας:

α. του Αρείου Πάγου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, αν πρόκειται για εφετείο ή διοικητικό εφετείο αντίστοιχα,

β. του οικείου εφετείου ή διοικητικού εφετείου αντίστοιχα, αν πρόκειται για άλλο δικαστήριο.

Το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζει και το δικαστήριο που θα εκδικάζει τις εκκρεμείς υποθέσεις.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από γνώμη :

α. του προέδρου πρωτοδικών ή του δικαστή που διευθύνει το πρωτοδικείο και του εισαγγελέα πρωτοδικών για τα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της περιφέρειας του πρωτοδικείου,

β. του προέδρου εφετών ή του δικαστή που διευθύνει το εφετείο και του εισαγγελέα εφετών για τα μονομελή και πολυμελή πρωτοδικεία και πλημμελειοδικεία της περιφέρειας του εφετείου,

γ. του προέδρου και του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τα εφετεία,

δ. του δικαστή που διευθύνει το διοικητικό εφετείο για τα μονομελή και πολυμελή διοικητικά πρωτοδικεία της περιφέρειάς του,

ε. του προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και του γενικού επιτρόπου της Επικρατείας, για τα διοικητικά εφετεία.

1. μπορεί να οριστεί ως μεταβατική έδρα :

αα. ειρηνοδικείου και πταισματοδικείου, η έδρα άλλου δήμου ή κοινότητας,

ββ. πρωτοδικείου και πλημμελειοδικείου, η έδρα ειρηνοδικείου της περιφέρειάς του,

γγ. εφετείου, η έδρα πρωτοδικείου της περιφέρειάς του,

δδ. διοικητικού εφετείου ή διοικητικού πρωτοδικείου, πόλη της περιφέρειάς του, στην οποία έχει την έδρα το πολιτικό—ποινικό δικαστήριο.

3. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζονται οι ημέρες κατά τις οποίες συνεδριάζουν τα δικαστήρια στη μεταβατική τους έδρα, το τμήμα της περιφέρειας του οποίου οι υποθέσεις θα εκδικάζονται στη μεταβατική έδρα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Αν συντρέχουν ειδικό λόγοι να μην εκδικαστεί ορισμένη υπόθεση στη μεταβατική έδρα, εισάγεται στην κύρια έδρα με αιτιολογημένη πράξη, αν η υπόθεση είναι ποινική, του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού και σε κάθε άλλη περίπτωση του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

5. Η υπαγωγή υπόθεσης στη μεταβατική έδρα δεν ασκεί επίδραση στην τοπική αρμοδιότητα του δικαστηρίου.

6. Αν σπουδαίος λόγος επιβάλλει να συνεδριάζει το πλημμελειοδικείο, το ποινικό εφετείο ή το μικτό ορκωτό εφετείο έξω από την έδρα του, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο, με πρόταση του εισαγγελέα ορίζει με αιτιολογημένη πράξη του τον τόπο της συνεδρίασης μέσα στην περιφέρεια του εφετείου.

7. Με τη διαδικασία της παρ. 1 μπορούν να ιδρυθούν αποτελή μονομελή πρωτοδικεία και πλημμελειοδικεία ή διοικητικά πρωτοδικεία με ορισμένη περιφέρεια και μόνιμη έδρα

άλλη από την έδρα του αντίστοιχου πολυμελούς δικαστηρίου, στα οποία τη δύναμη ανήκει ο δικαστής, που υπηρετεί στο αυτοτελές μονομελές δικαστήριο και η οργανική του θέση. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται και οι αναγκαίες λεπτομέρειες, όπως η αναπλήρωση με άλλο δικαστή του τοποθετούμενου σ' αυτό από το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο με πράξη του προέδρου του πολυμελούς δικαστηρίου, ο τρόπος λειτουργίας του αυτοτελούς δικαστηρίου κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, οι θυσιαστικές προσωρινές μετακινήσεις του δικαστή για συμμετοχή του στη σύνθεση του πολυμελούς δικαστηρίου με εντολή του προέδρου του, η στέγαση του αυτοτελούς μονομελούς δικαστηρίου και ο τρόπος γραμματειακής εξυπηρέτησης.

Κεφάλαιο Β'.

Οργανικές θέσεις και συγκρότηση δικαστηρίων.

Άρθρο 3.

Αριθμός και κατανομή οργανικών θέσεων.

1. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών και των υπαλλήλων της γραμματείας ορίζεται με νόμο.

2. Η κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών και των υπαλλήλων της γραμματείας στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες γίνεται ανάλογα με τον αριθμό των υποθέσεων και τη δικαστηριακή τους κίνηση, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κάθε 2 χρόνια, κατά μήνα Ιούνιο ή εκτάκτως, σε περίπτωση αύξησης των θέσεων. Το διάταγμα αυτό εκδίδεται ύστερα από γνώμη:

α. για τους δικαστικούς λειτουργούς:

αα. των πολιτικών — ποινικών δικαστηρίων, του προέδρου και του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που λαμβάνουν υπόψη αντιστοίχως τις αιτιολογημένες προτάσεις των δικαστικών λειτουργιών που διευθύνουν τα εφετεία και τις εισαγγελίες εφετών,

ββ. των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του γενικού επιτρόπου της Επικρατείας που λαμβάνει υπόψη τις αιτιολογημένες προτάσεις των προέδρων εφετών ή των δικαστών που διευθύνουν τα διοικητικά εφετεία

β. για τους υπαλλήλους της γραμματείας:

αα. των πολιτικών — ποινικών δικαστηρίων, του προέδρου ή του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τους υπαλλήλους της γραμματείας του Αρείου Πάγου ή της εισαγγελίας του αντιστοίχως, των δικαστών που διευθύνουν τα εφετεία και πρωτοδικεία για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σ' αυτά και στα δικαστήρια της περιφέρειάς τους, ύστερα από προηγούμενη γνώμη των δικαστών που διευθύνουν τα τελευταία, και των εισαγγελέων εφετών και πρωτοδικών για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στις αντίστοιχες εισαγγελίες,

ββ. των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της γενικής επιτροπείας, του γενικού επιτρόπου της Επικρατείας στα δικαστήρια αυτά, ο οποίος, αν πρόκειται για υπαλλήλους της γραμματείας των διοικητικών εφετείων και διοικητικών πρωτοδικείων, λαμβάνει υπόψη αιτιολογημένη πρόταση των δικαστών που διευθύνουν τα δικαστήρια αυτά.

3. Το προεδρικό διάταγμα κατανομής ισχύει ωστόσο εκδοθεί νεότερο.

Άρθρο 4.

Συγκρότηση των δικαστηρίων — τμήματα.

1. Τα πολιτικά — ποινικά δικαστήρια συγκροτούνται ως εξής:

α. το ειρηνοδικείο και το πταισματοδικείο, από πρωτοδική,

β. το μονομελές πρωτοδικείο ή πλημμελειοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδική,

γ. το πολυμελές πρωτοδικείο ή τριμελές πλημμελειοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών και δύο πρωτοδικές,

δ. το τριμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό), από πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες,

ε. το πενταμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών και τέσσερις εφέτες,

στ. το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων, από το δικαστή ανηλίκων,

ζ. το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων, από το δικαστή ανηλίκων και δύο νεότερους του, αν είναι δυνατό, πρωτοδικές,

η. το εφετείο ανηλίκων, από τον εφέτη ανηλίκων και δύο νεότερους του, αν είναι δυνατόν, εφέτες,

θ. το μικτό ορκωτό δικαστήριο, από πρόεδρο πρωτοδικών, δύο πρωτοδικές και τέσσερις ενόρκους,

ι. το μικτό ορκωτό εφετείο, από πρόεδρο εφετών, δύο εφέτες και τέσσερις ενόρκους.

Οι ένορκοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 379 — 400 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

2. Τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια συγκροτούνται ως εξής:

α. το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδική, ειδικώς τα αυτοτελή μονομελή πρωτοδικεία συγκροτούνται από πρωτοδική,

β. το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών και δύο πρωτοδικές,

γ. το τριμελές διοικητικό εφετείο από πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες,

δ. το πενταμελές διοικητικό εφετείο, από πρόεδρο εφετών και τέσσερις εφέτες.

3. Κατά τις συνεδριάσεις των πολυμελών δικαστηρίων προεδρεύει ο ανώτερος κατά βαθμό ή, αν δεν υπάρχει ή κωλύεται, ο αρχαιότερος δικαστής.

4. Στις συνεδριάσεις των πολιτικών δικαστηρίων μπορεί, όπου ορίζει ο κώδικας πολιτικής δικονομίας, να παρίσταται ο αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος αναπτύσσει τη γνώμη του τελευταίος, εκτός αν είναι διάδικος. Στις συνεδριάσεις των ποινικών δικαστηρίων παρίσταται υποχρεωτικώς ο αρμόδιος εισαγγελέας. Στο πταισματοδικείο παρίσταται ο αρμόδιος δημόσιος κατηγορός, μπορεί όμως να παρίσταται και ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

5. Τα δικαστήρια, αν το επιτρέπει ο αριθμός των δικαστών που υπηρετούν σ' αυτά, διαιρούνται σε τμήματα. Σχετική γνωστοποίηση γίνεται στο χώρο των ανακοινώσεων.

Άρθρο 5.

Αναπλήρωση δικαστών.

1. Αν δεν υπάρχουν, απουσιάζουν ή κωλύονται οι δικαστές, αναπληρώνονται, κατά σειρά αρχαιότητας, εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά, ως εξής:

A.—Στα πολιτικά—ποινικά δικαστήρια:

α. ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου από τους αντιπροέδρους,

β. οι αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου, αμοιβαίως ή από αμοιβαίως του τμήματός τους,

γ. ο πρόεδρος πολυμελούς δικαστηρίου, από άλλο δικαστή της ίδιας σύνθεσης ή του ίδιου δικαστηρίου.

δ. ένας μόνο πρωτοδικής πολυμελούς πρωτοδικείου ή τριμελούς πλημμελειοδικείου, από πρόεδρο της περιφέρειάς του,

ε. ο πρωτοδικής που υπηρετεί στο αυτοτελές μονομελές πρωτοδικείο—πλημμελειοδικείο ή στο ειρηνοδικείο ή πταισματοδικείο από άλλο πρωτοδική οριζόμενο από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται τα δικαστήρια στα οποία ανέκυψε η ανάγκη της αναπλήρωσης.

B. Στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια:

α. ο πρόεδρος πολυμελούς δικαστηρίου, από άλλο δικαστή του ίδιου δικαστηρίου,

β. ο εφέτης, από άλλο εφέτη του ίδιου δικαστηρίου,

γ. ένας μόνο πρωτοδικής τριμελούς πρωτοδικείου, από πρόεδρο του ίδιου δικαστηρίου,

δ. ο πρωτοδικής που υπηρετεί στο αυτοτελές μονομελές πρωτοδικείο, από άλλο πρωτοδική οριζόμενο από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το μονομελές στο οποίο ανέκυψε η ανάγκη της αναπλήρωσης.

2. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο αναπληρωτές ορίζονται με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

Άρθρο 6.

Αδυναμία συγκρότησης.

1. Αν για οποιοδήποτε λόγο είναι αδύνατη η συγκρότηση:

- α. του πρωτοδικείου ή του πταισματοδικείου, ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο παραγγέλλει να μεταβεί για τη σύνθεση ορισμένων δικαστικών άλλος δικαστής της περιφέρειας του πρωτοδικείου,

- β. του πρωτοδικείου, του πλημμελειοδικείου, του δικαστηρίου ανηλίκων ή του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, ο πρόεδρος εφετών ή ο δικαστής που διευθύνει το εφετείο παραγγέλλει να μεταβούν για τη σύνθεση ορισμένων δικαστικών όσοι πρωτοδικείς χρειάζονται, από αυτούς που υπηρετούν στα πρωτοδικεία της περιφέρειας του εφετείου,

- γ. των εφετείων, των εφετείων ανηλίκων και των μικτών ορκωτών εφετείων Δωδεκανήσου, Κέρκυρας, Ιωαννίνων, Νικυπλίου, Πατρών, Κρήτης, Αιγαίου, Λάρισας και Θράκης, ο δικαστής που διευθύνει το εφετείο:

- α. των Αθηνών, για τα πέντε πρώτα (εφετεία, εφετεία ανηλίκων και μικτά ορκωτά εφετεία),

- ββ. του Πειραιά, για τα δύο αμέσως επόμενα και

- γγ. της Θεσσαλονίκης, για τα δύο τελευταία, παραγγέλλει να μεταβούν από το εφετείο για τη σύνθεση ορισμένων δικαστικών όσοι εφέτες χρειάζονται.

2. Αν η αδυναμία εμφανιστεί στο πρόσωπο του εισαγγελέα του δικαστηρίου, ο εισαγγελικός λειτουργός που διευθύνει την εισαγγελία εφετών παραγγέλλει να μεταβεί για την αναπλήρωσή του και για ορισμένη θιλάση:

- α. αντεισαγγελέας πρωτοδικών, αν πρόκειται για πλημμελειοδικείο ή δικαστήριο ανηλίκων,

- β. εισαγγελέας πρωτοδικών, αν πρόκειται για μικτό ορκωτό δικαστήριο,

- γ. εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών, αν πρόκειται για εφετείο, εφετείο ανηλίκων ή μικτό ορκωτό εφετείο.

3. Αν για οποιοδήποτε λόγο είναι αδύνατη η συγκρότηση διοικητικού δικαστηρίου, η αναπλήρωση γίνεται ως εξής:

- α. οι εφέτες αναπληρώνονται από εφέτες άλλου εφετείου και:

- β. οι πρωτοδικείς ή πάρεδροι, από πρωτοδικείς ή πάρεδρους άλλου πρωτοδικείου της ίδιας εφετειακής περιφέρειας.

Οι αναπληρωτές ορίζονται για κάθε συνεδρίαση:

- αα. οι εφέτες, με πράξη του γενικού επιτρόπου της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

- ββ. οι πρωτοδικείς ή πάρεδροι, με πράξη του οικείου προέδρου εφετών ή του δικαστή που διευθύνει το οικείο εφετείο. Σε περίπτωση αδυναμίας ορισμού δικαστή από το οικείο εφετείο, η αναπλήρωση γίνεται από δικαστή περιφέρειας άλλου εφετείου με πράξη του γενικού επιτρόπου της επικρατείας.

4. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή η συγκρότηση δικαστηρίου με αναπληρωτές δικαστών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, εφαρμόζονται οι οικείες διονομικές διατάξεις που προβλέπουν την παραπομπή των υποθέσεων για την εκδίκαση από άλλο ισόβαθμο δικαστήριο.

5. Αν προβλέπεται ότι η δίχρη σε πολυμελές δικαστήριο θα διαρκέσει πολύ χρόνο, μπορεί να οριστεί και άλλος δικαστής ως συμπάρεδρο μέλος του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για τη συγκρότηση του δικαστηρίου αυτού.

Ο δικαστής αυτός αναπληρώνει μέλος του δικαστηρίου στην περίπτωση κωλύματός του κατά τη διάρκεια της δίχρης. Συμμετέχει στη διαδικασία, όχι όμως και στη διάσκεψη, εκτός αν έγινε αναπλήρωση. Αν κωλυθεί ο πρόεδρος, προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους άλλους δικαστές.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως και για τον εισαγγελέα του δικαστηρίου.

Άρθρο 7.

Γραμματέας.

1. Για τη νόμιμη συγκρότηση του δικαστηρίου απαιτείται κατ' αρχήν η παρουσία των γραμματέα του, εκτός όπου ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν όμως δεν υπάρχει ή για οποιοδήποτε λόγο απουσιάζει ή κωλύεται ο γραμματέας και ο νόμος αναπληρωτής του, τηρείται η διαδικασία ανάθεσης των καθηκόντων του γραμματέα του άρθρου 10 παράγρ. 6.

2. Στις διασκέψεις των δικαστηρίων δε χρειάζεται η παρουσία γραμματέα, εκτός αν το δικαστήριο την κρίνει αναγκαία.

Άρθρο 8.

Κωλύματα — Τιμές.

1. Δικαστικοί λειτουργοί, υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών και δικηγόροι δεν επιτρέπεται να συμπράττουν στην ίδια διαδικαστική πράξη ή ενέργεια, αν είναι σύζυγοι ή συνδέονται με συγγένεια αίματος ή αγχιστείας μέχρι και τον τρίτο βαθμό.

Για τους δικηγόρους η απαγόρευση ισχύει και όταν εκπροσωπούν αντίδικα μέρη.

2. Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο οφείλουν να δηλώνουν το κώλυμα στο δικαστή ή τον πρόεδρο του τριβουλίου ή τον εισαγγελέα που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία αντίστοιχα.

3. Η αποσιώπηση του κωλύματος και η παρά την ύπαρξή του σύμπραξη συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, δε συνεπάγεται όμως ακυρότητα της διαδικαστικής πράξης ή ενέργειας, εκτός όπου το ορίζει ο νόμος.

4. Με προεδρικό διάταγμα επιτρέπεται να αναρτηθεί σε χώρους των δικαστηρίων η εικόνα δικαστικού λειτουργού, που έχει αποδώσει πριν από τρία τουλάχιστον έτη και είχε διακριθεί για τις δικαστικές του αρετές.

Άρθρο 9.

Σχέση δικαστικών και αστυνομικών αρχών.

1. Τα όργανα που ασκούν γενικά ή ειδικά αστυνομικά καθήκοντα υποχρεούνται:

- α) να εκτελούν αμέσως και απροφασίστως τις παραγγελλίες των δικαστικών αρχών και να παρέχουν τη βοήθειά τους σ' αυτές,

- β) να διευκολύνουν τους δικηγόρους στην άσκηση του λειτουργήματός τους.

2. Υποχρέωση συνδρομής έχουν και τα όργανα των ενδύλων δυνάμεων.

3. Η υπαίτια παράβαση των υποχρεώσεων του εδαφίου α' της παραγράφου 1 συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και τιμωρείται κατά το πειθαρχικό δίκαιο του σώματος στο οποίο ανήκει το όργανο.

4. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών του τόπου της υπηρεσίας του αστυνομικού οργάνου ενεργεί στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου τις αναγκαίες ανακριτικές πράξεις για τη διεκδίκηση του αδικήματος και ασκεί την πειθαρχική δίωξη.

5. Πειθαρχική δικαιοδοσία ασκούν τα συμβούλια του πλημμελειοδικείου και του εφετείου σε πρώτο και δεύτερο βαθμό αντίστοιχα.

6. Ο εισαγγελέας του συμβουλίου που εξέδωσε την απόφαση επιμελείται την εκτέλεσή της.

7. Τυχόν κενά της εφαρμοστέας πειθαρχικής νομοθεσίας συμπληρώνονται από την αντίστοιχη νομοθεσία των δικαστικών υπαλλήλων.

Άρθρο 10.

Γραμματεία των δικαστηρίων και των εισαγγελιών.

1. Σε κάθε δικαστήριο και εισαγγελία λειτουργεί γραμματεία.

2. Προϊστάμενος της γραμματείας είναι:

- α. του δικαστηρίου ο δικαστής που το διευθύνει,

- β. της εισαγγελίας, ο εισαγγελέας που τη διευθύνει.

3. Ο γραμματέας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας διευθύνει τις υπηρεσίες της γραμματείας σύμφωνα με τις εντολές του προϊσταμένου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και δίνει τις αναγκαίες οδηγίες στο προσωπικό της.

Μετέχει στις συνεδριάσεις του δικαστηρίου, του δικαστικού συμβουλίου και της ολαμέλειας του δικαστηρίου, εκτός όπου ο νόμος ορίζει διαφορετικά.

Συντάσσει με ευθύνη δική του και του δικαστή που διευθύνει τη σύζηση τα πρακτικά, τις εκθέσεις, τις πράξεις και τα άλλα έγγραφα που απαιτεί ο νόμος για την πιστοποίηση των δικαστικών ενεργειών. Εκδίδει τα απόγραφα και αντίγραφα,

τα πιστοποιητικά και αποσπάσματα, τηρεί και ενημερώνει τα βιβλία και φυλάττει το αρχείο και τα άλλα αντικείμενα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας. Διχειρίζεται την πίστωση για τη γραφική ύλη και παραλαμβάνει οτιδήποτε πρέπει να παρακατατεθεί στο δικαστήριο. Οφείλει να σημειώνει τα εισπρακτέα τέλη του εκδιδόμενου απογράφου ή κατατιθέμενου εγγράφου. Αν υπάρχουν αμειβολίες για τη χορήγηση απογράφου, αντιγράφου, πιστοποιητικού κ.λπ., αποφαίνεται ο προϊστάμενος της γραμματείας.

4. Αν ο γραμματέας δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει στη διεύθυνση των υπηρεσιών της γραμματείας ο ιεραρχικά επόμενος, και στα λοιπά καθήκοντά του ο υπάλληλος που ορίζεται από τον προϊστάμενο της γραμματείας.

5. Αν η αναπλήρωση του γραμματέα δεν είναι δυνατή από υπάλληλο της γραμματείας του ίδιου δικαστηρίου ή εισαγγελίας, αναπληρώνεται από γραμματέα άλλου δικαστηρίου ή εισαγγελίας, αντιστοίχως, ύστερα από παραγγελία του προϊστάμενου της γραμματείας:

α. του πρωτοδικείου, για τα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της περιφέρειας του πρωτοδικείου,

β. του εφετείου, για τα πρωτοδικεία της περιφέρειάς του,

γ. του διοικητικού εφετείου, για τα διοικητικά πρωτοδικεία της περιφέρειάς του,

δ. της εισαγγελίας εφετών, για τις εισαγγελίες της περιφέρειας του εφετείου.

6. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει γραμματέας και είναι αδύνατη η αναπλήρωσή του από άλλο δικαστικό υπάλληλο, ο προϊστάμενος της γραμματείας αναθέτει προσωρινά την εκτέλεση των καθήκοντων του γραμματέα σε οποιοδήποτε δημόσιο υπάλληλο ή υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (όπως οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης) κρίνει κατάλληλο.

Η ανάθεση γίνεται με πράξη που κοινοποιείται στο διοριζόμενο, ο οποίος οφείλει αμέσως να παρουσιαστεί στον προϊστάμενο της γραμματείας και να αναλάβει τα καθήκοντά του.

Για την ανάληψη υπηρεσίας συντάσσεται έκθεση.

Η ημερήσια αποζημίωση για τα πρόσκαιρα αυτά καθήκοντα ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.

7. Η μη αναγραφή του λόγου αναπλήρωσης του γραμματέα δε συνεπάγεται ακυρότητα.

8. Οι έμμισθοι επιμελητές των δικαστηρίων και των εισαγγελιών επιδίδουν τα έγγραφα και εκτελούν τις βοηθητικές υπηρεσίες του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας που τους αναθέτει ο γραμματέας ή ο προϊστάμενος της γραμματείας τους.

Άρθρο 11.

Δικαστικό έτος — Δικαστικές διακοπές.

1. Το δικαστικό έτος αρχίζει στις 16 Σεπτεμβρίου και λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

2. Οι δικαστικές διακοπές αρχίζουν την 1 Ιουλίου και λήγουν στις 15 Σεπτεμβρίου.

3. Κατά την περίοδο των δικαστικών διακοπών συγκροτούνται ένα ή περισσότερα τμήματα, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας. Στα τμήματα αυτά συμμετέχουν και οι δικαστές που υπηρετούν στα αυτοτελή μονομελή πρωτοδικεία, ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία, οι ανάγκες των οποίων κατά τη διάρκεια των διακοπών καλύπτονται όταν οι δικαστές που υπηρετούν σ' αυτό τελούν σε διακοπές, από δικαστές του πολυμελούς πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται.

Άρθρο 12.

Αρχείο.

1. Στο αρχείο του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας φυλάσσονται οι αποφάσεις, τα πρακτικά, τα βιβλία, οι δικογραφίες και τα άλλα υπηρεσιακά έγγραφα.

2. Με προεδρικό διάταγμα ρυθμίζεται η τήρηση και οργάνωση των αρχείων, η διαδικασία εκποίησης ή καταστροφής των εγγράφων που δεν έχουν υπηρεσιακή χρησιμότητα ή ιστορική αξία, καθώς και η ανασύσταση των αρχείων ή των δικογραφιών, πρακτικών ή αποφάσεων που καταστράφηκαν ή χάθηκαν.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται τα απαραίτητα βιβλία ή άλλου είδους στοιχεία που τηρούν τα δικαστήρια και οι εισαγγελίες, καθώς και το περιεχόμενό τους. Τα βιβλία αυτά πριν από τη χρήση τους πρέπει να αριθμούνται και να μονογραφούνται κατά φύλλο, να σφραγίζονται και να υπογράφονται από τον προϊστάμενο της γραμματείας. Με όμοια απόφαση ορίζονται κατά περίπτωση οι στατιστικοί πίνακες που οφείλει να τηρεί κάθε δικαστήριο και οι υπηρεσίες στις οποίες πρέπει να υποβάλλονται οι πίνακες αυτοί.

Κεφάλαιο Γ'.

Δικαστικά συμβούλια και ολομέλειες.

Άρθρο 13.

Δικαστικά συμβούλια.

1. Τα δικαστικά συμβούλια συγκροτούνται, όπως τα αντίστοιχα δικαστήρια:

α. Του πρωτοδικείου και του πλημμελειοδικείου (άρθρο 4 παρ. 1 περιπτ. γ'),

β. του διοικητικού πρωτοδικείου (άρθρο 4 παρ. 2 περιπτ. δ'),

γ. του εφετείου (άρθρο 4 παρ. 1 περιπτ. ε' και ε'),

δ. του διοικητικού εφετείου (άρθρο 4 παρ. 2 περιπτ. γ' και δ'),

ε. του Αρείου Πάγου (άρθρο 23).

Οι διατάξεις των άρθρων 485 παρ. 1 του κώδικα ποινικής δικονομίας και 565 παρ. 2 του κώδικα ποινικής δικονομίας δε θίγονται.

Το συμβούλιο του Αρείου Πάγου του άρθρου 529 του κώδικα ποινικής δικονομίας συγκροτείται από τον πρόεδρό του και δύο αρεοπαγίτες.

2. Στα δικαστικά συμβούλια παρίσταται όπου προβλέπεται από το νόμο και ο αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος αναπτύσσει την πρότασή του και αποχωρεί.

Άρθρο 14.

Ολομέλεια.

1. Η ολομέλεια του δικαστηρίου αποτελείται από όλα τα μέλη του που έχουν την ιδιότητα του τακτικού δικαστή. Οι πρόεδροι μετέχουν χωρίς ψήφο. Ο δικαστής που διευδύνει το δικαστήριο συγκαλεί την ολομέλεια και προεδρεύει σ' αυτή.

Ο εισαγγελέας του δικαστηρίου παρίσταται στις συνεδριάσεις της και, αφού εκφράσει τη γνώμη του, αποχωρεί.

2. Η ολομέλεια βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντες περισσότεροι από τους μισούς δικαστές που υπηρετούν στο δικαστήριο κατά το χρόνο της σύγκλησής της, όχι όμως λιγότεροι από τρεις. Αν ο αριθμός των υπηρετούντων υπερβαίνει τους δικαστές, αρκεί η παρουσία των εκατό.

3. Οι αποφάσεις της ολομέλειας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Αν σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, η αριθμητικά μικρότερη κάθε φορά γνώμη οφείλει να προσχωρεί σε μια από τις άλλες μέχρι να σχηματιστεί πλειοψηφία.

4. Στην αρμοδιότητα της ολομέλειας υπάγονται:

α. η κατάρτιση, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση του κανονισμού του δικαστηρίου,

β. η λήψη απόφασης για θέματα που αφορούν τη λειτουργία της δικαιοσύνης, την προσωπική κατάσταση των δικαστικών λειτουργών ή θέματα που εμφανίζουν γενικότερο νομικό ενδ αφέρον,

γ. Η γνωμοδότηση για την κατάρτιση των τμημάτων των δικαστών,

δ. η λήψη απόφασης ή γνωμοδότησης για όσα θέματα έχουν υπαχθεί στην αρμοδιότητά της βάσει ειδικών διατάξεων.

5. Στα λοιπά εκτός από τον Άρειο Πάγο πολιτικά — πολιτικά δικαστήρια και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, όταν οι τακτικοί δικαστές είναι περισσότεροι από είκοσι πέντε τις κατά τα στοιχεία β' και δ' αρμοδιότητες της ολομέλειας απεί αντιπροσωπευτικό όργανο με ετήσια θητεία. Στο όργανο αυτό μετέχουν εκτός από τον προϊστάμενο του οικείου δικαστηρίου και αριθμός δικαστών ίσος προς το ήμισυ του συνόλου των υπηρετούντων δικαστών. Οι δικαστές αναδεικνύονται με κλήρωση που διενεργείται στην αρχή κάθε δικαστικού έτους, από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, σε δημόσια συνεδρίαση πολυμελούς σχηματισμού του, στην οποία αν πρόκειται για πολιτικά δικαστήρια μετέχει και ο εισαγγελέας. Η κλήρωση γίνεται μεταξύ των προέδρων εφετών και εφετών όταν πρόκειται για ολομέλεια εφετείου και των προέδρων πρωτοδικών και πρωτοδικών όταν πρόκειται για ολομέλεια πρωτοδικείου, οι οποίοι υπηρετούν κατά το χρόνο της κλήρωσης στα παραπάνω δικαστήρια. Κατά την κλήρωση εκτός από τα τακτικά μέλη αναδεικνύονται και δέκα αναπληρωματικά μέλη που αναπληρούν τα κωλύμενα τακτικά κατά τη σειρά εξαγωγής των ονομάτων τους από την κλήρωση. Συμπληρωματική κλήρωση ενεργείται αν τακτικό μέλος πάψει για οποιοδήποτε λόγο να ανήκει στο δικαστήριο. Οι κληρούμενοι καταλαμβάνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που έπαψαν να ανήκουν στο δικαστήριο.

6. Η ολομέλεια μπορεί να συνέλθει για να αντάλλασουν τα μέλη της απόψεις σε νομικά ζητήματα. Τα δικαιδοτικά όμοια όργανα του δικαστηρίου δε δεσμεύονται από τα περίσπματα αυτών των συζητήσεων.

7. Η σύγκληση της ολομέλειας (ή κατά περίπτωση του αντιπροσωπευτικού της οργάνου) ανήκει στην πρωτοβουλία του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο. Αυτός υποχρεούται να συγκαλέσει την ολομέλεια, αν τα ζητήσει ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας όταν παύκεται για διοικητικά δικαστήρια, για νομικό θέμα γενικότερου ενδιαφέροντος ή θέματα σχετιζόμενα με τη λειτουργία της δικαιοσύνης ή την προσωπική κατάσταση των δικαστικών λειτουργών.

8. Η διαδικασία της σύγκλησης της ολομέλειας μπορεί να ρυθμιστεί από τον κανονισμό του δικαστηρίου.

9. Οι συνεδριάσεις των δικαστικών συμβουλίων και των ολομελειών των δικαστηρίων δεν είναι δημόσιες εκτός όπου ο νόμος ορίζει το αντίθετο.

Οι διατάξεις των άρθρων 4 παράγραφ. 4, 5 παρ. 1 και 7 παρ. 1 έχουν ανάλογη εφαρμογή, στα δικαστικά συμβούλια και στις ολομέλειες των δικαστηρίων.

Όταν απαιτείται από το νόμο απόφαση ή γνωμοδότηση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου, αυτή συγκροτείται όπως ισχύει το άρθρο 23.

10. Οι δικονομικές διατάξεις που ρυθμίζουν τα σχετικά με τη διάπλευση και την κατάρτιση των αποφάσεων των δικαστηρίων έχουν ανάλογη εφαρμογή και στα δικαστικά συμβούλια και τις ολομέλειες των δικαστηρίων, όταν κρίνουν θέματα διοικητικής φύσης.

Κεφάλαιο Δ'.

Διεύθυνση δικαστηρίων και εισαγγελιών.

Άρθρο 15.

Διεύθυνση δικαστηρίων.

1. Τα δικαστήρια διευθύνονται: α) από τον πρόεδρο του δικαστηρίου και, αν είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο, β) από τον πρωτοδίκη, το ειρηνοδικείο και τον πραιματοδίκη, το πραιματοδικείο και αν είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο.

2. Τα εφετεία Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από αρμοπαγίτη. Το διοικητικό εφετείο Αθηνών διευθύνεται από τον αρχαιότερο πρόεδρο εφετών που υπηρετεί σ' αυτό.

3. Τα πρωτοδικεία (πολιτικά και διοικητικά) Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης καθώς και σε όσα υπάρχουν πέντε τουλάχιστον πρόεδροι: πρωτοδικών διευθύνονται από πρόεδρο εφετών ή εφέτη του εφετείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται.

4. Τα ειρηνοδικεία και πραιματοδικεία Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης καθώς και το ειρηνοδικείο Πατρών διευθύνονται από πρόεδρο πρωτοδικών του πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται.

5. Οι προϊστάμενοι των δικαστηρίων των παραγράφων 2, 3 και 4 ορίζονται με απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου για δύο έτη και μπορούν να μετέχουν στις συνεδρίες του δικαστηρίου που διευθύνουν.

Η απόφαση μπορεί να παραταθεί, καθώς και να ανακληθεί οποτεδήποτε πριν από τη λήξη της.

6. Όταν λείπει, απουσιάζει ή κωλύεται ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο, τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος δικαστής.

7. Ο προϊστάμενος του δικαστηρίου α. διευθύνει το δικαστήριο, το οποίο και εκπροσωπεί και φροντίζει για την εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών του, β. ορίζει τους δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους που θα μετέχουν στα τμήματα όπως και στις επιτροπές, συμβούλια ή άλλα μη δικαιοδοτικά όργανα, γ. συγκαλεί την ολομέλεια, καθορίζει την ημερήσια διάταξη και διευθύνει τις εργασίες της, δ. απευθύνει συστάσεις στους δικαστικούς υπαλλήλους, ε. εγκρίνει τη χορήγηση αντιγράφων, στ. ασκεί όσα άλλα καθήκοντα του αναθέτει ο νόμος και έχει το τελετήριο της αρμοδιότητάς.

Άρθρο 16.

Διεύθυνση εισαγγελιών.

1. Την εισαγγελία διευθύνει ο εισαγγελέας, ο οποίος και φροντίζει, για την εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών της. Αν είναι περισσότεροι, τη διευθύνει ο αρχαιότερος.

2. Με απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου αποσπάται ως προϊστάμενος στην εισαγγελία:

- α. εφετών Αθηνών, αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου,
- β. πρωτοδικών Αθηνών, εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών Αθηνών,
- γ. πρωτοδικών, στην οποία υπηρετούν τρεις ή περισσότεροι εισαγγελείς, αντεισαγγελέας εφετών από την οικεία εισαγγελία εφετών.

Άρθρο 17.

Κανονισμοί.

1. Κάθε δικαστήριο και εισαγγελία οφείλει να καταρτίζει τον κανονισμό της εσωτερικής του υπηρεσίας με το πιο κάτω περιεχόμενο, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, όταν το επιβάλλουν οι υπηρεσιακές ανάγκες.

2. Ο κανονισμός καταρτίζεται, συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται:

- α. του δικαστηρίου, από την ολομέλειά του,
- β. της εισαγγελίας, από τον εισαγγελέα που τη διευθύνει και τους εισαγγελείς και αντεισαγγελείς της,
- γ. του αυτοτελούς μονομελούς δικαστηρίου από τον πρωτοδίκη.

3. Μέχρις ότου εκδοθεί και ισχύσει ο κανονισμός, τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ρυθμίζονται με πράξη, του δικαστικού λειτουργού που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία. Στην αρμοδιότητά του ανήκει και η ρύθμιση κάθε θέματος που δεν προβλέπεται από τον κανονισμό.

4. Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης δικαιούται να ζητήσει τη σύνταξη, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση κανονισμού.

5. Οι κανονισμοί των δικαστηρίων ρυθμίζουν αποκλειστικώς τα τμήματα του δικαστηρίου, της εισαγγελίας και της

γραμματέας τους και το αντικείμενό τους, τις ημέρες της εβδομάδας κατά τις οποίες θα συνεδριάζουν τα τμήματα, τις τακτικές ώρες της ημέρας κατά τις οποίες θα εκδικάζονται οι υποθέσεις κάθε τμήματος, το χρόνο έως τον οποίο θα προεδριάζονται υποθέσεις πριν από τις δικαστικές Χριστουγέννων και Πάσχα, το χρόνο έως τον οποίο θα προεδριάζονται υποθέσεις για να εκδικαστούν πριν από τις δικαστικές δικαστές και τον τρόπο με τον οποίο θα καλούνται στην ολομέλεια τα μέλη της για να παραστούν στη συνεδρίαση.

6. Ένα μήνα πριν από την επικείμενη κατάρτιση, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση του κανονισμού ειδοποιούνται εγγράφως ο γραμματέας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και ο δικηγορικός σύλλογος της έδρας του δικαστηρίου, για να υποβάλουν, αν επιθυμούν, έγγραφες προτάσεις για θέματα σχετιζόμενα με τα αντικείμενα του κανονισμού. Τις προτάσεις αυτές του Δικηγορικού Συλλόγου καλείται να αναπτύξει αμέσως μετά την έναρξη της συνεδρίασης της ολομέλειας ο πρόεδρος του, ο οποίος στη συνέχεια αποχωρεί.

7. Κάθε κανονισμός υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης για κύρωση. Ο Υπουργός δικαιούται να τον εγκρίνει ή να τον τροποποιήσει. Ύστερα από γνώμη του Προέδρου ή του εισαγγελέα του δικαστηρίου μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημέρα που θα περιέλθει σε αυτόν. Ο κανονισμός ισχύει από την έγκρισή ή τροποποίησή του.

8. Με προεδρικό διάταγμα ιδρύεται ειδικό ποινικό τμήμα στα δικαστήρια των Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης με αποκλειστική αρμοδιότητα την ανάκριση και εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων. Ο προϊστάμενος του δικαστηρίου ορίζει τους δικαστές που υπηρετούν στο τμήμα αυτό για δύο έτη. Οι συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων κατά δικαίωμα και δικαστήριο καθορίζονται με κλήρωση από τους μετέχοντες στο τμήμα αυτό δικαστές. Η κλήρωση διενεργείται σε δημόσια συνεδρίαση του δικαστηρίου με πολυμελή σύνθεση το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα για τον επόμενο μήνα. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται ο τρόπος και η δικαιοσύνη της κλήρωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 18.

Δικαστικό κατάνημα και συνεδριάσεις των δικαστηρίων.

1. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης με απόφασή του ορίζει τα δικαστικά κατάνηματα.

2. Τις αίθουσες του κατάνηματος στις οποίες συνεδριάζουν τα δικαστήρια ορίζουν με πράξη τους:

α. του Αρείου Πάγου, ο πρόεδρος του,

β. των δικαστηρίων της έδρας του εφετείου ή του διοικητικού εφετείου αντίστοιχα, ο δικαστής που το διευθύνει,

γ. των άλλων δικαστηρίων, οι δικαστές που τα διευθύνουν.

Η πράξη γνωστοποιείται με κοινοποίηση στους δικηγορικούς συλλόγους της περιφέρειας του δικαστηρίου και με επικύρωσή της στην είσοδο του δικαστικού κατάνηματος.

3. Αν για οποιοδήποτε λόγο η συνεδρίαση του δικαστηρίου στην αίθουσα που έχει οριστεί είναι αδύνατη, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ορίζει, αν αυτό είναι δυνατό, άλλη αίθουσα συνεδριάσεων του ίδιου κατάνηματος, με πράξη του, που γνωστοποιείται με τον προσφορότερο τρόπο πριν από την έναρξη της συνεδρίασης. Η συνέχιση της συνεδρίασης μπορεί να γίνει και σε άλλη αίθουσα που ορίζει ο δικαστής που διευθύνει τη συνεδρίαση και την ανακαινώνει από την έδρα.

Αν υπάρχει διαρκής αντικειμενική αδυναμία πραγματοποίησης των συνεδριάσεων του δικαστηρίου, ορίζεται, ύστερα από αίτηση του δικαστή που το διευθύνει, από τον Υπουργό, η αίθουσα άλλου δικαστηρίου για την πραγματοποίηση των συνεδριάσεων. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

4. Στην αίθουσα συνεδριάσεων υπάρχουν ιδιαίτερη έδρα για το δικαστήριο, ειδικά έδρανα για τους δικηγόρους και χω-

ριστές θέσεις για τους διαδίκους, τους κατηγορούμενους, τους μάρτυρες και τους ακροατές.

Τη διαρρύθμιση των αιθουσών, όπου συνεδριάζουν τα δικαστήρια, καθορίζει ειδικότερα με απόφασή του ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

5. Η θέση του δικαστή που διευθύνει τη συνεδρίαση είναι στο μέσο των άλλων δικαστών. Η θέση του γενικού επιτρόπου ή του αναπληρωτή του, όταν παρίσταται, του εισαγγελέα ή του δημόσιου κατηγορού είναι στο δεξιό και του γραμματέα στο αριστερό μέρος. Οι εισαγγελείς δημόσιοι κατηγοροί, δικηγόροι, διάδικοι, μάρτυρες και κατηγορούμενοι απευθύνονται προς το δικαστήριο όρθιοι.

6. Τα δικαστήρια συνεδριάζουν τις εργάσιμες ημέρες. Η συνεδρίαση μπορεί να διακοπεί και για ημέρα που είναι αργία.

Τα δικαστήρια μπορούν να συνεδριάζουν και σε ημέρα αργίας για να δικαστούν:

α. υποθέσεις ποινικές, με τη διαδικασία των άρθρων 409—427 του Κ.Π.Δ.

β. υποθέσεις που εισάγονται να δικαστούν με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ή για τις οποίες ο δικαστής του μονομελούς ή ο πρόεδρος του πολυμελούς, αρμόδιου για την εκδίκασή τους, δικαστηρίου κρίνει ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος από την αναβολή. Κάθε δικαστής, εισαγγελέας, δημόσιος κατηγορός, γραμματέας και επιμελητής ακροατηρίου οφείλει να εμφανίζεται κατά την ορισμένη ώρα στον τόπο της συνεδρίασης και να μην απομακρύνεται αυτογυμνώς πριν λυθεί η συνεδρίαση.

7. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης με απόφασή του ορίζει τις ώρες εργασίας των δικαστικών γραφείων και της εισόδου σ' αυτά του κοινού.

Αν τοπικές ή άλλες συνθήκες επιβάλλουν ειδική ρύθμιση, εξουσιοδοτεί το όργανο που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία να ρυθμίσει το ωράριο εργασίας με πράξη του που γνωστοποιείται με το προσφορότερο μέσο.

8. Τα μέλη του Αρείου Πάγου και της εισαγγελίας του και ο γραμματέας του φορούν στις δημόσιες συνεδριάσεις τήβεννο που καθορίζει ο Υπουργός της Δικαιοσύνης με απόφασή του. Η χρήση τήβεννου μπορεί να επεκταθεί σταδιακά και σε άλλα δικαστήρια ή κατηγορίες δικαστικών λειτουργών και λοιπών παραγόντων της δίκης με υπουργική απόφαση που θα καθορίζει το ύψος, το σχήμα και τον τρόπο ραφής, το χρώμα, την ανάληψη της σχετικής δαπάνης και κάθε άλλη λεπτομέρεια για κάθε κατηγορία.

9. Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ευταξία και εμπρόσσια της συνεδρίασης του δικαστηρίου.

Άρθρο 19.

Εποπτεία.

1. Ασκούν εποπτεία:

α) ο Υπουργός Δικαιοσύνης, στη διοίκηση της δικαιοσύνης,

β) ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και ο προϊστάμενος της επιθεώρησης, στα δικαστήρια, τις εισαγγελίες και τις γραμματείες τους όλης της Χώρας,

γ) ο γενικός επιτρόπος της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στα δικαστήρια αυτά και τις γραμματείες τους,

δ) ο δικαστής που διευθύνει το εφετείο, στα δικαστήρια και τις γραμματείες της περιφέρειας του εφετείου.

ε) ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία εφετών, στις εισαγγελίες και τις γραμματείες της περιφέρειας της εισαγγελίας εφετών,

στ) ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο, στα δικαστήρια και τις γραμματείες της περιφέρειας του πρωτοδικείου.

ζ) ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία πρωτοδικών, στους ανακριτικούς υπαλλήλους, δημόσιους κατηγορούς, συμβολαιογράφους, φύλακες μεταγραφών, υποψηφίων,

κτηματολογίων, νηολογίων και υπονηολογίων πλοίων και αεροσκαφών, ληξιαρχείων, υπαλλήλους και επιμελητές της εισαγγελίας πρωτοδικών και τους άμισθους δικαστικούς επιμελητές.

2. Η εποπτεία που ασκείται από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, τον προϊστάμενο επιθεώρησης και τους αναφερομένους στα στοιχεία γ'—ζ' της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνει και την εξουσία έκδοσης γενικών οδηγιών για την εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων και την ταχεία εκτέλεση των καθηκόντων των δικαστικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων. Οι οδηγίες αυτές δεν επιτρέπεται να αφορούν το περιεχόμενο της δικαστικής κρίσης.

Άρθρο 20.

Γραφείο νομολογίας και έρευνας.

1. Σε κάθε δικαστήριο, στο οποίο υπηρετούν περισσότεροι από δύο (2) πρόεδροι, λειτουργεί γραφείο νομολογίας και έρευνας. Έργο του γραφείου αυτού είναι ιδίως: α. η συγκέντρωση, ταξινόμηση, ευρετηρίαση και γενικότερα η αξιοποίηση, κατά τον προσφορότερο τρόπο, νομολογιακού υλικού και η σύμβασή του για την παροχή πληροφοριών με ηλεκτρονικό υπολογιστή και β. η οργάνωση της βιβλιοθήκης του δικαστηρίου.

2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο γραφείο διευθύνεται από δικαστή και στελεχώνεται από υπαλλήλους της γραμματείας του δικαστηρίου. Ο δικαστής κατά το χρονικό διάστημα που διευθύνει το παραπάνω γραφείο, μπορεί, αν τούτο κρίνεται αναγκαίο, να απαλλαγεί, με απόφαση της ολομέλειας, μερικώς από τα κύρια δικαστικά του καθήκοντα.

Άρθρο 21.

Υπηρεσιακή σφραγίδα.

Τα δικαστήρια και οι γραμματείες τους χρησιμοποιούν, για την εγκυρότητα των εγγράφων που εκδίδουν, υπηρεσιακή σφραγίδα, που αποτελείται από τρεις ομόκεντρους κύκλους, με διάμετρο του εξωτερικού κύκλου 0,04 μ. Αυτή, στον εσωτερικό κύκλο φέρει το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, στο ενδιάμεσο κυκλικό διάστημα την ονομασία του δικαστηρίου, και στον εξωτερικό κύκλο τις λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

Άρθρο 22.

Αλληλογραφία—Αντίγραφα.

1. Οι δικαστικές αρχές αλληλογραφούν μεταξύ τους και με άλλες αρχές, καθώς και με οποιοδήποτε πρόσωπο, πνευματικής, εκτός αν ο νόμος επιβάλλει να τηρηθεί ορισμένη διαδικασία.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης με απόφασή του μπορεί να ορίσει τον τύπο και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθούν οι δικαστικές αρχές και οι δικαστικοί λειτουργοί και υπάλληλοι, όταν υποβάλλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης εκθέσεις, αναφορές, αιτήσεις ή άλλα έγγραφα.

2. Έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση, αντίγραφα ή αποσπάσματα:

α) των αποφάσεων και των εγγράφων κάθε άλλης διαδικασίας, εκτός από την ποινική, καθώς και των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων για διοικητικά θέματα, οι διάδικοι, ενώ οι τρίτοι μόνο αν έχουν έννομο συμφέρον, κατά την κρίση του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

β) των εγγράφων της ποινικής διαδικασίας, όσοι και όπως ορίζεται το άρθρο 147 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

Με τους ίδιους όρους χορηγούνται πιστοποιητικά που βεβαιώνουν το χρόνο δημοσίευσης και το δικτακτικό των αποφάσεων των πολιτικών και τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ειδικές διατάξεις.

Κεφάλαιο Ε'.

Άρειος Πάγος.

Άρθρο 23.

Ολομέλεια — τμήματα.

1. Το δικαστήριο του Αρείου Πάγου διακρίνεται σε ολομέλεια και τμήματα.

Κάθε τμήμα συγκροτείται από τον πρόεδρό του και τέσσερις αρεοπαγίτες. Τη σύνθεση των τμημάτων κανονίζει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.

Η ολομέλεια συγκροτείται από τον πρόεδρο ή το νόμιμο αναπληρωτή του και το ήμισυ τουλάχιστον των λοιπών μελών του Αρείου Πάγου.

Με κανονισμό που συντάσσεται από την ολομέλεια του Αρείου Πάγου ορίζονται τα πολιτικά και ποινικά τμήματα, ρυθμίζεται η εσωτερική οργάνωση, ο τρόπος της διεξαγωγής των εργασιών και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά την εύρυθμη λειτουργία του Αρείου Πάγου και της εισαγγελίας του. Ο κανονισμός κυρώνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. Αν πρόκειται για εξαιρετικής σημασίας υπόθεση, ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου μπορεί να την εισαγάγει στην ολομέλεια.

3. Στις συνεδριάσεις της ολομέλειας και των τμημάτων του Αρείου Πάγου παρίσταται ο εισαγγελέας του.

4. Αν δεν υπάρχει, κωλύεται ή είναι απών, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου αναπληρώνεται από αντεισαγγελέα κατά τη σειρά της αρχιότητάς του. Αν και αυτοί κωλύονται ή είναι απόντες, χρέη εισαγγελέα εκπαιεί ο νεότερος αρεοπαγίτης.

Κεφάλαιο ΣΤ'.

Εισαγγελία.

Άρθρο 24.

Ανεξάρτητη δικαστική αρχή.

1. Η εισαγγελία είναι δικαστική αρχή ανεξάρτητη από τα δικαστήρια και την εκτελεστική εξουσία.

2. Δρα ενίκια και αδιάκριτα και έχει ως αποστολή την τήρηση της νομιμότητας, την προστασία του πολίτη και τη διαφύλαξη των κανόνων της δημοσίας τάξης.

3. Η τοπική αρμοδιότητα της εισαγγελίας συμπίπτει με του δικαστηρίου στο οποίο λειτουργεί.

4. Τους εισαγγελικούς λειτουργούς συνδέει σχέση ιεραρχικής εξάρτησης. Προϊστάμενος όλων είναι ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Ο εισαγγελικός λειτουργός οφείλει να εκτελεί τις παραγγελίες των προϊσταμένων του. Κατά την εκτέλεση όμως των καθηκόντων του και την έκφραση της γνώμης του ενεργεί αδέσμευτα, υπακούοντας στο νόμο και στη συνείδησή του.

5. Έχουν δικαίωμα να απευθύνουν παραγγελίες, γενικές οδηγίες και συστάσεις σχετικές με την άσκηση των καθηκόντων τους:

α) ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, προς όλους τους εισαγγελικούς λειτουργούς της Χώρας, καθώς και στους δικαστικούς λειτουργούς πλην των μελών του Αρείου Πάγου,

β) ο εισαγγελέας εφετών και πρωτοδικών, προς τους εισαγγελικούς λειτουργούς, ανακριτικούς υπαλλήλους, δημόσιους κατηγορούς, συμβολαιογράφους, υπαλλήλους εισαγγελίας, φύλακες μεταφραζών, υποδικών, κτηματολογίων, νηολογίων, υπονηολογίων πλοίων και αεροσκαφών, ληξιαρχείων, υπαλλήλους και επιμελητές και άμισθους δικαστικούς επιμελητές, της περιφέρειας της εισαγγελίας εφετών ο πρώτος και πρωτοδικών ο δεύτερος.

6. Αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται ο εισαγγελέας δικαστηρίου, αναπληρώνεται από τους εισαγγελικούς λειτουργούς της οικείας εισαγγελίας κατά τη σειρά της αρχιότητάς τους και αυτοί από το δικαστή που ορίζει ο προϊστάμενος του δικαστηρίου.

Άρθρο 25.

Αρμοδιότητες.

1. Στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα υπάγεται:

α. η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης,

β. η άσκηση της ποινικής δίωξης,

γ. η διεύθυνση της προανάκρισης,

δ. η εποπτεία και ο έλεγχος των ατυχημάτων αρχών αναφορικά με την πρόληψη και τη δίωξη των εγκλημάτων,

- α. η υποβολή προτάσεων στα δικαστικά τμήματα και τα δικαστήρια,
 στ. η άσκηση των ένδικων μέσων,
 ζ. η εκτέλεση των ποινικών αποφάσεων και η παροχή συνδρομής για την εκτέλεση εκτελεστών τίτλων,
 η. η εποπτεία και ο έλεγχος των σωφρονιστικών καταστημάτων,
 θ. ο έλεγχος των δημόσιων κατηγορών, των συμβολαιογράφων, των φυλάκων μεταγραφών, υποθηκών, νηολογίων, κτηματολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, των ληξιαρχών και των υπαλλήλων, επιμελητών και άμισθων δικαστικών επιμελητών.
 ι. ό,τι άλλο ο νόμος ορίζει.

2. Οι εισαγγελείς γνωμοδοτούν σε νομικά ζητήματα, που δεν έχουν εισαχθεί στα δικαστήρια, όταν τους υποβάλλουν ερωτήματα που αντιμετωπίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους :

- α. όσοι αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο παράγραφος 5β,
 β. οι υπηρεσίες του δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή του ποινικού νόμου.

Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου γνωμοδοτεί και σε νομικά ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος.

3. Οι εισαγγελείς θεσπιώνουν την ιδιότητα και το γνήσιο της υπογραφής των εισαγγελικών λειτουργών και υπαλλήλων της εισαγγελίας τους. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών θεσπιώνει επίσης την ιδιότητα και το γνήσιο υπογραφής των προσώπων που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο παράγραφος 5β.

4. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών :

α) έχει δικαίωμα να συνιστά σε όσους φιλονικούν να αποφύγουν την τέλεση αξιόποινων πράξεων και να επιδιώξουν την ειρηνική λύση της διαφοράς τους,

β) δικαιούται να παραγγέλλει στις υπηρεσίες του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των οργανισμών κοινής ωφελείας και όλων γενικά των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα, να παραδώσουν έγγραφα ή να χορηγήσουν αντίγραφα τους, όταν το ζητήσουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα που έχουν δικαίωμα ή έννομο συμφέρον, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 261 του Κ.Π.Δ.

Κεφάλαιο Ζ΄.

Πολιτικά και ποινικά δικαστήρια.

Άρθρο 26.

Ανακριτές και δικαστές ανηλίκων.

1. Ανακριτές και δικαστές ανηλίκων στα πλημμελειοδικεία ορίζονται για μία διετία ένας ή περισσότεροι πρωτοδικείς με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του προέδρου πρωτοδικών και πρόταση του οικείου εισαγγελέα εφετών.

Με την ίδια διαδικασία ορίζεται ο ανακριτής και ο δικαστής ανηλίκων του εφετείου.

2. Σε υποθέσεις επείγουσες ή που απαιτούν ιδιαίτερη ή μακρόχρονη έρευνα, ο πρόεδρος πρωτοδικών μπορεί, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών, να ορίσει επίκουρο ανακριτή έναν ή περισσότερους πρωτοδικείς προκειμένου να βοηθηθεί ο ανακριτής και αυτός το ζητήσει.

3. Δικαστές ανηλίκων ορίζεται κατά προτίμηση όποιος έχει ειδικές γνώσεις ή είναι γλωσσολογικά.

Σε όλα δικαστήρια έχει συγκροτηθεί ποινικό τμήμα, ως ανακριτές, ως επίκουροι ανακριτές και ως δικαστές ανηλίκων ορίζονται δικαστές του τμήματος. Ένας ή περισσότεροι από τους ανακριτές ορίζονται και ανακριτές ανηλίκων.

Αν ο κατηγορούμενος ή ένας από τους κατηγορουμένους είναι ανήλικος, την ανάκριση ενεργεί ο ανακριτής ανηλίκων.

4. Αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται ή έπαψε να υπη-

ρεστεί ο ανακριτής και δεν μπορεί άλλος ανακριτής να τον αναπληρώσει, ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο ορίζει ως ανακριτή έναν πρωτοδική για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες.

5. Αν συντρέχει επείγουσα ανάγκη, ανακριτικά καθήκοντα εκτελεί και ο πρόεδρος πρωτοδικών.

6. Ο ανακριτής και ο δικαστής των ανηλίκων ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη συμπλήρωση της διετίας μέχρι την αναικτόστασή τους.

Πριν από την πάροδο της διετίας απαλλίσσονται από τα καθήκοντά τους με τη διαδικασία της παραγράφου 1, αν συντρέξει σπουδαίος λόγος.

Η άρνηση του ανακριτή και του δικαστή ανηλίκων μπορεί ν' ανανεωθεί για μια ακόμη διετία.

Άρθρο 27.

Εκδίκαση υποθέσεων κατά τις δικαστικές διακοπές από τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια.

1. Στην περίοδο των διακοπών (1 Ιουλίου έως 15 Σεπτεμβρίου) τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια κατ' εξαίρεση δικάζουν :

α. ποινικές υποθέσεις,

β. υποθέσεις τις οποίες, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο χαρακτηρίσει ως μάταιες, με σημειώσή του στην υποβληθείσα αίτηση. Ο ίδιος δικαστής μπορεί να επιτρέψει να διεξαχθεί κατά τη διάρκεια των διακοπών απόδειξη που δεν έχει αρχίσει, αν από την αναβολή κινδυνεύει να μεταιωθεί.

γ. υποθέσεις που αφορούν : αα. ασφαλιστικά μέτρα και αναστολή εκτέλεσης, ββ. διαταγές πληρωμής και πιστωτικούς τίτλους, γγ. εργατικές διαφορές και δδ. απόδοση της χρήσης του μισθίου.

2. Κατά το μήνα Αύγουστο τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια δικάζουν μόνο :

αα. ποινικές υποθέσεις που εκδικάζονται με τη διαδικασία των άρθρων 417—427 του κώδικα ποινικής δικονομίας, ή για τις οποίες προβλέπεται προθεσμία εκδίκησης, ή αφορούν τον καθορισμό συνολικής ποινής,

ή αιτήσεις ανώτατης διαδικασίας και απόφασης, ή αιτήσεις αναβολής της δίκες ή διακοπής της ποινής,

ή αναιρετήσεις ή αμειβολίες για την εκτέλεση ποινής και την ανασταλτική δύναμη ένδικων μέσων.

ββ. αιτήσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων,

ή την αναστολή εκτέλεσης αποφάσεων.

3. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης καταρτίζει με απόφασή του τα τμήματα των δικαστηρίων και των εισαγγελιών για το διάστημα των διακοπών, ανάλογα με τη δικαστηριακή τους κίνηση και τον αριθμό των δικαστικών τους λειτουργών.

Η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα από γνώμοδότηση της ολομέλειας του δικαστηρίου, η οποία υποβάλλεται στον υπουργό το πρώτο θεαήμερο του Ιουνίου.

4. Η αναπλήρωση του ανακριτή κατά το διάστημα των διακοπών γίνεται με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου.

5. Οι δικαστικοί λειτουργοί που απομακρύνονται από την έδρα τους κατά τη διάρκεια των διακοπών, οφείλουν να δηλώνουν στο δικαστή ή τον εισαγγελέα που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ακριτολόγως τον τόπο της διαμονής τους.

6. Αν κατά τη διάρκεια των διακοπών ανακύψει αναπόφευκτη υπηρεσιακή ανάγκη, μπορεί να ανάκληθούν από τις διακοπές τους :

α. οι δικαστές, από το δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

β. οι εισαγγελικοί λειτουργοί, από τον εισαγγελέα που διευθύνει την οικεία ή την αμέσως ανώτερη εισαγγελία.

Κεφάλαιο Η'.

Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 28.

Ίδιος κλάδος.

1. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας είναι ιδιαίτερος κλάδος δικαστικών λειτουργιών που έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λειτουργίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων καθώς και την υποβοήθησή του έργου τους.

2. Στον κλάδο αυτό ανήκουν: α. μία θέση γενικού επιτρόπου, β. μία θέση επιτρόπου και γ. δύο θέσεις αντεπιτρόπων. Τους δικαστικούς αυτούς λειτουργούς συνδέει σχέση υπηρεσιακής εξάρτησης με προϊστάμενο το γενικό επίτροπο.

3. Ο επίτροπος αναπληρώνει το γενικό επίτροπο, αν κωλύεται ή απουσιάζει και ασκεί τα καθήκοντά του αν δεν υπάρχει. Ο αρχαιότερος από τους αντεπιτρόπους αναπληρώνει τον επίτροπο, αν κωλύεται ή απουσιάζει και ασκεί τα καθήκοντά του αν δεν υπάρχει.

Αν όλες οι θέσεις των δικαστικών λειτουργιών της Γενικής Επιτροπείας είναι κενές, τα καθήκοντα του γενικού επιτρόπου ασκεί ο αρχαιότερος πρόεδρος των Διοικητικών Εφετείων Αθηνών και Πειραιά.

4. Ο γενικός επίτροπος μπορεί να αναθέτει οποιαδήποτε αρμοδιότητά του, με πράξεις του ανακαλούμενες ή τροποποιούμενες οποτεδήποτε, σε άλλο μέλος της Γενικής Επιτροπείας, ή να κατανέμει τις αρμοδιότητές του μεταξύ των μελών της Γενικής Επιτροπείας.

Άρθρο 29.

Αρμοδιότητες γενικού επιτρόπου.

1. Ο γενικός επίτροπος:

α) Προϊσταται των υπηρεσιών της Γενικής Επιτροπείας, επιβλέπει τις εργασίες όλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εκδίδει γενικές και ειδικές οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής της υπηρεσίας τους και εποπτεύει τους δικαστές και το προσωπικό της γραμματείας τους. Το δικαίωμα της εποπτείας περιλαμβάνει ιδίως την παρακολούθηση της εκμελούσης και ταχείας διεξαγωγής της δικαστικής υπηρεσίας, τη διαπίστωση υπηρεσιακών ελλείψεων ή ανωμαλιών και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία της, την υπόμνηση του καθήκοντος στους διοικητικούς δικαστές και υπαλλήλους που εκτελούν έρρα δέως την υπηρεσία ή πλημμελώς τα καθήκοντά τους, την εξέταση κάθε παραπόνου ή αιτίας από οποιονδήποτε (δικαστή, υπάλληλο, πολίτη ή αρχή) και την υπόδειξη, αρμοδίως των ενδεικνυόμενων μέτρων.

β) Επαγρυπνεί για την ορθή εφαρμογή της διοικητικής νομοθεσίας δικαιούμενος να ζητά, από τα διοικητικά δικαστήρια, την υποβολή κάθε στοιχείου που αφορά τις εργασίες τους καθώς και οποιαδήποτε δικογραφία πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης ή και μετά την έκδοση απόφασης γι' αυτή και από τις διοικητικές αρχές την αποστολή οποιουδήποτε φακέλου υπόθεσης που δικαστήκε από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Επίσης δικαιούται να υποδεικνύει στα αρμόδια όργανα την άσκηση των επιτρεπόμενων ένδικων μέσων κατά των αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων, ελέγχοντας κάθε παράλειψη.

γ) Διενεργεί, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν παραγγελίας του Υπουργού Δικαιοσύνης, κάθε υπηρεσιακή έρευνα ή διοικητική εξέταση, όταν υποβληθούν αναφάρες ή παράπονα ή περιέλθουν πληροφορίες ή στοιχεία που πιθανολογούν τη διάπραξη πειθαρχικού ή ποινικού αδικήματος από δικαστικό λειτουργό της Γενικής Επιτροπείας ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή υπάλληλο της γραμματείας τους ή της Γενικής Επιτροπείας. Την έρευνα ή την εξέταση μπορεί ο γενικός επίτροπος να αναθέτει σε μέλος της Γενικής Επιτροπείας ή σε διοικητικό δικαστή.

δ) Παραγγέλλει σε μέλος της Γενικής Επιτροπείας ή σε

διοικητικό δικαστή ή σε επιθεωρητή της Διοίκησης τη διερεύνηση υπηρεσιακής έρευνας ή διοικητικής εξέτασης αν υπάρχουν στοιχεία ή έστιμες πληροφορίες ότι διαπράχθηκε παράβαση των φορολογικών ή συναλλαγματικών διατάξεων σε βάρος του Δημοσίου ή φορολογουμένου. Το σχετικό πόρισμα διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

ε) Γνωμοδοτεί για γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα της διοικητικής νομοθεσίας ώστε να ερμηνεύονται ορθώς και ομοιομόρφως οι σχετικές διατάξεις και εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης μέτρα για τη λυσιτελέστερη εφαρμογή της διοικητικής νομοθεσίας και την αποναμή της διοικητικής δικαιοσύνης, για τον αναγκαίο αριθμό οργανικών θέσεων δικαστών και υπαλλήλων καθώς και για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων.

στ) Ασκεί υπέρ του νόμου στο Συμβούλιο Επικρατείας, χωρίς να περιορίζεται από προθεσμίες ή άλλους οικονομικούς κανόνες, αίτηση αναίρεσης κατά οποιασδήποτε απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, καθώς και έφεση κατά αποφάσεων των διοικητικών εφετείων που εκδίδονται κατά την ακυρωτική διαδικασία. Για το σκοπό αυτόν δικαιούται να ζητά πληροφορίες και στοιχεία από κάθε αρχή και δικαστήριο. Οι σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν έχουν έννομα αποτελέσματα για τους διαδίκους.

Τα έγγραφα και η όλη διαδικασία δεν υπόκεινται σε κανένα τέλος, εισφορά ή παράβολο για οποιονδήποτε. Οι αιτήσεις αναίρεσης ή οι εφέσεις υπέρ του νόμου, μπορούν να κατατίθενται με σχετική πράξη επάνω σ' αυτές και στη γραμματεία της Γενικής Επιτροπείας, διαβιβαζόμενες χωρίς καθυστέρηση στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, η οποία, αφού την καταχωρίσει στο οικείο βιβλίο, διαβιβάζει στη συνέχεια, μέσα σε δέκα το πολύ ημέρες, στο Συμβούλιο της Επικρατείας το πρωτότυπο του δικογράφου, δύο αντίγραφα και το φάκελο της υπόθεσης. Κατά την εκδίκαση της αναίρεσης ή της έφεσης ο γενικός επίτροπος μπορεί να υποβάλει έγγραφες προτάσεις.

ζ) Μπορεί να παρίσταται ως εκπρόσωπος του νόμου κατά τις δημόσιες συνεδριάσεις όλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και να αναπτύσσει τις απόψεις του.

η) Οργανώνει σεμινάρια επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργιών και ιδιαίτερα των παρόρων, σε θέματα δικαστικής πρακτικής και εφαρμογής των νόμων, καθώς και των δικαστικών υπαλλήλων σε αντικείμενα της υπηρεσίας τους, ύστερα από συνεννόηση, με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Τα σεμινάρια μπορεί να γίνονται κατά περιοχές της Χώρας χωρίς να παρακολουθείται η ομαλή λειτουργία των διοικητικών δικαστηρίων.

θ) Παρακολουθεί τις εργασίες του γραφείου νομολογίας που λειτουργεί στη Γενική Επιτροπεία και φροντίζει για την τακτική ενημέρωση όλων των δικαστηρίων του κράτους με την τρέχουσα νομολογία. Επίσης μπορεί να συγκροτεί ομάδες εργασίας με πέντε το πολύ μέλη από λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για να διατυπώσουν γνώμη σε θέματα λειτουργίας, νομοθεσίας και νομολογίας των διοικητικών δικαστηρίων. Στα μέλη των ομάδων αυτών δε δίδεται αμοιβή ή αποζημίωση.

ι) Κατά μήνα Μάρτιο κάθε έτους υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης γενική έκθεση για την κατάσταση των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των γραμματειών τους. Η έκθεση αυτή συντάσσεται με βάση τα στοιχεία που περιέχονται σ' αυτόν (όπως οι εκθέσεις επιθεώρησης δικαστών και υπαλλήλων, οι εκθέσεις προόδου των παρόρων από τους προϊσταμένους τους, οι καταστάσεις κίνησης των δικαστηρίων) καθώς και τις διαπιστώσεις από την επιθεώρηση των εργασιών των διοικητικών δικαστηρίων, την οποία μπορεί να ενεργεί ο ίδιος ή να αναθέτει στα άλλα μέλη της Επιτροπείας. Στη γενική έκθεση επισημαίνονται οι ελλείψεις και αδυναμίες και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας των δικαστηρίων και των γραμματειών τους.

ια) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που παρέχεται σ' αυτόν από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 30.

Γραμματεία Γενικής Επιτροπείας.

1. Στη Γενική Επιτροπεία λειτουργεί γραμματεία. Προϊστάμενος της γραμματείας αυτής είναι ο γενικός επίτροπος.

2. Τη γραμματεία της Γενικής Επιτροπείας διευθύνει ο γραμματέας ο οποίος α. δίνει τις αναγκαίες οδηγίες στο προσωπικό της, β. συντάσσει τα έγγραφα που προβλέπει ο νόμος για την πιστοποίηση διαδικαστικών ενεργειών, γ. εκδίδει αντίγραφα, αποσπάσματα και πιστοποιητικά, δ. τηρεί και ενημερώνει τα βιβλία και ε. φυλάσσει το αρχείο και τα άλλα αντικείμενα της Γενικής Επιτροπείας.

3. Αν ο γραμματέας δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται στην άσκηση των καθηκόντων από άλλον υπάλληλο της γραμματείας της Γενικής Επιτροπείας οριζόμενο από το γενικό επίτροπο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται εκάστοτε από τις ειδικές διατάξεις για την υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών υπαλλήλων.

4. Οι έμμισθοι επιμελητές της Γενικής Επιτροπείας εκτελούν τις εργασίες που τους αναθέτει ο προϊστάμενος της γραμματείας τους ή ο γραμματέας.

5. Η υπηρεσιακή σφραγίδα της Γενικής Επιτροπείας στο προβλεπόμενο από το άρθρο 21 ενδιάμεσο κυκλικό διάστημα φέρει, αντί για την ονομασία του δικαστηρίου, τις λέξεις «ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ».

Άρθρο 31.

Εκκαθάριση αρχείου.

1. Ο φάκελος των δικαστικών λειτουργιών καθώς και των δικαστικών υπαλλήλων της Γενικής Επιτροπείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, που τηρούνται στη Γενική Επιτροπεία, καταστρέφονται μετά την παρέλευση πενταετίας από τη λήξη της υπαλληλικής σχέσης με οποιοδήποτε τρόπο.

2. Κάθε φορά που οι ανάγκες το επιβάλλουν γίνεται εκκαθάριση των αρχείων της Γενικής Επιτροπείας και τα επουσιώδη έγγραφα ή έντυπα καταστρέφονται. Σε κάθε όμως περίπτωση καταστρέφονται τα έγγραφα και έντυπα μετά την παρέλευση δεκαετίας, από τότε που περιήλθαν στη Γενική Επιτροπεία, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα που αφορούν την προσωπική και υπηρεσιακή κατάσταση δικαστικών λειτουργιών και δικαστικών υπαλλήλων, τα οποία ακολουθούν την τύχη του οικείου φακέλου.

3. Η καταστροφή γίνεται με πράξη του Γενικού Επιτρόπου από επ τροπή αποτελούμενη από ένα μέλος της Γενικής Επιτροπείας και δύο υπαλλήλους της που ορίζονται με την ίδια πράξη.

Κεφάλαιο Θ'.

Διοικητικά δικαστήρια.

Άρθρο 32.

Εκδίκαση υποθέσεων κατά τις διακοπές από τα διοικητικά δικαστήρια.

1. Κατά την περίοδο των φερινών διακοπών τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια δικάζουν α. υποθέσεις της αρμοδιότητάς τους που εκκρεμούν σε αυτά πάνω από έξι μήνες σε αριθμό ίσο προς το ήμισυ του συνόλου των συζητούμενων κατά μήνα υποθέσεων, β. αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης αποφάσεων (άρθρο 159 ΚΦΔ) ή είσπραξης ποσού φόρου που έχει βεβαιωθεί (άρθρο 2 ν. 820/1978), γ. υποθέσεις εισγόμενες κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, δ. ανακοπές κατά διοικητικής εκτέλεσης (άρθρο 73 ΚΒΑΕ.), ε. υποθέσεις τις οποίες ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο κρίνει ως κατ'εξουσίαν.

2. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3, 5 και 6 του άρθρου 27.

Τμήμα δεύτερο.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ.

Γενικές διατάξεις.

Κεφάλαιο Α'.

Έκταση εφαρμογής — διορισμός, ανάληψη υπηρεσίας.

Άρθρο 33.

Πεδίο εφαρμογής.

Το τμήμα αυτό εφαρμόζεται :

α) Στον πρόεδρο, στους αντιπροέδρους, συμβούλους, παρέρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας.

β) Στον πρόεδρο, στον εισαγγελέα, στους αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου, στους αρμοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, στους προέδρους και εισαγγελείς εφετών, στους εφέτες και αντισαγγελείς εφετών, στους προέδρους και εισαγγελείς πρωτοδικών, στους πρωτοδίκους και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, στους παρέρους πρωτοδικείου και παρέρους εισαγγελίας και, για όσο χρόνο υπάρχουν, στους ειρηνοδίκους, πταισματοδίκους και δόκιμους ειρηνοδίκους.

γ) Στον Πρόεδρο, στο γενικό επίτροπο της Επικρατείας, στους αντιπροέδρους, συμβούλους, αντεπίτροπο, παρέρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

δ) Στο γενικό επίτροπο, στον επίτροπο και στους αντεπίτροπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στους προέδρους εφετών, εφέτες, προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδίκους και παρέρους πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 34.

Διορισμός.

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται αφού προηγηθεί ο έλεγχος των προσόντων και η διαδικασία επιλογής που καθορίζονται από τις διατάξεις αυτού του κώδικα.

2. Το διάταγμα του διορισμού δημοσιεύεται περιληπτικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η περίληψη περιλαμβάνει: α) τη χρονολογία του διατάγματος, β) όλα τα στοιχεία του διοριζόμενου (το όνομα, το επώνυμο, το όνομα του πατέρα και της μητέρας, τον τόπο και το έτος γέννησης), γ) το δικαστήριο στο οποίο τοποθετείται, ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και δ) το βαθμό.

3. Ο διορισμός ανακοινώνεται στο διοριζόμενο με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, το οποίο επιδίδεται από δικαστικό επιμελητή μέσα σε τριάντα ημέρες από τη δημοσίευση του διατάγματος. Στο έγγραφο πρέπει να αναφέρεται και ο αριθμός και η χρονολογία του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, όπου δημοσιεύτηκε η περίληψη του διατάγματος διορισμού. Στο έγγραφο ορίζεται και προθεσμία εύλογη, μέχρι τριάντα ημέρες από την επίδοση, για την ορκωμοσία και την ανάληψη υπηρεσίας από το διοριζόμενο. Αν δεν έχει οριστεί, η προθεσμία αυτή είναι τριάντα ημερών. Ύστερα από αίτηση του διοριζόμενου, είναι δυνατό να παραταθεί η προθεσμία αυτή, και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις, μέχρι τριάντα ακόμη ημέρες.

4. Η δημόσια υπηρεσιακή σχέση του δικαστικού λειτουργού καταρτίζεται με το διορισμό και την αποδοχή του.

5. Η αποδοχή δηλώνεται με την ορκωμοσία για την οποία συντάσσεται πρακτικό. Πριν από την ορκωμοσία δεν επιτρέπεται ανάληψη υπηρεσίας.

6. Ο διοριζόμενος δικαστικός λειτουργός ορκίζεται ενώπιον του δικαστηρίου, στο οποίο τοποθετείται ως δόκιμος, και μετά τη δοκιμαστική υπηρεσία, ως ισόβιος, σε δημόσια συνεδρίασή του. Οι αντεπίτροποι της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ορκίζονται ενώπιον της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι διοριζόμενοι δικαστικοί λειτουργοί στο Ελεγκτικό Συνέδριο ορκίζονται

ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι δόκιμοι εισηγητές και οι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου ορκίζονται ενώπιον της ολομέλειας των δικαστηρίων αυτών. Οι δικαστικοί λειτουργοί που διορίζονται σε ειρηνοδικεία ή πταισματοδικεία ορκίζονται ενώπιον του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται τα δικαστήρια αυτά.

7. Ο τύπος του όρκου είναι: «Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».

8. Η ανάληψη των καθηκόντων του δικαστικού λειτουργού βεβαιώνεται με έκθεση. Αυτή συντάσσεται από το γραμματέα του δικαστηρίου, της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας όπου τοποθετήθηκε και υπογράφεται και από το διοριζόμενο.

Άρθρο 35.

Ανάκληση του διορισμού.

1. Το προεδρικό διάταγμα του διορισμού ανακαλείται, αν ο διοριζόμενος δεν τον αποδεχθεί ρητώς ή σιωπηρώς. Σιωπηρή μη αποδοχή υπάρχει όταν, από υπαιτιότητα του διοριζόμενου, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία ορκωμοσίας και ανάληψης καθηκόντων.

2. Διορισμός που έγινε χωρίς να τηρηθούν οι διατάξεις του κώδικα αυτού, είναι δυνατό να ανακληθεί μέσα σε δύο χρόνια από τη δημοσίευση του διατάγματος. Αν τον παράνομο διορισμό προκάλεσε ή υποδομήσε ο ενδιαφερόμενος, η ανάκληση χωρεί και μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας.

3. Παρά την ανάκληση: α) εκείνος που διορίστηκε παράνομα έχει τις ευθύνες του δικαστικού λειτουργού για όσο χρονικό διάστημα άσκησε τα καθήκοντά του, β) οι πράξεις του είναι έγκυρες, γ) δεν αναζητούνται οι αποδοχές που του καταβλήθηκαν μέχρι την ανάκληση του διορισμού.

Άρθρο 36.

Προσόντα.

1. Δικαστικός λειτουργός θε διορίζεται όποιος δεν έχει ελληνική ιθαγένεια.

2. Έλληνας το γένος που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια είναι δυνατό να διοριστεί δικαστικός λειτουργός σύμφωνα με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από ειδικούς νόμους.

3. Αλλογενείς δεν μπορούν να διοριστούν δικαστικοί λειτουργοί προτού παρέλθουν 5 έτη από την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας.

4. Δικαστικός λειτουργός διορίζεται εκείνος που συμπλήρωσε το 27ο έτος και δεν έχει υπερβεί το 40ο έτος της ηλικίας του.

5. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, ως ημέρα γέννησης λαμβάνεται εκείνη που αποδεικνύεται από ληξιαρχική πράξη, η οποία έχει συνταχθεί μέσα σε ενενήντα ημέρες το πολύ από την ημέρα της γέννησης.

6. Αν δεν έχει συνταχθεί τέτοια ληξιαρχική πράξη, ως ημέρα γέννησης λαμβάνεται η 30ή Ιουνίου του έτους γέννησης. Τότε το έτος γέννησης αποδεικνύεται για τους άνδρες από το μητρώο αρρένων και για τις γυναίκες από το γενικό μητρώο των δημοτών. Αν υπάρχουν περισσότερες εγγραφές στα μητρώα, επικρατεί η χρονικά προγενέστερη.

7. Δικαστικές αποφάσεις που βεβαιώνουν την ηλικία ή διορθώνουν τις σχετικές εγγραφές δεν λαμβάνονται υπόψη.

8. Για το διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού απαιτείται πτυχίο νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

9. Τα απαιτούμενα προσόντα, για το διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού, πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο της έναρξης του διαγωνισμού και κατά το χρόνο του διο-

ρισμού. Μόνο το προσόν της ηλικίας αρκεί να υπάρχει κατά το χρόνο έναρξης του διαγωνισμού.

10. Διατάξεις νόμων που θεσπίζουν προνόμια για την κατά προτίμηση κατάληψη θέσεων δεν έχουν εφαρμογή για το διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού.

Άρθρο 37.

Κωλύματα διορισμού.

1. Δε διορίζεται δικαστικός λειτουργός:

α) Εκείνος που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή δεν έχει απαλλαγεί απ' αυτές νόμιμα, καθώς επίσης και εκείνος που είναι ανυπότακτος ή έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για λιποταξία.

β) Εκείνος που δεν είναι γραμμένος στα μητρώα αρρένων, προκειμένου για άνδρα ή στα γενικά μητρώα των δημοτών, προκειμένου για γυναίκα.

γ) Εκείνος που στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα με αμετάκλητη καταδίκη, και μετά τη λήξη του χρόνου στέρησης.

δ) Εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη από τρεις μήνες για αδίκημα που τελέστηκε με δόλο.

ε) Εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για κλοπή (άρθρο 372, 373 Π.Κ.), ζωοκλοπή, απάτη (άρθρο 386 Π.Κ.), υπεξαίρεση κοινή ή στην υπηρεσία (άρθρα 375, 258 Π.Κ.), εκβίαση (385 Π.Κ.), πλαστογραφία (άρθρο 216 Π.Κ.), πλαστογραφία πιστοποιητικών (άρθρο 217 Π.Κ.), πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων (άρθρο 218 Π.Κ.), ψευδή βεβαίωση και νόθευση (άρθρο 242 Π.Κ.), ψευδορκία και ψευδή ανώμοτη κατάθεση (άρθρα 224, 225 Π.Κ.), παραπλάνηση σε ψευδορκία (άρθρο 228 Π.Κ.), ψευδή κατκήρυξη (άρθρο 229 Π.Κ.), απιστία δικηγόρου (άρθρο 235 Π.Κ.), απιστία περί την υπηρεσία (άρθρο 256 Π.Κ.), δωροδοκία (άρθρα 235, 236, 237 Π.Κ.), καταπίεση (άρθρο 244 Π.Κ.), παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), συκοφαντική δυσφήμιση (άρθρο 363 Π.Κ.), υπαρπγή ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγή εγγράφου (άρθρο 222 Π.Κ.), παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου (άρθρο 252 Π.Κ.), έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρθρα 336 έως 353 Π.Κ.), καθώς και για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, λαθρεμπορίας, τυχερών παιχνιδιών και έκδοση ακάλυπτης επιταγής.

στ) Εκείνος που έχει τεθεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.

ζ) Εκείνος που έχει παυθεί, ύστερα από δικαστική απόφαση, από θέση δικαστικού λειτουργού, δημόσιου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου λόγω ποινικής καταδίκης.

η) Εκείνος που έχει απολυθεί από θέση δικαστικού λειτουργού, δημόσιου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου ή από θέση δικηγόρου ή συμβολαιογράφου, με αμετάκλητη απόφαση του οικείου δικαστηρίου ή του αρμόδιου συμβουλίου για πειθαρχικούς λόγους ή για ανεπάρκεια.

θ) Εκείνος που δεν έχει το ήθος και το χαρακτήρα που αρμόζουν σε δικαστικό λειτουργό. Για το ήθος και το χαρακτήρα του υποψήφιου δικαστικού λειτουργού απορρίνεται με αιτιολογημένη απόφασή του, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβάλλεται δύο μήνες τουλάχιστον πριν από την ημέρα έναρξης του διαγωνισμού: α) για τους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών—ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων το δικαστικό συμβούλιο του οικείου πρωτοδικείου του τόπου της κατοικίας τους και β) για τους δικαστικούς λειτουργούς του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου τριμελές συμβούλιο αποτελούμενο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου και δύο μέλη που ορίζονται από την

ολομέλεια για ένα έτος. Σε περίπτωση που η απόφαση του συμβουλίου δεν είναι θετική ή αμόρφωτη, το θέμα του ήθους των συγκεκριμένων υποψήφιων δικαστικών λειτουργών παραπέμπεται, από το συμβούλιο υποχρεωτικά στην ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου.

ι) Εκείνος που έχει παραπεμφθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από εκείνα που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, ε. καθώς και εκείνος που έχει καταδικαστεί με οριστική απλώς απόφαση για ένα απ' αυτά τα αδικήματα. Το κώλυμα αυτό ισχύει μέχρις ότου εκδοθεί αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή αμετάκλητη αθωωτική απόφαση.

ια) Εκείνος που δεν είναι υγιής σωματικά ή ψυχικά. Η εξέταση της υγείας των υποψήφιων δικαστικών λειτουργών γίνεται, κατά το σύστημα που ισχύει για τους πολιτικούς διουικητικούς υπαλλήλους, από επιτροπή στην οποία μετέχει υποχρεωτικώς ένας ψυχολόγος και ένας ψυχίατρος διευθυντής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Με διάταγμα καθορίζονται οι παθήσεις και θλάδες που εμποδίζουν την είσοδο στη δικαστική υπηρεσία, ο τρόπος εξέτασης της υγείας των υποψηφίων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Τα παραπάνω κώλυμα πρέπει να μην υπάρχουν κατά το χρόνο του διαγωνισμού και κατά το χρόνο του διορισμού.

Άρθρο 38.

Άρση κωλυμάτων.

1. Η παραγραφή κακούργηματος ή πλημμέληματος από εκείνα που αναφέρονται στην περίπτωση ε της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου δεν αίρει το κώλυμα.

Επίσης δεν αίρουν το κώλυμα η αποκρίτταση, η χάρις και η αναστολή εκτέλεσης της ποινής, έτω και αν πέρασε ο χρόνος της αναστολής.

2. Η παραγραφή της ποινής, που έχει επιβληθεί με την καταδικαστική απόφαση ή η άρση των συνεπειών της απόφασης για ένα από τα εγκλήματα της παρ. 1 δεν αίρει το κώλυμα.

Άρθρο 39.

Αναδιορισμός.

1. Επιτρέπεται ο αναδιορισμός του δικαστικού λειτουργού που παραιτήθηκε ή απολύθηκε λόγω σωματικής ανικανότητας μέχρι και το βαθμό του παρόδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του εφέτη και του αντεισαγγελέα εφετών, του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και του ειρηνοδίκη Α' τάξης σε κενή θέση, ομοιοβάθμια με εκείνη από την οποία έχει αποχωρήσει. Πρέπει όμως εκείνος που παραιτήθηκε ή απολύθηκε α) να ζητήσει τον αναδιορισμό του μέσα σε πέντε χρόνια από την έξοδό του από την υπηρεσία, β) να έχει όλα τα προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό δικαστικού λειτουργού πλην της ηλικίας, γ) να μην έχει κώλυμα διορισμού και δ) να έχει πριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία.

2. Ο αναδιορισμός εκείνου που απολύθηκε λόγω σωματικής ανικανότητας γίνεται ύστερα από διαπίστωση της πλήρους αποκατάστασης της σωματικής του ικανότητας για την άσκηση των καθηκόντων του. Η διαπίστωση αυτή γίνεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή που προβλέπεται για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους στην οποία υποχρεωτικώς συμμετέχουν και ένας ψυχολόγος και ένας ψυχίατρος διευθυντής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Για τον αναδιορισμό αποφαινεται το αρμόδιο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, το οποίο καθορίζει και την αρχαιότητα του αναδιοριζόμενου, αφού φραϊρίσει τον εκτός υπηρεσίας χρόνο.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 34, 35 και 36 παρ. 2 του νόμου αυτού εφαρμόζονται και στην περίπτωση του αναδιορισμού.

Κεφάλαιο Β'.

Καθήκοντα, ατυμβάστα, κωλύματα.

Άρθρο 40.

Θεμελιώδη καθήκοντα του δικαστικού λειτουργού.

1. Ο δικαστικός λειτουργός οφείλει πίστη και αφοσίωση στην πατρίδα και στη δημοκρατία. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του υπόκειται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους. Είναι υποχρεωμένος να μη συμμερφώνεται με διατάξεις που έχουν θεσπιστεί κατά κατάλυση του Συντάγματος.

2. Ο δικαστικός λειτουργός οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για τα απόρρητα που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και για γεγονότα ή πληροφορίες που γνωρίζει από την εκτέλεση των καθηκόντων του ή λόγω της ιδιότητάς του.

3. Ο δικαστικός λειτουργός οφείλει να διαμένει στην πόλη, όπου είναι η έδρα του δικαστηρίου στα οποία υπηρετεί ή σε προάστιό της. Η Αθήνα και ο Πειραιάς με τα προάστια τους θεωρούνται από την άποψη αυτή ως μία πόλη.

4. Επιτρέπεται απομάκρυνση του δικαστικού λειτουργού από την έδρα του κατά τις ημέρες της αργίας, εφ' όσον δεν υπάρχει υπηρεσιακή ανάγκη, ύστερα από συναίνεση του προϊστάμενου του δικαστηρίου ή της εισαγγελέως στην οποία υπηρετεί.

5. Η απεργία, με οποιαδήποτε μορφή, απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς.

6. Απαγορεύονται στους δικαστικούς λειτουργούς κάθε είδους εκδηλώσεις υπέρ πολιτικών κομμάτων.

7. Απαγορεύεται η συμμετοχή δικαστικού λειτουργού σε ιδρύματα ή ενώσεις και γενικά σε οργανώσεις που έχουν κρυφούς σκοπούς ή δραστηριότητες ή που επιβάλλουν στα μέλη τους μυστικότητα.

Άρθρο 41.

Ατυμβάστα.

1. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία, καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας ή καθηγητές ανώτατων σχολών σε οποιαδήποτε βαθμίδα, καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια, επιτροπές, ή ομάδες εργασίας, εκτός από τα διοικητικά συμβούλια επιχειρήσεων και εμπορικών εταιριών.

3. Η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε συμβούλια ή επιτροπές ή ομάδες εργασίας επιτρέπεται εφ' όσον προβλέπεται από διάταξη νόμου. Στην περίπτωση αυτή αποφασίζει για το διορισμό ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ύστερα από ερώτημα της αρμόδιας υπηρεσίας. Ο διορισμός του δικαστικού λειτουργού γίνεται κατά τα λοιπά σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία του συμβουλίου, της επιτροπής ή της ομάδας εργασίας. Ως προς το προβάδισμα μεταξύ των δικαστικών λειτουργών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 55. Οι δικαστικοί λειτουργοί προηγούνται από τους λοιπούς υπηρεσιακούς παράγοντες που μετέχουν στα πολυπρόσωπα όργανα εκτός από τους υπουργούς, υφυπουργούς, γενικούς γραμματείς των υπουργείων, περιφερειάρχες και νομάρχες.

4. Η ανάθεση στους δικαστικούς λειτουργούς διοικητικών καθηκόντων για ορισμένο χρόνο, είτε παράλληλα προς την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους είτε αποκλειστικά επιτρέπεται μόνο όπου προβλέπεται από διάταξη νόμου, πάντοτε ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

5. Απαγορεύεται η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών στην κυβέρνηση.

Άρθρο 42.

Κωλύματα εντοπιότητας.

1. Οι πρόεδροι εφετών, εφέτες ποινικών — πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων, εισαγγελείς και αντεισαγγελείς εφετών δεν επιτρέπεται να υπηρετούν στην πόλη που είναι: η έδρα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και έχουν γεννηθεί αυτοί ή οι σύζυγοί τους ή ήταν μόνιμα εγκαταστημένοι κατά την τελευταία δεκαετία πριν από το διορισμό τους επί μία τουλάχιστον τριετία ή ήταν ή εξακολουθούν να είναι εγκαταστημένοι αυτοί ή οι σύζυγοί τους.

2. Οι πρόεδροι πρωτοδικών, πρωτοδικές και πάρεδρο: πρωτοδικείου των πολιτικών — ποινικών και των διοικητικών δικαστηρίων, οι εισαγγελείς, αντεισαγγελείς και πάρεδρο: εισαγγελίας, καθώς και οι ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες δεν επιτρέπεται να υπηρετούν σε δικαστήρια ή εισαγγελίες, στην περιφέρεια των οποίων αυτοί ή οι σύζυγοί τους γεννήθηκαν ή ήταν μόνιμα εγκαταστημένοι κατά την τελευταία δεκαετία πριν από το διορισμό τους επί μία τουλάχιστον τριετία ή ήταν ή εξακολουθούν να είναι εγκαταστημένοι αυτοί ή οι σύζυγοί τους. Για τους ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες τα κωλύματα αυτά ισχύουν για ολόκληρη την περιφέρεια του πρωτοδικείου, στο οποίο υπάγεται το ειρηνοδικείο ή πταισματοδικείο.

3. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε δικαστήριο ή εισαγγελία, στην περιφέρεια του οποίου ήταν διορισμένος ως δικηγόρος, πριν περάσουν δέκα χρόνια από το διορισμό του ως δικαστικού λειτουργού.

4. Από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εξαιρούνται οι δικαστικοί λειτουργοί που υπηρετούν σε δικαστήρια των πόλεων Αθηνών, Πειραιά, Θεσσαλονίκης και Πατρών.

5. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε δικαστήριο ή εισαγγελία στην περιφέρεια του οποίου είναι διορισμένος ως δικηγόρος σύζυγος ή συγγενής του μέχρι δεύτερου βαθμού. Το κώλυμα αυτό δεν ισχύει για τα δικαστήρια των πόλεων της προηγούμενης παραγράφου.

6. Δικαστικός λειτουργός, που τοποθετήθηκε ή μετατέθηκε σε δικαστήρια ή εισαγγελία όπου κωλύεται να υπηρετήσει, οφείλει να υποβάλει δήλωση για το κώλυμα αμέσως μόλις λάβει γνώση.

Κεφάλαιο Γ'.

Δικαιώματα δικαστικών λειτουργών.

Άρθρο 43.

Μισθός.

1. Η αξίωση του δικαστικού λειτουργού για τη λήψη του μισθού αρχίζει, σε περίπτωση διορισμού, από την ανάληψη των καθηκόντων που βεβαιώνεται από την οικεία έκθεση εμφάνισης και, σε περίπτωση προαγωγής, από τη δημοσίευση του σχετικού διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Σε περίπτωση ανάληψης από τη διαθεσιμότητα ή την αργία, η αξίωση για καταβολή του μισθού αρχίζει από την ανάληψη των καθηκόντων που βεβαιώνεται με έκθεση του αρμόδιου γραμματέα.

3. Δεν οφείλεται μισθός για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο δικαστικός λειτουργός από δική του υπαιτιότητα δεν παρέχει υπηρεσία.

4. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο μισθός περικόπτεται με πράξη του δικαστικού λειτουργού που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Για την περικοπή μισθού του εκκαθαριστή αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος του αμέσως ανώτερου δικαστηρίου. Η πράξη της περικοπής επιδίδεται στον ενδιαφερόμενο δικαστικό λειτουργό.

Κατ' αυτής επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου (Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου μέσα σε δέκα ημέρες από την επίδοσή, χωρίς να αναστέλλεται η εκτέλεσή της. Το συμβούλιο αποφανεται αμετάκλητα.

5. Κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η διαδικασία απόλυσης του δικαστικού λειτουργού λόγω νόσου που δε θεραπεύεται, συνεχίζεται να καταβάλλεται ο μισθός ενέργειας ή διαθεσιμότητας μέχρι να λυθεί η υπηρεσιακή σχέση.

6. Η αξίωση καταβολής του μισθού πάυει από τη λύση της δημοσίας υπηρεσιακής σχέσης.

7. Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας που προβλέπουν την καταβολή αποδοχών μετά τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης, αντί για σύνταξη, δε τίγονται από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου.

8. Οι μετακινούμενοι εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας δικαστικοί λειτουργοί δικαιούνται εκτός από τα οδοιπορικά έξοδα και ημερήσια αποζημίωση που καθορίζεται σε ποσοστό των μηνιαίων ακαθάριστων αποδοχών τους με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.

Άρθρο 44.

Κανονική άδεια.

1. Στο δικαστικό λειτουργό, ύστερα από αίτησή του και εφ' όσον το επιτρέπουν οι ανάγκες της υπηρεσίας, είναι δυνατό να χορηγηθεί άδεια α) μέχρι ένα μήνα, αν έχει δημοσία υπηρεσία τουλάχιστον ενός έτους και β) μέχρι δεκαπέντε ημέρες, αν έχει δημοσία υπηρεσία τουλάχιστον δύο μηνών. Η άδεια αυτή χορηγείται ολόκληρη ή τμηματικά, κάθε ημερολογιακό έτος.

2. Δεν έχει δικαίωμα κανονικής άδειας, πριν από την ανάληψη υπηρεσίας στη νέα του θέση, ο δικαστικός λειτουργός στον οποίο έχει κοινοποιηθεί πράξη μετάθεσης ή προαγωγής ή εκείνος που βρίσκεται υπό υπηρεσιακή μετακίνηση.

3. Από το χρόνο της κανονικής άδειας αφαιρείται ο χρόνος οδικοίολόγητης απουσίας μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος, που βεβαιώνεται με πράξη του προϊσταμένου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφ' όσον το επιτρέπουν οι ανάγκες της υπηρεσίας, είναι δυνατό να χορηγηθεί στο δικαστικό λειτουργό, ύστερα από αίτησή του, κανονική άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι ένα μήνα κάθε ημερολογιακό έτος από την άδεια που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο.

5. Κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών δε χορηγείται κανονική άδεια στο δικαστικό λειτουργό που έχει δικαίωμα διακοπών. Επίσης δε χορηγείται τέτοια άδεια τριάντα ημέρες πριν από την έναρξη των διακοπών και τριάντα ημέρες μετά τη λήξη τους, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις.

6. Στους δικαστικούς λειτουργούς μπορεί, ύστερα από αίτησή τους, να χορηγηθεί ειδική κανονική άδεια, χωρίς αποδοχές, και για χρονικό διάστημα έως τρία (3) έτη, προκειμένου να αναλάβουν θέση στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ή σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που λειτουργεί στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για παροχή νομικών υπηρεσιών με οποιαδήποτε σχέση. Ο χρόνος της άδειας θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής, ο δικαστικός (λειτουργός α) διατηρείται στην υπηρεσία ως υπεράριθμος β) η θέση του θεωρείται κενή και συμπληρώνεται, γ) υποχρεούται να καταβάλει όλες τις κρατήσεις και τις εισφορές για τα ασφαλιστικά ταμεία με βάση τις αποδοχές που αντιστοιχούν κάθε φορά στο βαθμό της οργανικής του θέσης. Ο τρόπος καταβολής των κρατήσεων και των εισφορών καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου υπουργού.

7. Η κανονική άδεια χορηγείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ύστερα από αίτηση του δικαστικού λειτουργού και γνώση του προϊσταμένου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στην οποία υπάγεται. Αν πρόκει-

ται: για δικαστή που υπηρετεί σε αυτοτελές μονομελές πρωτοδικείο ή άδεια χορηγείται ύστερα από γνώμη του δικαστή που διευθύνει το πολυμελές πρωτοδικείο.

8. Σε επείγουσες περιπτώσεις είναι δυνατό να χορηγηθεί κανονική άδεια, μέχρι δεκαπέντε ημέρες, από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Στην περίπτωση αυτή ο προϊστάμενος είναι υποχρεωμένος να αναφέρει χιέτως στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τη χορήγηση της άδειας, που συνοπολογίζεται στην άδεια της παραγράφου 1.

9. Στους ειρηνοδικές και πταιματοδικές ή πρωτοδικές που υπηρετούν σε ειρηνοδικεία ή πταιματοδικεία, η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται με τις ίδιες προϋποθέσεις από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, όπου υπάρχει, ή από τον πρόεδρο πρωτοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάρχουν.

10. Η κανονική άδεια που προβλέπεται στην παράγραφο 6 χορηγείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

11. Δικαστικός λειτουργός δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση δικαστικών διακοπών ή κανονικής άδειας, εφ' όσον κατά την κρίση του οικείου προϊσταμένου υπάρχει κίνδυνος ουσιώδους καθυστέρησης στην έκδοση της απόφασης ή του βουλεύματος σε επείγουσα υπόθεση, εκτός αν συντρέχουν λίαν σοβαροί λόγοι υγείας.

12. Η κανονική άδεια ανακοινώνεται στο δικαστικό λειτουργό με επίδοση του σχετικού εγγράφου, το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκρισή της.

13. Αυτός που πήρε κανονική άδεια είναι υποχρεωμένος να κάνει χρήση της μέσα σε είκοσι ημέρες από την ανακοίνωση της προηγούμενης παραγράφου, εκτός αν στο έγγραφο της άδειας ορίζεται ρητά η ημέρα έναρξής της. Αν δεν κάνει χρήση της άδειας μέσα στην προθεσμία αυτή, η άδεια ακυρώνεται αυτοδικαίως.

14. Ο προϊστάμενος του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων είναι δυνατό να αναβάλει την έναρξη της άδειας το πολύ επί δέκα ημέρες, αν συντρέχει περίπτωση εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης ή ύστερα από αίτηση του δικαστικού λειτουργού.

15. Για την έναρξη, τη λήξη ή την τυχόν διακοπή της άδειας συντάσσονται εκθέσεις ενώπιον του γραμματέα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας. Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών αποστέλλονται χωρίς καθυστέρηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

16. Η κανονική άδεια είναι δυνατό να ανακληθεί από εκείνον που τη χορήγησε, πριν από τη λήξη της, εφ' όσον συντρέχει περίπτωση εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης.

17. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης είναι δυνατό να ανακαλέσει, σε κάθε περίπτωση, την κανονική άδεια δικαστικού λειτουργού λόγω εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης.

18. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης είναι δυνατό να απαγορεύσει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τη χορήγηση κανονικών αδειών σε δικαστικούς λειτουργούς για ορισμένο χρονικό διάστημα.

19. Αν ο δικαστικός λειτουργός υπερβεί αδικαιολόγητα την άδεια που του χορηγήθηκε, στερείται τις αποδοχές του για τις αντίστοιχες ημέρες, ανεξάρτητα από την πειθαρχική του ευθύνη.

20. Η δικαστική λειτουργός που κυφορεί έχει δικαίωμα άδειας πριν και μετά τον τοκετό, κατά τις διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους του κράτους.

21. Οι σχετικές με τις άδειες των δημόσιων υπαλλήλων διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας εφαρμόζονται και στους δικαστικούς λειτουργούς.

Άρθρο 45.

Αναρρωτική άδεια — περίθαλψη δικαστικών λειτουργών.

1. Στους δικαστικούς λειτουργούς που ασθενούν ή έχουν ανάγκη ανάρρωσης χορηγείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης αναρρωτική άδεια με πλήρεις αποδοχές.

2. Για τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία, τον τρόπο χορήγησης και τη διάρκεια της αναρρωτικής άδειας, καθώς και για τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους.

3. Το δημόσιο έχει υποχρέωση να παρέχει νοσοκομειακή, ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη καθώς και να καταβάλλει τα έξοδα κηδείας των δικαστικών λειτουργών, των συζύγων και των παιδιών τους. Οι λεπτομέρειες ορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Ωστόσο εκδοθεί το διάταγμα αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν.

Άρθρο 46.

Εκπαιδευτική άδεια.

1. Επιτρέπεται η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας απουσίας στην αλλοδαπή: α) στους εισηγητές και παρέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) στους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων από το βαθμό του ειρηνοδική, του πρωτοδική και του αντεισαγγελέα πρωτοδικών μέχρι του εφέτη και του αντεισαγγελέα εφετών, γ) στους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από το βαθμό του πρωτοδική μέχρι του εφέτη.

Εκπαιδευτική άδεια δεν επιτρέπεται να χορηγηθεί μετά τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού έτους. Ο περιορισμός της ηλικίας δεν ισχύει για εκείνους που λαμβάνουν υποτροφία από εκπαιδευτικό ή ερευνητικό ίδρυμα. Για να χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια απαιτείται καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία ο δικαστικός λειτουργός πρόκειται να μεταβεί για εκπαίδευση.

2. Ο αριθμός των δικαστικών λειτουργών που αποστέλλονται στην αλλοδαπή με εκπαιδευτική άδεια, κάθε εκπαιδευτικό έτος, ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

3. Οι άδειες χορηγούνται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, το αργότερο ως το τέλος Μαρτίου του έτους έναρξης της άδειας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου δικαστικού λειτουργού και απόφαση του αρμόδιου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφαινεται ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης και μόνο μέχρι τον αριθμό των αναφερόμενων σ' αυτό θέσεων. Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζονται τα θέματα με τα οποία πρόκειται να ασχοληθεί ο δικαστικός λειτουργός και να επισυνάπτονται τα τυχόν δικαιολογητικά. Ο Υπουργός έχει δικαίωμα να διαφωνήσει με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή αποφαινεται η ολομέλεια του οικείου ανώτατου δικαστηρίου.

4. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για ένα έτος και είναι δυνατό να παραταθεί, με την ίδια διαδικασία, για ένα ακόμη έτος, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος.

5. Η διαπίστωση της γνώσης της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο δικαστικός λειτουργός γίνεται από μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ή από οριζόμενο απ' αυτό άλλο δικαστικό λειτουργό, γνώστη της γλώσσας.

6. Αυτός που πήρε εκπαιδευτική άδεια οφείλει να αναφέρει με δήλωσή του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την ημερομηνία αναχώρησης και εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, την έναρξη της εκπαίδευσής του, καθώς και τον τόπο και τη διεύθυνση της διαμονής του. Οφείλει επίσης, στο τέλος κάθε εξαμήνου, να υποβάλλει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στον

πρόεδρο του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λεπτομερή έκθεση για τη συντελεσθείσα εργασία και για την πορεία της εκπαίδευσής του, με τα αποδεικτικά των σπουδών του. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής είναι δυνατό να επιφέρει την ανάκληση του υπολοίπου της εκπαιδευτικής άδειας.

7. Στους δικαστικούς λειτουργούς που αποστέλλονται με εκπαιδευτική άδεια παρέχονται στο διπλάσιο οι αποδοχές της οργανικής τους θέσης καθώς και τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής (οδοιπορικά).

8. Στο δικαστικά λειτουργό που πήρε υποτροφία από το ίδρυμα κρατικών υποτροφιών ή από οποιοδήποτε άλλο οργανισμό ή από ξένο κράτος, οι επί πλέον των τακτικών αποδοχές καταβάλλονται μειωμένες κατά το ποσό της υποτροφίας.

Η εκπαιδευτική άδεια διακόπτεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου αν οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιβάλλουν ή αν ο δικαστικός λειτουργός δεν παρουσιάζει την αναμενόμενη επίδοση ή υπέπεσε σε πειθαρχικό παράπτωμα.

10. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης ή ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι δυνατό να αναθέσει σε δικαστικό λειτουργό, που βρίσκεται με εκπαιδευτική άδεια στην αλλοδαπή, τη μελέτη ή έρευνα ορισμένων ζητημάτων που αφορούν τη λειτουργία των δικαστηρίων ή των φυλακών και τη σχετική με τη δικαιοσύνη νομοθεσία ή άλλα ειδικά θέματα.

11. Οι δικαστικοί λειτουργοί που έλαβαν εκπαιδευτική άδεια είναι υποχρεωμένοι, μετά την επιστροφή τους, να υπηρετήσουν επί χρόνο τετραπλάσιο του χρόνου της άδειάς τους.

12. Αν οι δικαστικοί λειτουργοί αθετήσουν την υποχρέωσή τους αυτή, οφείλουν να επιστρέψουν στο θημόσιο, μέσα σε τρεις μήνες, τις επί πλέον αποδοχές που έλαβαν κατά το χρόνο της άδειας καθώς και τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής, με το νόμιμο τόκο από τη λήψη τους. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του κώδικα εισπραξής δημόσιων εσόδων.

13. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης της εκπαιδευτικής άδειας εφαρμόζονται όσα ορίζονται στο άρθρο 44 παράγραφος 19.

14. Σε έκτακτες περιπτώσεις ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη του προέδρου του οικείου ανώτατου δικαστηρίου του κλάδου στον οποίο ανήκει ο δικαστικός λειτουργός ή, αν πρόκειται για μέλη της Γενικής Επιτροπείας, του γενικού επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, μπορεί να επιτρέπει την αποστολή στην αλλοδαπή δικαστικών λειτουργών όλων των βαθμών, ανεξαρτήτως ηλικίας, για τη συμμετοχή σε συνέδρια ή την παρακολούθηση βραχυχρονίων σεμιναρίων ή της οργάνωσης και λειτουργίας ξένων δικαστηρίων. Η απουσία του δικαστικού λειτουργού από τα καθήκοντά του δεν μπορεί να υπερβεί το μήνα.

Κεφάλαιο Δ'.

Ατομικοί φάκελοι και μητρώο των δικαστικών λειτουργών.

Άρθρο 47.

Ατομικοί φάκελοι.

1. Για κάθε δικαστικό λειτουργό τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ατομικός φάκελος στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στο διορισμό και στην προσωπική και υπηρεσιακή του κατάσταση, οι εκθέσεις των επιθεωρητών, οι πειθαρχικές και ποινικές διώξεις και οι αποφάσεις που εκδόθηκαν σχετικά με αυτές.

2. Ατομικοί φάκελοι που περιέχουν τα πιο πάνω στοιχεία τηρούνται επίσης: α) στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο διοικητικής δικαιοσύνης για τους λειτουργούς του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, β) στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης για τους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών, γ) στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τους δικαστικούς λειτουργούς του και για το γενικό επίτροπο και τον αντιεπίτροπο, δ) στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας και των δικαστηρίων αυτών.

3. Έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση του φακέλου: α) ο Υπουργός Δικαιοσύνης, β) τα μέλη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, γ) τα μέλη του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου ή δικαστηρίου, δ) οι επιθεωρητές, ε) τα μέλη της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς λειτουργούς των δικαστηρίων αυτών και στ) ο ίδιος δικαστικός λειτουργός. Ανακοίνωση στοιχείων του φακέλου σε άλλα πρόσωπα απαγορεύεται.

4. Οι λεπτομέρειες τήρησης των ατομικών φακέλων φυλάσσονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Έως ότου εκδοθεί η απόφαση αυτή εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 48.

Μητρώο.

1. Μητρώο των δικαστικών λειτουργών τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

2. Στο μητρώο αυτό, σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε δικαστικό λειτουργό, αναγράφονται η οικογενειακή κατάσταση του δικαστικού λειτουργού, τα προσόντα, τα του διορισμού, οι μεταβολές της κατάστασης, οι ηθικές αμοιβές, οι πειθαρχικές ποινές και κάθε άλλο στοιχείο που αφορά την υπηρεσιακή του δραστηριότητα.

3. Η παράγραφος 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται και για τον τύπο του μητρώου.

Κεφάλαιο Ε'.

Υπηρεσιακές μεταβολές.

Άρθρο 49.

Τοποθετήσεις — προαγωγές.

1. Οι τοποθετήσεις των διοριζόμενων ή προαγόμενων δικαστικών λειτουργών, οι μεταθέσεις, μετατάξεις και αποσπάσεις τους ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται, ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Έως την επίδοση του σχετικού με την υπηρεσιακή μεταβολή εγγράφου οι δικαστικοί λειτουργοί εγκύρωσ ασκούν τα καθήκοντα της θέσης και του βαθμού που κατέχουν.

2. Οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών μέχρι το βαθμό του συμβούλου Επικρατείας, του αρεοπαγίτη και του αντιεπιτηγέλεα του Αρείου Πάγου, του συμβούλου και αντιεπιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του προέδρου επετών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων καθώς και ο διορισμός σε θέση αντιεπιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου προκαλείται με ερώτημα του Υπουργού, μέσα σε δύο μήνες από την κένωση ή την κατανομή νέων θέσεων στα οικεία δικαστήρια ή εισαγγελίες και η προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στη λήξη της δίμηνης προθεσμίας από την κατανομή ή αφότου κενωθεί η θέση. Ειδικά για την πλήρωση των κενών που προβλέπεται ότι θα προκύψουν στις 30 Ιουνίου κάθε έτους το ερώτημα αποστέλλεται το αργότερο εντός του Μαΐου.

3. Οι προαγωγές στις θέσεις του προέδρου και των αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του προέδρου του εισαγγελέα και των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου, του προέδρου, των αντιπροέδρων και του γενικού επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του γενικού επιτρόπου και του επι-

τρόπου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, επιλέγει τους προακτέους μεταξύ εκείνων που έχουν τα νόμιμα προσόντα.

4. Για την προαγωγή δικαστικού λειτουργού σε ανώτερο βαθμό απαιτούνται:

α) Η ύπαρξη κενής θέσης ανώτερου βαθμού, εφ' όσον οι θέσεις είναι οργανικά διακεκριμένες.

β) Η συμπλήρωση του νόμιμου χρόνου παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό. Στο χρόνο αυτόν δεν υπολογίζεται ο χρόνος διαθεσιμότητας, προσωρινής παύσης, αδικαιολόγητης απουχίας από τα καθήκοντα λόγω της οποίας επιβλήθηκε τελεσιδικία πειθαρχική ποινή και ο χρόνος αργίας.

γ) Η συνδρομή των ουσιαστικών προσόντων που απαιτούνται για τον ανώτερο βαθμό.

δ) Κρίνονται ως κατ' απόλυτη εκλογή προακτέοι, μεταξύ όλων εκείνων που έχουν τα τυπικά προσόντα, οι δικαστικοί λειτουργοί που συγκεντρώνουν εξαιρετικά προσόντα μόρφωσης, ήθους και εργατικότητας. Ως κατ' εκλογή προακτέοι κρίνονται οι δικαστικοί λειτουργοί που συγκεντρώνουν τα προσόντα μόρφωσης, ήθους και εργατικότητας για να ανταποκριθούν πλήρως στα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού.

6. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου πρέπει να είναι αιτιολογημένες. Ειδικότερη αιτιολογία απαιτείται: προκειμένου για προαγωγή κατ' απόλυτη εκλογή ή για μη προαγωγή.

Άρθρο 50. Μεταθέσεις.

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί μπορεί να μετατίθενται: α) για πλήρωση κενής θέσης ύστερα από αίτηση ή αν συντρέχουν υπηρεσιακές ανάγκες, β) αν υποβληθούν αιτήσεις αμοιβαίας μετάθεσης, γ) αν η μετάθεση επιβάλλεται λόγω συνθηκών που δημιουργούν δυσχέρειες στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους, δ) αν υπάρχει περίπτωση κωλύματος.

Οι δικαστικοί λειτουργοί μετατίθενται υποχρεωτικά εάν έχουν υπηρετήσει στην ίδια πόλη επί πέντε συνεχή έτη εκτός από την Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη, όπου μετατίθενται δυναμικά εφ' όσον έχουν και αυτοί πενταετή συνεχή υπηρεσία στις τρεις παραπάνω πόλεις.

2. Μετάθεση δικαστικού λειτουργού χωρίς αίτησή του γίνεται μόνο με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά της οποίας χωρεί αίτηση ανάκλησης από τον ενδιαφερόμενο ενώπιον του ίδιου Συμβουλίου για σπουδαίο λόγο. Η αίτηση αυτή ασκείται στη γραμματεία του οικείου δικαστικού συμβουλίου μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την τηλεγραφική ειδοποίησή του ενδιαφεραμένου στην οποία προβάλλει ο γραμματέας του Συμβουλίου.

3. Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι ναμικών προσώπων δημόσιου δικαίου σύζυγοι δικαστικών λειτουργών μετατίθενται ύστερα από αίτησή τους στην περιφέρεια όπου υπηρετεί ο σύζυγός τους, εφ' όσον υπάρχει κενή θέση σε αντίστοιχη υπηρεσία. Η αποδοχή της αίτησης δεν είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση αν δεν έχει παρέλθει έτος από προηγούμενη μετάθεση.

Άρθρο 51. Αποσπάσεις.

1. Επιτρέπεται η απόσπαση δικαστικών λειτουργών, α) υπάρχει υπηρεσιακή ανάγκη. Η διάρκεια της απόσπασης δεν είναι δυνατό να υπερβεί το έτος.

2. Η διαπίστωση της υπηρεσιακής ανάγκης γίνεται με αιτιολογημένη έκθεση:

α) του προέδρου του Αρείου Πάγου, προκειμένου για δικαστές των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων,

β) του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, προκειμένου για εισαγγελικούς λειτουργούς,

γ) του γενικού επιτρόπου της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, προκειμένου για τακτικούς διοικητικούς δικαστικούς λειτουργούς,

δ) του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκειμένου για παρέδρους και εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ε) του προέδρου πρωτοδικών προκειμένου για ειρηνοδίκες. Στην έκθεση περιλαμβάνεται και πρόταση για το δικαστήριο ή την εισαγγελία από την οποία είναι δυνατό να αποσπαστεί ο δικαστικός λειτουργός.

3. Χωρίς να αναστέλλεται η εκτέλεση της σχετικής απόφασης ο αποσπώμενος μπορεί να ζητήσει για σπουδαίο λόγο την ανάκληση της απόσπασης.

4. Νέα απόσπαση του ίδιου δικαστικού λειτουργού δεν επιτρέπεται πριν περάσουν τρία χρόνια από την πρώτη, ανεξάρτητα από το βαθμό που είχε όταν αποσπαστήριε.

5. Μετά τη λήξη ή την ανάκληση της απόσπασης ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδικαίως και υποχρεωτικώς στην οργανική του θέση.

6. Δικαστικοί λειτουργοί από το βαθμό του εφέτη πολιτικών και ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και Ελεγκτικού Συνεδρίου, αντεισαγγελέα εφετών και ανωτέρων, καθώς και δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, είναι δυνατό να αποσπαστούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόσπαση αυτή γίνεται για εκτέλεση ειδικής υπηρεσίας και δεν είναι δυνατό να υπερβεί την τριετία. Η διάταξη της παραγράφου 4 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 52. Εμφάνιση.

1. Κάθε προαχόμενος, μεταπιθόμενος, αποσπώμενος ή επανερχόμενος δικαστικός λειτουργός οφείλει μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίησή του σχετικού εγγράφου ή τη λήξη της απόσπασής του να βρίσκεται στη θέση του. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει δικαίωμα να συντέμνει την προθεσμία αυτή αλλά όχι κάτω από πέντε ημέρες. Μέσα στην ίδια προθεσμία οφείλουν να εμφανίζονται στις θέσεις τους και οι απολυόμενοι από τις τάξεις του στρατού.

2. Ο δικαστικός λειτουργός που δεν θα εμφανιστεί στη θέση του αδικαιολόγητα μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες στερείται τις αποδοχές του, ανεξάρτητα από την πειθαρχική του ευθύνη. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 45 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

3. Η εμφάνιση του δικαστικού λειτουργού στη θέση του βεβαιώνεται με σχετική έκθεση που συντάσσεται ενώπιον του αρμόδιου γραμματέα. Αντίγραφο της έκθεσης αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή, κατά περίπτωση, στο γενικό επιτροπό της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Κεφάλαιο ΣΤ'.

Ισοβιότητα, αρχαιότητα, βαθμοί, προβάδισμα.

Άρθρο 53. Ισοβιότητα.

Οι δικαστικοί λειτουργοί είναι ισοβίοι. Πριν από το διορισμό τους ως τακτικών δικαστικών λειτουργών διανύουν εκπαιδευτική και δοκιμαστική περίοδο με τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται στις επόμενες διατάξεις.

Άρθρο 54. Αρχαιότητα.

1. Η αρχαιότητα των δικαστικών λειτουργών σε κάθε βαθμό της ιεραρχίας καθορίζεται από τη χρονολογία υπογραφής του προεδρικού διατάγματος διορισμού ή προαγωγής τους. Μεταξύ περισσότερων, που διορίζονται ή προάγονται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα, αρχαιότερος θεωρείται αυτός που προηγείται στο διάταγμα. Στο διάταγμα αυτό τηρείται υποχρεωτικά η σειρά που έχει τασθεί στην περί προαγωγής απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ή της ολομέλειας του ει-

κειού ανώτατου δικαστηρίου ή του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Αν πρόκειται για διορισμό τηρείται υποχρεωτικά η σειρά επιλογής ή επιτυχίας στο διαγωνισμό.

2. Σε περίπτωση διαφωσίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ως προς την παράλειψη δικαστικού λειτουργού ή προσφυγής του τελευταίου, αν η ολομέλεια του οικείου Ανώτατου Δικαστηρίου αποφανθεί υπέρ της προαγωγής, η απόφασή της θεωρείται σύγχρονη με την απόφαση του συμβουλίου που τον παρέλειψε. Η ολομέλεια αποκαθιστά τον προαγόμενο στη σειρά αρχαιότητάς του.

3. Αν υπάρχουν περισσότερα προεδρικά διατάγματα, με την ίδια ή διαφορετική χρονολογία, λαμβάνεται υπόψη η χρονολογία και η σειρά των σχετικών αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου ή της ολομέλειας του οικείου ανώτατου δικαστηρίου ή του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

4. Κάθε Γενουάριο συντάσσονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες της σειράς αρχαιότητας όλων των δικαστικών λειτουργών του Κράτους, που υπηρετούν την 1η Ιανουαρίου. Στους πίνακες αυτούς σημειώνεται η χρονολογία υπογραφής των διαταγμάτων του αρχικού διορισμού και της τελευταίας προαγωγής του δικαστικού λειτουργού, καθώς και το έτος γέννησής.

5. Τους πίνακες κυρώνει ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αποστέλλει μέχρι το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αντίτυπα των πινάκων αυτών στους προϊστάμενους των δικαστηρίων, εισαγγελιών και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας, αντίστοιχα, για να κοινοποιηθούν στους δικαστικούς λειτουργούς.

6. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να ασκήσουν ένσταση κατά των πινάκων αρχαιότητας μέσα σε ένα μήνα αφ' ότου λάβαν γνώση του περιεχομένου τους. Η ένσταση ασκείται με κατάθεση στη γραμματεία του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο ενιστάμενος, διαβιβάζεται μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης στο οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και κοινοποιείται στους διγομένους από αυτή. Σε περίπτωση παραδοχής της ένστασης προποποιείται ο πίνακας με πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης, που ανακοινώνεται στο οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, στον ενιστάμενο και στους διγομένους. Κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς προσφυγή σε κάθε περίπτωση από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, ενώπιον της ολομέλειας του οικείου Ανώτατου Δικαστηρίου. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση ή γνώση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Άρθρο 55.

Βαθμοί ιεραρχίας — αντιστοιχία — προβάδισμα.

1. Οι βαθμοί της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών είναι οι εξής:

Α. Του Συμβουλίου της Επικρατείας:

πρόεδρος, αντιπρόεδρος, σύμβουλος, πάρεδρος, εισηγητής, δόκιμος εισηγητής.

Β. Των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων:

α) πρόεδρος, εισαγγελέας, αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, αρμοπαγίτης, αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου,

β) πρόεδρος, εισαγγελέας εφετών, εφέτης, αντεισαγγελέας εφετών,

γ) πρόεδρος, εισαγγελέας πρωτοδικών, πρωτοδίκης, αντεισαγγελέας πρωτοδικών, πάρεδρος πρωτοδικείου, πάρεδρος εισαγγελίας,

δ) ειρηνοδίκης Α', Β', Γ', Δ' τάξης.

Γ. Του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

πρόεδρος, γενικός επίτροπος, αντιπρόεδρος, σύμβουλος, αντειπίτροπος, πάρεδρος, εισηγητής, δόκιμος εισηγητής.

Δ. Της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων:

γενικός επίτροπος, επίτροπος, αντειπίτροπος.

Ε. Των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων:

πρόεδρος εφετών, εφέτης, πρόεδρος πρωτοδικών, πρωτοδί-

κός και πάρεδρος πρωτοδικείου διοικητικών δικαστηρίων.

2. Εξαισιώνονται εξαισιολογικά:

α) ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο πρόεδρος και ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

β) οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ο επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

γ) οι σύμβουλοι της Επικρατείας, οι αρμοπαγίτες, οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, οι σύμβουλοι και ο αντειπίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και οι αντειπίτροποι Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

δ) οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς εφετών, καθώς και οι πρόεδροι εφετών διοικητικών δικαστηρίων,

ε) οι πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι εφέτες, οι αντεισαγγελείς εφετών, οι πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι εφέτες των διοικητικών δικαστηρίων.

στ) οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς πρωτοδικών, οι πρόεδροι πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων και οι ειρηνοδίκης Α' τάξης,

ζ) οι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι πρωτοδίκης, οι αντεισαγγελείς πρωτοδικών, οι πρωτοδίκης των διοικητικών δικαστηρίων, οι ειρηνοδίκης Β' τάξης,

η) οι δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι πάρεδροι πρωτοδικείου διοικητικών δικαστηρίων και οι ειρηνοδίκης Γ' τάξης.

3. Μεταξύ των δικαστικών λειτουργών που ανήκουν στην ίδια βαθμίδα εξαισιώσης, προβαδίζει ο αρχαιότερος στο βαθμό με την εξής σειρά: α) δικαστές, πλην ειρηνοδίκων, β) εισαγγελείς, γ) επίτροποι, δ) ειρηνοδίκης.

4. Στις επίσημες τελετές ή εορτές καλούνται, ως εκπρόσωποι της δικαστικής εξουσίας: α) στην Αθήνα, ο πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο πρόεδρος, ο εισαγγελέας και οι αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου, ο πρόεδρος, ο γενικός επίτροπος και οι αντιπρόεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο γενικός επίτροπος και ο επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, β) στις πόλεις έδρες εφετών, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας των εφετών και ο πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων, γ) στις πόλεις έδρες πρωτοδικείων, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας πρωτοδικών και ο πρόεδρος πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων, δ) στις έδρες ειρηνοδικείων, έξω από την έδρα του πρωτοδικείου, ο πρωτοδίκης ή ο ειρηνοδίκης που υπηρετεί εκεί. Επίσης καλείται και ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σε όσες πόλεις εδρεύει. Οι εκπρόσωποι της δικαστικής εξουσίας τοποθετούνται μετά τους εκπροσώπους της Κυβέρνησης και τους Βουλευτές. Ειδικά οι πρόεδροι των ανώτατων δικαστηρίων (Σ.τ.Ε., Α.Π., Ε.Σ.), ο εισαγγελέας του Α.Π. και οι γενικοί επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στις τελετές και εκδηλώσεις τοποθετούνται σε θέσεις ανάλογες των υπουργών χωρίς να παρεμβάλλονται μεταξύ αυτών εκπρόσωποι άλλων αρχών ή υπηρεσιών.

Κεφάλαιο Ζ'.

Διαθεσιμότητα και αρχία δικαστικών λειτουργών.

Άρθρο 56.

Διαθεσιμότητα.

1. Ο δικαστικός λειτουργός που έχει τρία χρόνια τουλάχιστον πραγματική δημόσια υπηρεσία τίθεται, αντεισαγγελέως ή ύστερα από αίτησή του, σε διαθεσιμότητα λόγω νότου, η οποία κατά τη γνώμη της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής είναι δυνατό να θεραπευθεί, παρατείνεται όμως και μετά το χρόνο της αναρωτικής άδειας του άρθρου 45.

2. Η θέση σε διαθεσιμότητα και η επάνοδος στην υπηρεσία γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα

από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

3. Η διαθεσιμότητα λόγω νόσου δεν είναι δυνατό να υπερβεί το ένα έτος και, αν η νόσος δε θεραπεύεται εύκολα, τα δύο έτη. Αρχίζει μόλις λήξει η αναρρωτική άδεια. Μετά την πάροδο του έτους ή των δύο ετών αντιστοίχως, η αρμόδια επιτροπή η προβλεπόμενη από τον υπαλληλικό κώδικα στην οποία υποχρεωτικώς συμμετέχουν ένας ψυχολόγος και ένας ψυχίατρος διευθυντής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, αν ο δικαστικός λειτουργός είναι ή όχι ικανός να επανέλθει αμέσως στα καθήκοντά του. Σε περίπτωση αρνητικής γνωμάτευσης, ο δικαστικός λειτουργός παύεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60.

4. Ο δικαστικός λειτουργός είναι δυνατό να παραπεμφθεί για εξέταση στην επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου και πριν λήξει ο χρόνος της διαθεσιμότητας. Αν η επιτροπή γνωματεύσει ότι δεν είναι ικανός να αναλάβει αμέσως καθήκοντα, η διαθεσιμότητα διατηρείται μέχρι τη λήξη της.

5. Η επιτροπή αυτή είναι δυνατό να εξετάσει και δικαστικό λειτουργό που διαμένει εκτός της έδρας της, μέσω της πλησιέστερης υγειονομικής επιτροπής.

6. Ο δικαστικός λειτουργός που τέθηκε σε διαθεσιμότητα λόγω νόσου παίρνει τα τρία τέταρτα (3/4) του συνόλου των αποδοχών του.

Άρθρο 57.

Αργία.

1. Ο δικαστικός λειτουργός που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία με ένταλμα προσωρινής κράτησης, με βούλευμα ή με δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε προσωρινά από τις φυλακές, τίθεται αυτοδικαίως σε κατάσταση αργίας. Αν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός λειτουργός τέθηκε σε αργία, επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία.

2. Ο δικαστικός λειτουργός είναι δυνατό να τεθεί σε προσωρινή αργία, όταν εκκρεμεί εναντίον του α) ποινική δίωξη για έγκλημα που μπορεί να επισύρει αποστέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων ή β) πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.

3. Η θέση σε προσωρινή αργία, κατά την προηγούμενη παράγραφο, γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

4. Η προσωρινή αργία της παραγράφου 2 αρχίζει ή λήγει από την ανακοίνωση στο δικαστικό λειτουργό του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Δεν απαιτείται έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη λήξη της αργίας, αν εκδοθεί αμετάκλητη απαλλακτική δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση.

Στις περιπτώσεις αυτές ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδικαίως. Επίσης επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία, αν καταδικάστηκε αμετάκλητα για έγκλημα ή τιμωρήθηκε τελεσίδικα για πειθαρχικό παράπτωμα, που δεν συνεπάγονται την οριστική παύση από την υπηρεσία. Στις περιπτώσεις αυτές εκδίδεται διαπιστωτικό προεδρικό διάταγμα.

5. Από τις αποδοχές του δικαστικού λειτουργού που έχει τεθεί σε αργία παρακρατείται το ένα τρίτο (1/3). Τούτο α) αποδίδεται με απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου στο δικαστικό λειτουργό, αν απαλλαγεί από την κατηγορία και β) είναι δυνατό να του αποδοθεί, με απόφαση του ίδιου Συμβουλίου, αν καταδικαστεί για έγκλημα ή τιμωρηθεί για πειθαρχικό παράπτωμα που δε συνεπάγονται την οριστική παύση.

Κεφάλαιο Η'.

Αύτη της υπηρεσιακής σχέσης.

Άρθρο 58.

Παραίτηση.

1. Ο δικαστικός λειτουργός έχει το δικαίωμα να παραιτηθεί εγγράφως. Αίτηση, όρος ή προθεσμία, που τέθηκαν στο έγγραφο της παραίτησης, θεωρούνται ότι δεν γράφτηκαν.

2. Η αποδοχή της παραίτησης πρέπει να γίνει μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της. Μετά στην ίδια προθεσμία κατ'εξουσιοδότηση έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει εγγράφως την παραίτησή του, εφ' όσον το διάταγμα της αποδοχής δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

3. Δεν είναι υποχρεωτική για τον Υπουργό Δικαιοσύνης η αποδοχή της παραίτησης και δεν έχει εφαρμογή η παράγραφος 5, αν κατά το χρόνο υποβολής της παραίτησης είναι εκκρεμής σε βάρος του παραιτουμένου: α) ποινική δίωξη για κακούργημα ή για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 37 παράγραφος 1 περίπτ. ε' ή β) πειθαρχική δίωξη.

4. Η λύση της υπηρεσιακής σχέσης επέρχεται από τη στιγμή που θα ανακοινωθεί σ' αυτόν που παραιτήθηκε το προεδρικό διάταγμα αποδοχής της παραίτησης.

5. Θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή η παραίτηση και λύεται αυτοδικαίως η υπηρεσιακή σχέση ενενήντα ημέρες μετά την υποβολή της, εφ' όσον μέχρι την ημέρα αυτή δεν έχει δημοσιευθεί και ανακοινωθεί το διάταγμα της αποδοχής της παραίτησης.

Άρθρο 59.

Αποχώρητη λόγω ορίου ηλικίας.

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέχρι και το βαθμό του εφέτη ή αντεισαγγελέα εφετών και των αντίστοιχων βαθμών αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους. Όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί των ανώτερων βαθμών αποχωρούν μόλις συμπληρώσουν το 67ο έτος της ηλικίας τους. Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης ως ημέρα συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας θεωρείται η 30ή Ιουνίου του έτους αποχώρησης, κατά την οποία λύεται η υπηρεσιακή σχέση.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου η ηλικία των δικαστικών λειτουργών αποδεικνύεται κατά το άρθρο 36.

3. Το προεδρικό διάταγμα που δεσιώνει την αποχώρηση από την υπηρεσία πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να ανακοινωθεί στο δικαστικό λειτουργό που αποχωρεί έως την 20ή Ιουλίου του έτους αποχώρησης.

4. Ο δικαστικός λειτουργός, που συμπλήρωσε τριάντα χρόνια πραγματική υπηρεσία δικαστικού λειτουργού ή αποχωρεί λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας, διατηρεί τιμητικά τον τίτλο της θέσης που κατείχε και μετά τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης. Αυτό μνημονεύεται στο προεδρικό διάταγμα αποχώρησης από την υπηρεσία.

5. Ο δικαστικός λειτουργός, που παύεται οριστικά λόγω πειθαρχικού παραπτώματος ή κατά τις διατάξεις του άρθρου 60 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 περίπτωση β', στερείται τον τίτλο της προηγούμενης παραγράφου. Επίσης στερείται τον τίτλο αυτόν που τιμωρήθηκε στο βαθμό εξόδου από την υπηρεσία με πειθαρχική ποινή προσωρινής πάσης.

6. Από τον τίτλο αυτόν εκπίπτει αυτοδικαίως εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα για μια από τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 1 περίπτ. ε'.

Άρθρο 60.

Οριστική παύση.

1. Εκτός από την περίπτωση της επ' βολής πειθαρχικής ποινής οριστικής πάσης λόγω πειθαρχικού παραπτώματος, ο δικαστικός λειτουργός παύεται οριστικά: α) αν στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα λόγω αμετάκλητης καταδίκης, β) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των τριών μηνών για αδίκημα που τε-

λέττη με δόλο, γ) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για αδίκημα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 37 παράγραφος 1 περίπτ. ε'.

2. Είναι δυνατό να παύσει οριστικά ο δικαστικός λειτουργός: α) για ανικανότητα εκτέλεσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, εφ' όσον η ανικανότητα αυτή διαρκεί και πέρα από το χρόνο που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, β) για υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

3. Για την οριστική παύση του δικαστικού λειτουργού σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους αποφασίζει το δικαστήριο που είναι κατά περίπτωση αρμόδιο για την επβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης.

4. Η διαδικασία για την παύση του δικαστικού λειτουργού ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, κινείται σε κάθε περίπτωση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, τον πρόεδρο του οικείου ανώτατου δικαστηρίου, ή τον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.

5. Αν κληθεί η διαδικασία για την παύση δικαστικού λειτουργού, ο πρόεδρος του οικείου δικαστηρίου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ορίζει ένα από τα μέλη του δικαστηρίου ως εισηγητή. Ο εισηγητής συλλέγει τα αναγκαία στοιχεία τα σχετικά με το λόγο της παύσης και μπορεί να εξετάσει μάρτυρες και να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ορισμένες από τις πράξεις αυτές μπορεί να τις αναθέσει και σε άλλο δικαστικό λειτουργό, αν υπάρχει λόγος. Επίσης ο εισηγητής καλεί το δικαστικό λειτουργό που εισάγεται για οριστική παύση, να δώσει εξηγήσεις. Τέλος πηγάπτει και υποβάλλει στον πρόεδρο του δικαστηρίου έκθεση που περιέχει και τη γνώμη του ως προς την ουσία της υπόθεσης. Ο δικαστικός λειτουργός που εισάγεται για παύση έχει δικαίωμα να λάβει γνώση των στοιχείων του φακέλου οποτεδήποτε.

6. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ορίζει δικάσιμο στην οποία καλείται ο δικαστικός λειτουργός με κλήση που περιέχει το λόγο της εισαγωγής του για παύση, καθώς και λεπτομερώς τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το λόγο αυτόν. Η κλήση επιδίδεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η συζήτηση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστικός λειτουργός μπορεί να παρίσταται και δια ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου.

7. Το δικαστήριο εκτιμά γενικότερα την καθόλου υπηρεσία του δικαστικού λειτουργού και τη χρησιμότητά του ή όχι στην υπηρεσία. Η απόφαση του δικαστηρίου επιδίδεται σ' αυτόν που παύθηκε και υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Αν με την απόφαση απαγγέλλεται οριστική παύση, εκδίδεται προεδρικό διάταγμα που δημοσιεύεται περιληπτικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Η λύση της υπηρεσιακής σχέσης λόγω οριστικής παύσης επέρχεται από την επίδοση στο δικαστικό λειτουργό της απόφασης οριστικής παύσης. Αν δεν προκύπτει ότι έγινε επίδοση, αυτή λογίζεται ότι έγινε την 30ή ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ειδικές διατάξεις.

Κεφάλαιο Θ'.

Δικαστικοί λειτουργοί του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 61.

Πρόεδρος — διορισμός.

1. Σε θέση δόκιμου εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας διορίζεται αυτός που εξήλθε επιτυχώς από το τμήμα διοικητικής δικαιοσύνης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ) και πέτυχε στην εξέταση που προδίδετο.

από το άρθρο 22 παράγραφος 1 του ν. 1388/1983, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 23 εδάφιο η' του ν. 1586/1986. Ο διορισμός γίνεται κατά την οριστική σειρά επιτυχίας, αφού ληφθεί υπόψη, για την κατανομή στις θέσεις, η δήλωση επιλογής των διοριζέων.

2. Οι δόκιμοι εισηγητές διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δύο ετών, στη διάρκεια της οποίας, αν και δεν έχουν αποκτήσει ακόμα την ιδιότητα του ισόβιου τακτικού δικαστή, την οποία αποκτούν με το διορισμό και την ορκωμοσία τους ως εισηγητών, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού δικαστικού λειτουργού.

3. Μετά τη συμπλήρωση της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για το διορισμό τους σε θέσεις εισηγητών. Η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη, λαμβάνεται υπόψη το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση, η φιλοπονία που επέδειξαν, καθώς και η ικανότητα και καταλληλότητά τους για το δικαστικό λειτουργήμα. Αν, αντίθετα, το συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος εισηγητής δεν πρέπει να διοριστεί σε θέση εισηγητή, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει με αιτιολογημένη απόφασή του την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

4. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης μπορεί επίσης με αιτιολογημένη απόφασή του να παραρτάνει τη δοκιμαστική υπηρεσία του δόκιμου εισηγητή για ένα ακόμη έτος, αν κρίνει ότι δεν είναι ακόμα ώριμος να διοριστεί σε θέση εισηγητή. Αν και μετά την πάροδο του πρόσθετου έτους το Συμβούλιο κρίνει ότι δεν πρέπει να διοριστεί δόκιμος εισηγητής, αποφασίζει ταυτόχρονα με αιτιολογημένη απόφαση την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

5. Οι δόκιμοι εισηγητές που κινούνται ικανοί από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο διορίζονται εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τη σειρά επιτυχίας, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 1 ή κατά τη σειρά επιτυχίας στον τυχόν διεξαγόμενο κατά το άρθρο 111 σχετικό διαγωνισμό. Ο διορισμός γίνεται με προεδρικό διάταγμα και επακολουθεί ορκωμοσία τους ενώπιον της ολομέλειας του δικαστηρίου.

Άρθρο 62.

Προαγωγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

1. Σε πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγεται κατ' εκλογή εισηγητής με επτά έτη υπηρεσίας, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του ως δόκιμου εισηγητή.

2. Σε σύμβουλο της Επικρατείας προάγεται κατ' απόλυτη εκλογή πρόεδρος με πέντε έτη υπηρεσίας στο βαθμό του παρέδρου.

3. Σε αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγεται σύμβουλος με τρία έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου.

4. Σε πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγεται αντιπρόεδρος ή σύμβουλος που έχει τέσσερα τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου.

Κεφάλαιο Ι'.

Δικαστικοί λειτουργοί τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 63.

Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

1. Σε θέση αντιπετρόπου διορίζεται, εφ' όσον έχει είκοσι έτη δικαστικής υπηρεσίας: α) πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων με διετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν ή με πενταετή συνολική υπηρεσία στο βαθμό του και στο βαθμό του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και β) εφέτης διοικητικών δικαστηρίων με εξετή υπηρεσία στο βαθμό του.

2. Μέσα σε ένα μήνα από τότε που δημιουργείται κενή θέση εισαγωγικού βαθμού, ο Υπουργός Δικαιοσύνης με ανακοίνωσή του, που δημοσιεύεται μια φορά σε δύο ημερήσιες

εφημερίδες της πρωτεύουσας προσκαλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης αίτηση διορισμού, συνοδευόμενη με τα κατά την κρίση τους δικαιολογητικά των προσόντων τους.

3. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μέχρι σε ένα μήνα από την τελευταία δημοσίευση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Οι αιτήσεις με τα δικαιολογητικά τους καθώς και οι ατομικοί υπηρεσιακοί φάκελοι διαβιβάζονται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, που ύστερα από σύγκριση των υποψηφίων, προκρίνει με αιτιολογημένη απόφαση του τον καταλληλότερο για διορισμό. Η αρχαιότητα στο βαθμό δεν αποτελεί, μόνιμη αυτή, στοιχείο υπεροχής.

5. Ο διοριζόμενος δίνει το νόμιμο όρκο σε δημόσια συνεδρίαση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τη δόση του όρκου ο δικαστικός λειτουργός θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από τη θέση που κατείχε και επέρχεται αυτοδικαίως λύση της υπηρεσιακής σχέσης χωρίς καμία άλλη διατύπωση.

6. Στο βαθμό του επιτρόπου προάγεται ο αντεπίτροπος, εφ' όσον έχει: α) υπηρεσία ενός έτους στο βαθμό αυτόν ή β) προϋπηρεσία τριών ετών στο βαθμό του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή γ) προϋπηρεσία έξι ετών συνολικά στους βαθμούς του προέδρου εφετών και εφέτη διοικητικών δικαστηρίων.

7. Στο βαθμό του γενικού επιτρόπου προάγεται, εφ' όσον έχει τα αναγκαία ουσιαστικά προσόντα, ο επίτροπος ή αντεπίτροπος, εφ' όσον όμως ο τελευταίος έχει υπηρεσία δύο ετών στο βαθμό του.

Άρθρο 64.

Προέλευση τακτικών διοικητικών δικαστών.

Σε θέση παρέδρου πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων διορίζεται αυτός που εξήλθε επιτυχώς από το τμήμα διοικητικής δικαιοσύνης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) και πέτυχε στην εξέταση που προεβλέπετα από το άρθρο 22 παράγραφος 1 του ν. 1388/1983, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 23 εδάφιο η' του ν. 1586/1986. Ο διορισμός γίνεται κατά την οριστική σειρά επιτυχίας, αφού ληφθεί υπόψη, για την κατανομή στις θέσεις, η δήλωση επιλογής των διοριστέων.

Άρθρο 65.

Πάρεδροι πρωτοδικείου διοικητικών δικαστηρίων και διορισμός τους σε θέση πρωτοδική.

1. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων διανύουν διετή δοκιμαστική υπηρεσία, στη διάρκεια της οποίας αν και δεν έχουν αποκτήσει ακόμη την ιδιότητα του τακτικού δικαστικού λειτουργού, την οποία αποκτούν με το διορισμό και την αρμοστικότητα τους ως πρωτοδικών, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού δικαστικού λειτουργού.

2. Στη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας οι πάρεδροι ασκούν καθήκοντα τακτικού δικαστή και μετέχουν στη σύνθεση του διοικητικού πρωτοδικείου, κατά τους ειδικότερους ορισμούς του οργανισμού των δικαστηρίων.

3. Ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου ή τμήματος του διοικητικού πρωτοδικείου, στο οποίο λειτουργούν περισσότερα τμήματα, παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή τους πάρεδρους, που υπηρετούν υπό την εποπτεία του, σε ό,τι αφορά την επιμέλεια, εργατικότητα και την εκδηλούμενη εφετη προαρμοστικότητα τους στις απαιτήσεις του δικαστικού λειτουργήματος, τους καθοδηγεί στην τεχνική της εργασίας και τους βοηθάει στην ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Για κάθε έτος υπηρεσίας του παρέδρου ο πρόεδρος συντάσσει ειδική έκθεση, στην οποία γίνεται ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση της απόδοσής του και ειδική αναφορά στο ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την κρίση και αντίληψη και τη συμπεριφορά του. Στο τέλος της έκθεσης διατυπώνεται και κρίση για την καταλληλότητα του παρέδρου να διο-

ριστεί σε θέση πρωτοδική διοικητικών δικαστηρίων. Ο πρόεδρος που μετακινείται πριν συμπληρωθεί έτος από την τοποθέτηση του παρέδρου στο δικαστήριο συντάσσει υποχρεωτικά έκθεση πριν από τη μετακίνησή του, αν έχει την εποπτεία του παρέδρου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών. Στις εκθέσεις που συντάσσουν οι πρόεδροι των τμημάτων εκφέρει τη γνώμη του και ο προϊστάμενος του δικαστηρίου.

4. Οι εκθέσεις των παρέδρων και κάθε άλλο κρίσιμο στοιχείο ή πληροφορία για την απόδοση ή την καταλληλότητά τους τοποθετούνται σε ειδικό για κάθε πάρεδρο φάκελο που στο τέλος της δοκιμαστικής υπηρεσίας υποβάλλεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης δια του Υπουργού Δικαιοσύνης και στο Γενικό Επίτροπο.

5. Μετά τη συμπλήρωση της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για το διορισμό των παρέδρων σε θέσεις πρωτοδικών. Η απόφαση είναι αιτιολογημένη και λαμβάνει υπόψη την έκθεση του συμβουλίου των εφετών, για την οποία γίνεται λόγος στην επόμενη παράγραφο, τις σχετικές με αυτούς εκθέσεις των παρέδρων και επιθεωρητών, όπως και κάθε στοιχείο σχετικό με το ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας τους και την επίδοσή τους γενικά.

Αντίθετα, αν το συμβούλιο κρίνει ότι ο πάρεδρος δεν πρέπει να διοριστεί πρωτοδικής, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει αιτιολογημένα την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

6. Για την καταλληλότητα των παρέδρων να διοριστούν πρωτοδικές αποφαινεται με αιτιολογημένη έκθεσή του τριμελές συμβούλιο που συγκροτείται από τον προϊστάμενο ή τον πρόεδρο του οικείου διοικητικού εφετείου και δύο εφέτες. Το συμβούλιο καταρτίζει την έκθεσή του, αφού ακούσει τον εισηγητή εφέτη, που πρέπει να έχει σχηματίσει προσωπική αντίληψη για το ήθος και την εργατικότητα του παρέδρου και για την επιστημονική του κατάρτιση.

7. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί επίσης με αιτιολογημένη απόφασή του να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία του παρέδρου για ένα χρόνο, αν κρίνει ότι αυτός δεν είναι ακόμα ώριμος να διοριστεί πρωτοδικής. Αν και μετά την πάροδο του πρόθετου αυτού χρόνου το συμβούλιο κρίνει ότι δεν πρέπει να διοριστεί πρωτοδικής, αποφασίζει ταυτόχρονα με αιτιολογημένη απόφασή του την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

8. Οι πάρεδροι διορίζονται για την πλήρωση κενών θέσεων πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων σύμφωνα με τη σειρά σπουδαιότητας από την Ε.Σ.Δ.Δ. ή κατά τη σειρά επιτυχίας στον τυχόν διεξαγόμενο κατά το άρθρο 110 σχετικό διαγωνισμό. Ως κενές θέσεις πρωτοδικών θεωρούνται και οι κενές θέσεις των ανώτερων βαθμών. Οι πάρεδροι που κείθηκαν διοριστέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο διορίζονται υποχρεωτικά πρωτοδικές και δίνουν τον κατά το άρθρο 34 όρκο. Ο όρκος αυτός, αν ο διοριζόμενος έχει εκκρεμότητες, μπορεί να δοθεί και στο δικαστήριο που υπηρετεί κατά το διορισμό του.

9. Ο διορισμός παρέδρου σε θέση πρωτοδική θεωρείται προαγωγή για τη λήψη οδοιπορικών και εξόδων πρώτης εγνατάστασης.

Άρθρο 66.

Προαγωγές δικαστών τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

1. Σε πρόεδρο πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων προάγεται πρωτοδικής με πέντε τουλάχιστον έτη υπηρεσίας πρωτοδικής, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία που είχε ως πάρεδρος πρωτοδικείου.

2. Σε εφέτη διοικητικών δικαστηρίων προάγεται πρόεδρος πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων που έχει δύο τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως πρόεδρος ή οκτώ έτη υπηρεσίας συνολικά ως πρόεδρος και πρωτοδικής.

3. Σε πρόεδρο εφετών διοικητικών δικαστηρίων προάγεται εφέτης διοικητικών δικαστηρίων που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως εφέτης ή επτά έτη υπηρεσίας συνολικά ως εφέτης και πρόεδρος πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων.

4. Η προαγωγή στο βαθμό του προέδρου πρωτοδικών και του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων γίνεται κατ' εκλογή.

5. Η προαγωγή στο βαθμό του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων γίνεται μόνο κατ' απόλυτη εκλογή.

6. Αυτοί που προάγονται με την ίδια απόφαση διατηρούν τη μεταξύ τους σειρά αρχαιότητας.

Κεφάλαιο ΙΑ'.

Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης.

Άρθρο 67.

Αρμοδιότητα — συγκρότηση — λειτουργία.

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης αποφασίζει για το διορισμό των εισηγητών και τις προαγωγές των εισηγητών και παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και για τις τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις και προαγωγές των δικαστικών λειτουργών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Επίσης αποφασίζει, γνωμοδοτεί ή προτείνει και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται από το νόμο.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης εδρεύει στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Συγκροτείται από επτά μέλη, εκτός αν πρόκειται για προαγωγή στο βαθμό του συμβούλου Επικρατείας ή πρόεδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή διορισμό αντεπιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οπότε συγκροτείται από ένδεκα μέλη.

Τακτικά μέλη είναι ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, που προεδρεύει, και άλλα έξι ή δέκα κατά περίπτωση μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, που ορίζονται κάθε χρόνο με κλήρωση.

Στην κλήρωση αυτή μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και οι σύμβουλοι που έχουν δύο έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου, όταν αρχίζει η θητεία τους ως μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

3. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης γίνεται από το Α' τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του μήνα Δεκεμβρίου. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα δικαπέντε κλήρους κατά σειρά και αυτοί που γράφονται στους πρώτους έξι αποτελούν τα τακτικά, ενώ οι υπόλοιποι τα αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου. Όταν για τη συγκρότηση του Συμβουλίου απαιτείται συμμετοχή δέκα μελών, τακτικά μέλη είναι οι δέκα πρώτοι κατά σειρά κληρούμενοι και αναπληρωματικά οι λοιποί πέντε. Τα τακτικά μέλη αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά κατά τη σειρά της κλήρωσής τους. Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωσή τους έτους.

5. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση. Η κλήρωση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του Α' τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σ' αυτή μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και οι σύμβουλοι Επικρατείας με διετή τουλάχιστον υπηρεσία στο βαθμό, οι οποίοι δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα τόσους κλήρους όσα και τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που αντικαθίστανται. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, χωρίς καμιά

άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

6. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθήκοντα προέδρου του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου για τη συγκεκριμένη περίπτωση εκτελεί ο νόμιμος αναπληρωτής του, ο οποίος, αν είναι τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος.

7. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας ισχύουν αναλόγως και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

8. Ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων συμμετέχει και παρίσταται σε όλη τη διάρκεια των συνεδριάσεων του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης, καθώς και της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας κάθε φορά που συζητούνται θέματα που αφορούν τους διοικητικούς δικαστές των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και τους δικαστικούς λειτουργούς της γενικής επιτροπείας των ίδιων δικαστηρίων, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης ή του προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας αντίστοιχως. Η πρόσκληση γίνεται τέσσερις πλήρεις ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Ο γενικός επίτροπος εκφέρει συμβουλευτική γνώμη για κάθε συζητούμενο θέμα ή υποβάλλει έγγραφη σχετική πρόταση, που καταχωρίζονται στα πρακτικά.

9. Καθήκοντα γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Κατά τη συνεδρίαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο οριζόμενος από τον πρόεδρο υπάλληλος της γραμματείας.

Άρθρο 68.

Αποφάσεις, διαφωνία, προφυγή.

1. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης προκαλούνται ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης προς τον πρόεδρο του Συμβουλίου.

2. Οι αιτήσεις των δικαστικών λειτουργών, οι γνωμοδοτήσεις, οι εκθέσεις δικαστικών αρχών, όπως και κάθε έγγραφο άλλης αρχής που απευθύνεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, υποβάλλονται σε αυτό δια του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Για να μορφώσει πληρέστερη γνώμη το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει πληροφορίες και στοιχεία από τους γενικούς επιθεωρητές συμβούλους Επικρατείας και από όσους διατελούν ή διατέλεσαν προϊστάμενοι του κρινόμενου δικαστικού λειτουργού. Μπορεί επίσης να καλεί το δικαστικό λειτουργό για την παροχή εξηγήσεων και να ενεργεί ειδική εξέταση ή επιθεώρηση, την οποία αναθέτει σε μέλος του ή γενικό επιθεωρητή σύμβουλο Επικρατείας. Οι επιθεωρητές σύμβουλοι Επικρατείας, που δεν είναι μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, μπορεί να κληθούν από τον πρόεδρο και προφορικά ακόμα για την παροχή πληροφοριών και στοιχείων στο Συμβούλιο.

5. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία, ύστερα από ψηφοφορία που είναι πάντοτε ροσηρή.

Αν κατά την ψηφοφορία διατυπωθούν περισσότερες από δύο γνώμες, εφαρμόζονται ανάλογα αυτά που ορίζονται στο άρθρο 34 παράγραφος 3 και 4 του ν.δ. 170/1973. Η γνώμη των μειοψηφούντων καταχωρίζεται στα πρακτικά.

5. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εκδίδονται μέσα σε είκοσι ημέρες από τη λήψη του σχετικού ερωτήματος και διαβιβάζονται από τον πρόεδρό του στον Υπουργό Δικαιοσύνης μέσα σε πέντε ημέρες από την έκδοσή τους, μαζί με κυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού συνεδρίασης.

6. Στον κρινόμενο δίνεται, ύστερα από αίτησή του, απόσπασμα του πρακτικού το οποίο εκδίδει ο γραμματέας του Συμβουλίου.

7. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών αφ' ότου περιέλθει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, μπορεί να διαφωνήσει προς την απόφαση και να παραπέμψει την υπόθεση στην ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκθέτοντας τους λόγους της διαφωνίας.

Η ολομέλεια δε δεσμεύεται από τους λόγους της διαφωνίας, αλλά υποχρεούται να εξετάσει στο σύνολό της την υπόθεση που παραπέμφθηκε σ' αυτή.

8. Προσφυγή στην ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που αφορά προαγωγή, έχει δικαίωμα να ασκήσει και ο δικαστικός λειτουργός που κρίθηκε και παραλείφθηκε από αυτή. Η προσφυγή κατατίθεται στον προϊστάμενο του Δικαστηρίου στο οποίο υπηρετεί ο δικαστικός λειτουργός, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε ημερών από τότε που γνωστοποιήθηκε εγγράφως η παράλειψη από τον πρόεδρό του. Η προσφυγή διαβιβάζεται αμέσως στην ολομέλεια δια του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστής που παραλείπεται οριστικά από τις προαγωγές δεν κρίνεται και πάλι για ένα έτος από την οριστική απόρριψη της προσφυγής του. Αν μετά την παρέλευση του έτους παραλειφθεί κατά τις προαγωγές από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, για να προσφύγει στην ολομέλεια πρέπει να έχει λάβει, προκειμένου για απόφαση του επταμελούς Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου τρεις ψήφους και προκειμένου για απόφαση του ενδεκαμελούς Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου τέσσερις ψήφους.

9. Η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας συγκροτείται στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου σε συμβούλιο και μετέχουν σ' αυτήν όλα τα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση κωλυμάτων η ολομέλεια μπορεί να συγκροτηθεί νόμιμα και με λιγότερο αριθμό μελών, σε κάθε όμως περίπτωση τα παρόντα μέλη πρέπει να είναι τριπλάσια από το ήμισυ των μελών που υπηρετούν. Αν ο αριθμός αυτών που μετέχουν στην ολομέλεια είναι άρτιος, αποχωρεί ο νεότερος σύμβουλος, εφ' όσον δεν είναι εισηγητής.

10. Ο δικαστικός λειτουργός που έχει ασκήσει παραδεκτώσ προσφυγή καλείται, ύστερα από αίτησή του, υποχρεωτικά στην ολομέλεια για την παροχή προφορικών εξηγήσεων και την προσκόμιση στοιχείων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 3 έως 6.

11. Η διαφωνία του Υπουργού και η προσφυγή του δικαστικού λειτουργού αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου κατά το μέρος που αυτή θίγει τον πίνακα αρχαιότητας μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της ολομέλειας. Η εκτέλεση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου αναστέλλεται επίσης και κατά τη διάρκεια της προθεσμίας άσκησης προσφυγής από τον ενδιαφερόμενο δικαστικό λειτουργό.

12. Η εφαρμογή των αποφάσεων της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου κατά των οποίων δεν ασκήθηκε διαφωνία ή προσφυγή είναι υποχρεωτική για τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Κεφάλαιο ΙΒ΄.

Δικαστικοί λειτουργοί του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 69.

Προέλευση.

Σε θέση δόκιμου εισηγητή του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζεται αυτός που εξήλθε επιτυχώς από το τμήμα διοικητικής δικαιοσύνης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) και πέτυχε στην εξέταση που προβλέπεται από το άρθρο 22 παράγραφος 1 του ν. 1388/1983, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 23 εδάφιο η' του ν. 1586/1986. Ο διορισμός γίνεται κατά την οριστική σειρά επιτυχίας, αφού ληφθεί υπόψη, για την κατανομή στις θέσεις, η δήλωση επιλογής των διοριζόμενων.

Άρθρο 70.

Διορισμός.

1. Οι δόκιμοι εισηγητές διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δύο ετών, στη διάρκεια της οποίας, αν και δεν έχουν αποκτήσει ακόμη την ιδιότητα του τακτικού δικαστικού λειτουργού, την οποία αποκτούν με το διορισμό και την ορκωμοσία τους ως εισηγητών, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικαστικού λειτουργού. Οι δόκιμοι εισηγητές βοηθούν τους συμβούλους και παρέδρους στην εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τα οριζόμενα με απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί, με πράξη του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να ανατεθεί και σε δόκιμους εισηγητές η προσωρινή αναπλήρωση παρέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου για χρονικό διάστημα έως ένα έτος.

2. Μετά τη συμπλήρωση της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για το διορισμό των δόκιμων εισηγητών σε θέση εισηγητών. Η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη λαμβάνεται υπόψη το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση, η φιλοπονία που επέδειξαν, καθώς και η ικανότητα και καταλληλότητά τους για το δικαστικό λειτουργήμα.

Αν το Συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος εισηγητής δεν πρέπει να διοριστεί σε θέση εισηγητή, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει με αιτιολογημένη απόφαση την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί επίσης με αιτιολογημένη απόφασή του να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία του δόκιμου εισηγητή για ένα ακόμη έτος, αν κρίνει ότι δεν είναι ώριμος να διοριστεί σε θέση εισηγητή. Αν και μετά την πάροδο του πρόσθετου χρόνου το Συμβούλιο κρίνει ότι δεν μπορεί να διαριστεί εισηγητής, αποφασίζει ταυτόχρονα με αιτιολογημένη απόφαση την οριστική απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

4. Οι δόκιμοι εισηγητές, που κλήθηκαν ικανοί από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, διορίζονται εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη σειρά επιτυχίας, όπως καθορίζεται στο άρθρο 69 ή κατά τη σειρά επιτυχίας στον τυχόν διεξαγόμενο κατά το άρθρο 111 σχετικό διαγωνισμό.

5. Οι εισηγητές ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα παρέδρου και βοηθούν τους συμβούλους στην εκτέλεση του έργου τους. Με πράξη του προέδρου μπορεί να μετέχουν και στη συγκρότηση των κλιμακίων.

6. Ως πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορούν να διορισθούν δικαστικοί λειτουργοί, που έχουν συμπληρώσει τα προσόντα προαγωγής τους σε πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφέτη και αντεισαγγελέα εφετών, εφέτη τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και πρωτοβάθμης με δετή τουλάχιστον υπηρεσία.

Για μια διετία από την έναρξη ισχύος του κώδικα αυτού, μπορούν να διορισθούν πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 65 παρ. 1 του π. δ/τος 774/1980 (ΦΕΚ 189).

7. Οι σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορούν να διοριστούν δικαστικοί λειτουργοί που έχουν συμπληρώσει τα προσόντα προαγωγής τους σε σύμβουλο Επικρατείας, αρσιοπαγίτη, πρόεδρο και εισαγγελέα εφετών και πρόεδρο εφετών διοικητικών δικαστηρίων.

8. Ο διορισμός των παρέδρων και συμβούλων γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

9. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνωμοδότηση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθορίζονται η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων με διορισμό, η σειρά αρχαιότητας των διοριζόμενων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 71.

Προαγωγές.

1. Τα τρία πέμπτα τουλάχιστον του συνολικού κριθμού των οργανικών θέσεων των παρόδρων και συμβούλων συμπληρώνονται, αντιστοίχως, με προαγωγή εισηγητών και παρόδρων που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα. Στο συνολικό κριθμό των συμβούλων συνοπολογίζονται και οι θέσεις του προέδρου και των αντιπροέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Σε πάροδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προάγεται κατ' εκλογή εισηγητής που έχει επτά τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό αυτόν, στην οποία συνοπολογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας του ως δόκιμου εισηγητή.

3. Σε σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο προάγεται, μόνο κατ' απόλυτη εκλογή, πάροδος του Ελεγκτικού Συνεδρίου που έχει πέντε τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό αυτόν.

4. Σε αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προάγεται σύμβουλος ή αντεπίτροπος που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου ή αντεπίτροπου αντίστοιχα.

5. Σε πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή γενικό επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο προάγεται: α) αντιπρόεδρος και β) σύμβουλος ή αντεπίτροπος που έχει τέσσερα τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου ή του αντεπίτροπου αντίστοιχα.

Κεφάλαιο ΙΓ'.

Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 72.

Συγκρότηση, αρμοδιότητα, λειτουργία.

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφασίζει για τους διορισμούς, τις τοποθετήσεις, προαγωγές, μεταθέσεις και αποσπάσεις των δικαστικών λειτουργιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που ορίζεται από το νόμο.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου εδρεύει στο κατάστημα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Συγκροτείται από επτά μέλη, εκτός αν πρόκειται για προαγωγή στο βαθμό συμβούλου ή αντεπίτροπου Ελεγκτικού Συνεδρίου, οπότε συγκροτείται από εννέα μέλη.

Τακτικά μέλη είναι ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και άλλα πέντε ή επτά μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ορίζονται κάθε έτος με κλήρωση. Στην κλήρωση μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι σύμβουλοι που έχουν δύο έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου, όταν αρχίζει η θητεία τους ως μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Αν υπάρχουν κενές θέσεις συμβούλων με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η συγκρότηση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, το επταμελές συγκροτείται από πέντε και το εννεαμελές από επτά μέλη.

3. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου γίνεται από το Α' τμήμα στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του μήνα Δεκεμβρίου.

Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα δέκα κλήρους κατά σειρά και αυτοί που γράφονται στους πρώτους πέντε αποτελούν τα τακτικά ενώ οι υπόλοιποι τα αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου. Όταν για τη συγκρότηση του Συμβουλίου απαιτείται συμμετοχή επτά μελών, τακτικά μέλη είναι οι επτά πρώτοι: κατά σειρά κληρούμενοι και αναπληρωματικά οι λοιποί τρεις.

Τα τακτικά μέλη αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά κατά τη σειρά της κλήρωσής τους. Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό, που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωσή τους έτους.

5. Όταν δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο προεδρεύει ο γενικός επίτροπος. Αν όμως και αυτός δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει, καθήκοντα προέδρου για τη συγκεκριμένη περίπτωση ασκεί ο νόμιμος αναπληρωτής του προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος, αν είναι τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος.

6. Όταν δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας, αναπληρώνεται διαδοχικά από τον αντεπίτροπο ή τον αρχαιότερο σύμβουλο. Οι τελευταίοι γίνονται μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου για τη συγκεκριμένη περίπτωση και, αν ο σύμβουλος είναι τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος.

7. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχύουν αναλόγως και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

8. Καθήκοντα γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Κατά τη συνεδρίαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο κριζόμενος από τον πρόεδρο υπάλληλος της γραμματείας.

9. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση. Η κλήρωση αυτή γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του Α' τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και μετέχουν σ' αυτήν οι αντιπρόεδροι και οι σύμβουλοι με διετή τουλάχιστον υπηρεσία στο βαθμό, οι οποίοι δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα τόσους κλήρους όσα και τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που αντικαθίστανται. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Άρθρο 73.

Αποφάσεις, διαφωνία, προσφυγή.

Ως προς τη λειτουργία και τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τη διαφωνία του Υπουργού, την προσφυγή του ενδιαφερομένου κ.λπ. ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 68 με τις εξής παραλλαγές:

α) στην παράγραφο 4 η παραπομπή στο άρθρο 34 παράγραφοι 3 και 4 του ν.δ. 170/1973 νοείται ότι γίνεται στον οργανισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

β) στην παράγραφο 9 προστίθεται ότι στην ολομέλεια μετέχει ο γενικός επίτροπος της επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και ορίζεται ότι για την ύπαρξη απαρτίας αρκεί η παρουσία ένδεκα (11) μελών.

Κεφάλαιο ΙΔ'.

Δικαστικοί λειτουργοί πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων.

Άρθρο 74.

Κέντρο Δικαστικών Σπουδών.

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου υπό την επωνυμία Κέντρο Δικαστικών Σπουδών, εποπτευόμενο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με έδρα την Αθήνα. Σκοπός του είναι: α) η επαγγελματική εκπαίδευση των υποψήφιων δικαστικών και εισαγγελικών παρόδρων σε σχολή δικαστών και η οριστική

επιλογή τους ως ισόδων δικαστικών λειτουργών από τη σχολή αυτή. β) η περιοδική μετεκπαίδευση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και η οργάνωση σεμιναρίων για τους δικαστές γραμματείς από νοστιτούτο διαρκούς επιμόρφωσης και γ) η διεξαγωγή δικαστικών μελετών και ερευνών καθώς και η επιμέλεια συναφών εκδόσεων από νοστιτούτο ερευνών. Η σχολή δικαστών, το επιμορφωτικό νοστιτούτο και το νοστιτούτο ερευνών αποτελούν μονάδες του Κέντρου.

2. Το Κέντρο έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο (ΔΣ) διοριζόμενο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τον προϊστάμενο της επιθεώρησης δικαστηρίων, ως πρόεδρο, δύο ανώτατους δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς, προτεινόμενους με τους αναπληρωτές τους από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, και δύο καθηγητές του νομικού τμήματος της νομικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που προτείνονται με τους αναπληρωτές τους από τον πρόεδρο του νομικού τμήματος. Η θητεία του προέδρου του ΔΣ του Κέντρου συμπίπτει με τη θητεία του ως προϊστάμενου της επιθεώρησης. Η θητεία των λοιπών μελών του Δ.Σ. είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί για μια ακόμη τριετία με την ίδια διαδικασία. Το Κέντρο εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδικαστικώς από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του.

3. Στο Κέντρο λειτουργεί γνωμοδοτικό συμβούλιο συγκροτούμενο με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Το συμβούλιο αυτό γνωμοδοτεί σχετικά με τις γενικές κατευθύνσεις των προγραμμάτων σπουδών. Στο συμβούλιο αυτό μετέχουν ο πρόεδρος του Κέντρου, ως πρόεδρος, δύο ανώτατοι δικαστικοί ή εισαγγελικοί λειτουργοί, οριζόμενοι με τους αναπληρωτές τους από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, και από δύο εκπρόσωποι του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και του Εθνικού Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας, οριζόμενοι με τους αναπληρωτές τους από τους φορείς αυτούς ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Αν οι εκπρόσωποι αυτοί δεν οριστούν σε προθεσμία 30 ημερών από τη λήψη του ερωτήματος, το συμβούλιο συγκροτείται χωρίς τη συμμετοχή τους.

4. Ως διευθυντές της σχολής δικαστών και των νοστιτούτων επιμόρφωσης και ερευνών τοποθετούνται δικαστικοί ή εισαγγελικοί λειτουργοί, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου για ορισμένο χρόνο που μπορεί να παραταθεί.

5. Πόροι του Κέντρου είναι α) ετήσια τακτική επιχορήγηση που εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης με ιδιαίτερο κωδικό αριθμό, β) επιχορηγήσεις από το ΤΑΧΔΙΚ ή τον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων, γ) δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και κάθε είδους εισφορές νομικών ή φυσικών προσώπων ημεδαπών ή αλλοδαπών.

6. Οι μονάδες και οι υπηρεσίες του Κέντρου λειτουργούν σε αίθουσες που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Κέντρου.

7. Την εξεταστική επιτροπή του εισαγωγικού διαγωνισμού στη σχολή δικαστών αποτελούν ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ως πρόεδρος, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ένας αντιπρόεδρος ή αρμοπαγίτης, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου, και δύο καθηγητές α' βαθμίδας του αστικού ή εμπορικού δικαίου του νομικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, οριζόμενοι με τους αναπληρωτές τους από τον πρόεδρο του τμήματος.

8. Οι εισαγόμενοι στη Σχολή, αν έχουν την ιδιότητα του δικαστικού υπαλλήλου, τη διατηρούν. Η παρακολούθηση των σπουδών θεωρείται αυτομάτως, από την εισαγωγή έως την αποφοίτησή τους, ως απόσπαση. Οι εισαγόμενοι που δεν έχουν υπαλληλική ιδιότητα λογίζονται από την εισαγωγή τους ως δόκιμοι δημόσιοι υπάλληλοι με όλα τα σχετικά καθήκοντα, περιορισμούς και δικαιώματα. Οι αποδοχές τους ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Αν οι τελευταίοι αυτοί διακόψουν τις σπουδές τους στη σχολή, οφείλουν να επιστρέψουν τους μισθούς που έχουν λάβει, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο της επιστροφής. Τους

μισθούς επιστρέφει και εκείνος που αρνείται να διοριστεί ή εκείνος που, αφού διοριστεί, παραιτείται πριν από τη συμπλήρωση δεκαετίας κατά την οποία υποχρεούται να υπηρετήσει. Όσοι αποτυγχάνουν στην τελική εξέταση διορίζονται σε θέσεις της γραμματείας των πολιτικών δικαστηρίων.

9. Με προεδρικά διατάγματα, εκδιδόμενα με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών, μέσα σε δύο έτη από την έναρξη ισχύος του κώδικα αυτού, και τροποποιούμενα με την ίδια διαδικασία, κανονίζονται: α) η διαδικασία διορισμού των μελών του διοικητικού και του γνωμοδοτικού συμβουλίου του Κέντρου, ο τρόπος σύγκλησης και λειτουργίας τους, ο αρμοδιότητές τους και οι αρμοδιότητες του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου, β) το αναγκαίο για μόνιμο προσωπικό, προσερχόμενο από δημόσιους δικαστικούς και πανεπιστημιακούς λειτουργούς καθώς και η διαδικασία επιλογής και ανάθεσης των σχετικών καθηκόντων από το διοικητικό συμβούλιο του Κέντρου, γ) το σύστημα του διαγωνισμού για την εισαγωγή στη σχολή, ο οποίος διενεργείται σε προκαταρκτικό και τελικό στάδιο με υποχρεωτική, εκτός από τα εξεταστέα γραπτώς ή προφορικώς μαθήματα, συνέντευξη ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, δ) ο τρόπος προκήρυξης του εισαγωγικού διαγωνισμού, υποβολής των αιτήσεων και δικαιολογητικών, καθώς και τα τυπικά προσόντα συμμετοχής σ' αυτόν, ε) ο συνολικός αριθμός των εισακτέων στη σχολή, στ) η διαδικασία ύλη, το πρόγραμμα και η διάρκεια των σπουδών, ζ) οι υποχρεώσεις των εκπαιδευόμενων κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους και οι διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των καθηκόντων τους, η) ο τρόπος διενέργειας των τελικών εξετάσεων αποφοίτησης των σπουδαστών προκειμένου να διοριστούν πρωτοδίκες ή αντεισαγγελέες πρωτοδικών, θ) η περιοδική μετεκπαίδευση στο νοστιτούτο επιμόρφωσης των λοιπών δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και η οργάνωση σεμιναρίων για τους δικαστικούς γραμματείς, ι) η διδασκαλία σύστασης ομάδων στο νοστιτούτο ερευνών για ειδικές μελέτες ή εργασίες ή για την παροχή συμβουλευτικής συνδρομής και νομικών πληροφοριών και η επιμέλεια των εκδόσεων του Κέντρου, ια) η απόσπαση για ορισμένη χρονική περίοδο, ανανεώσιμη με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, υπαλλήλων της γραμματείας των πολιτικών δικαστηρίων για τις ανάγκες του Κέντρου, ιβ) η τυχόν ιδιαίτερη αποζημίωση για την απασχόληση, έξοδα κίνησης, υπερωριακή εργασία κλπ. του διδακτικού προσωπικού και των υπαλλήλων του Κέντρου, ιγ) ο τρόπος οικονομικής διαχείρισης των πόρων, προμήθειας οποιουδήποτε υλικού και εκτέλεσης έργων για τις ανάγκες του Κέντρου, κατάρτισης του ετήσιου προϋπολογισμού, απολογισμού και ισολογισμού και έγκρισης των δαπανών, ιδ) η οργάνωση μηχανογραφικής τεκμηρίωσης, βιβλιοθήκης και εκτυπωτικής μονάδας, ιε) οι ειδικότεροι όροι και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την οργάνωση, λειτουργία και επίτευξη των σκοπών του Κέντρου και ιστ) η έναρξη λειτουργίας του που μπορεί να είναι σταδιακή.

10. Με το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται να ανατεθούν στο Κέντρο και άλλα καθήκοντα αναγόμενα στους σκοπούς του, ιδίως σχετικά με την προεπιλογή και προπαρασκευή των υποψήφιων δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών.

11. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Δικαιοσύνης και Οικονομικών: α) το συνιστώμενο με τον παρόντα Κώδικα Κέντρο Δικαστικών Σπουδών μπορεί, αντί να προλάβει τη μορφή ιδιαίτερου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, να ιδρυθεί ως χωριστή διοικητικώς υπηρεσιακή μονάδα εντασσόμενη στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, χωρίς αυτοτελή νομική προσωπικότητα, β) η μονάδα αυτή ως παράρτημα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.), αναπτύσσοντας σταδιακώς τους αντίστοιχους προς τους σκοπούς της τρεις σχηματισμούς (σχολή δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, νοστιτούτο επιμόρφωσης και νοστιτούτο ερευνών) μπορεί να λειτουργήσει και στις εγκαταστάσεις του

Ε.Κ.Δ.Δ. εξυπηρετούμενη από τα μέσα που παρέχονται από αυτό, γ) φεσιζόνται οι αναγκαίες προσθήκες και μεταβολές στην υφιστάμενη νομοθεσία του Ε.Κ.Δ.Δ., ώστε τούτοι να ανταποκριθεί, προσαρμοζόμενο αναλόγως, στα νέα επκυζήμενα καθήκοντά του.

Άρθρο 75.

Πάρεδροι πρωτοδικείων και εισαγγελίας, πρόβλεψη και διορισμός τους.

1. Σε θέση παρέδρου διορίζεται αυτός που αποφοίτησε επιτυχώς από τη σχολή δικαστών του Κέντρου Δικαστικών Σπουδών και πέτυχε στον τελικό διαγωνισμό.

2. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου και εισαγγελίας διανύουν διετή δοκιμαστική υπηρεσία, στη διάρκεια της οποίας, αν και δεν έχουν αποκτήσει ακόμη την ιδιότητα του τακτικού δικαστικού λειτουργού, την οποία αποκτούν με το διορισμό και την αρκωμοσία τους ως πρωτοδικών ή αντεισαγγελέων, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τακτικού δικαστικού λειτουργού.

3. Ο προϊστάμενος του πρωτοδικείου ή της εισαγγελίας παρακολουθεί τους παρέδρους πρωτοδικείου και εισαγγελίας ιδίως όσον αφορά την επιμέλεια, εργατικότητα και την έρεση προσαρμογής τους στις απαιτήσεις του δικαστικού λειτουργήματος, τους καθοδηγεί στην τεχνική της εργασίας και τους βοηθεί στην ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Για κάθε έτος υπηρεσίας του παρέδρου πρωτοδικείου ή εισαγγελίας ο προϊστάμενος συντάσσει ειδική έκθεση, στην οποία γίνεται ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση της απόδοσής του και ειδική αναφορά στο ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την κρίση και αντίληψη και τη συμπεριφορά του. Στο τέλος της έκθεσης διατυπώνεται και κρίση για την καταλληλότητα του παρέδρου πρωτοδικείου ή εισαγγελίας να διοριστεί σε θέση πρωτοδική ή αντεισαγγελέα. Ο προϊστάμενος που μετακινείται πριν συμπληρωθεί έτος από την τοποθέτηση του παρέδρου πρωτοδικείου ή εισαγγελίας στο δικαστήριο ή την εισαγγελία συντάσσει έκθεση πριν από τη μετακίνησή του, αν είχε την εποπτεία του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών. Εφ' όσον στο πρωτοδικείο λειτουργούν περισσότερα τμήματα, η έκθεση του προϊσταμένου συντάσσεται ύστερα από προηγούμενη έγγραφη γνώμη του παρέδρου ή των παρέδρων του τμήματος ή των τμημάτων, όπου υπηρετεί ή υπηρετήσε ο κρινόμενος πάνω από τρεις μήνες.

4. Οι εκθέσεις των παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο ή πληροφορία για την απόδοση ή την καταλληλότητά τους φυλάσσονται σε ειδικό ατομικό φάκελο, που στο τέλος της δοκιμαστικής υπηρεσίας υποβάλλεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μέσω του Υπουργού Δικαιοσύνης.

5. Στη διάρκεια της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας οι πάρεδροι πρωτοδικείου α) μετέχουν στη σύνθεση του πολυμελούς πρωτοδικείου και του τριμελούς πλημμελειοδικείου, β) μετέχουν στη σύνθεση του δικαστικού συμβουλίου, γ) ορίζονται εισηγητές για τη διεξαγωγή αποδείξεων και δ) κατά την κρίση του παρέδρου πρωτοδικών ή του προϊσταμένου του πρωτοδικείου ασκούν τα λοιπά καθήκοντα του πρωτοδική, εκτός από τα καθήκοντα του τακτικού ανακριτή.

6. Οι πάρεδροι εισαγγελίας κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας ασκούν τα καθήκοντα του εισαγγελέα, αναλόγως της προόδου τους, κατά την κρίση του προϊσταμένου της εισαγγελίας.

7. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου και εισαγγελίας είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας μαθήματα επιμόρφωσης, μια φορά τουλάχιστον την εβδομάδα. Την εποπτεία των μαθημάτων αυτών έχει ένας πρόεδρος πρωτοδικών (για τα πρωτοδικεία) ή ένας εισαγγελέας (για τις εισαγγελίες), που ορίζεται από τον προϊστάμενο του πρωτοδικείου ή της εισαγγελίας. Οι λεπτομέρειες παρακολούθησης των μαθημάτων καθορίζονται με

απόφαση του προϊσταμένου του πρωτοδικείου ή της εισαγγελίας.

8. Κατά το πρώτο έτος της δοκιμαστικής υπηρεσίας επιτρέπεται να μετατάσσονται οι πάρεδροι πρωτοδικείου σε κενές θέσεις παρέδρων εισαγγελίας και αντιστρόφως. Η μετάταξη γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφεραμένου και απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Δεύτερη μετάταξη δεν επιτρέπεται.

9. Αυτοί που μετατάσσονται λαμβάνουν στο νέο κλάδο τη σειρά αρχαιότητάς τους μεταξύ αυτών που προέρχονται από τον ίδιο τελικό διαγωνισμό, σύμφωνα με το γενικό πίνακα των επιτυχόντων.

Άρθρο 76.

Πρωτοδικες και αντεισαγγελείς πρωτοδικών.

1. Μετά τη συμπλήρωση της διετούς δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για το διορισμό των παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας σε θέσεις πρωτοδικών και αντεισαγγελέων αντίστοιχα. Η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη λαμβάνεται υπόψη η κατά την παράγραφο 2 έκθεση του Συμβουλίου των Εφετών, οι εκθέσεις των προϊσταμένων και επιθεωρητών, καθώς και το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας και η επίδοσή τους γενικά. Αν το συμβούλιο κρίνει ότι ο πάρεδρος δεν πρέπει να διοριστεί πρωτοδικής ή αντεισαγγελέας, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει αιτιολογημένα την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, που γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

2. Για την καταλληλότητα των παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας της περιφέρειάς του, προκειμένου να διοριστούν πρωτοδικες και αντεισαγγελείς αντίστοιχα, αποφαιίνεται με αιτιολογημένη έκθεσή του το Συμβούλιο των Εφετών, που συγκροτείται από τον πρόεδρο εφετών, τον εισαγγελέα εφετών και τρεις εφέτες. Το συμβούλιο αποφαιίνεται αφού ακούσει τον εισηγητή εφέτη, που πρέπει να έχει σχηματίσει προσωπική αντίληψη για το ήθος και την εργατικότητα των παρέδρων, καθώς και για την επιστημονική τους κατάρτιση.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί επίσης με αιτιολογημένη απόφασή του να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία παρέδρου πρωτοδικείου ή εισαγγελίας για ένα έτος, αν κρίνει ότι αυτός δεν είναι ακόμα ώριμος να διοριστεί πρωτοδικής ή αντεισαγγελέας. Αν και μετά την πάροδο του πρόθετου χρόνου το Συμβούλιο κρίνει ότι δεν πρέπει να διοριστεί πρωτοδικής ή αντεισαγγελέας, αποφασίζει ταυτόχρονα με αιτιολογημένη απόφαση την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

4. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου ή εισαγγελίας διορίζονται για την πλήρωση κενών θέσεων πρωτοδικών και αντεισαγγελέων σύμφωνα με τη σειρά επιτυχίας τους στο σχετικό διαγωνισμό. Ως κενές θέσεις πρωτοδικών και αντεισαγγελέων θεωρούνται και οι κενές θέσεις των ανώτερων βαθμών. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου και εισαγγελίας που κρίνονται διοριστέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο διορίζονται πρωτοδικες και αντεισαγγελείς.

5. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου διοριζόμενοι πρωτοδικες τοποθετούνται σε ειρηνοδικεία ή πταισματοδικεία, όπου υπηρετούν για δύο τουλάχιστον έτη. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις στα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία, τοποθετούνται στα πρωτοδικεία.

6. Σε ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της έδρας των πρωτοδικείων είναι δυνατή η τοποθέτηση και αρχαιότερων πρωτοδικών, με αιτιολογημένη απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

7. Η ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου δεν ισχύει για τους πρωτοδικες που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, εκτός αν το ζητήσουν οι ίδιοι.

8. Σε περίπτωση υπηρεσιακής ανάγκης μπορεί να ασκή-

σε προσωρινά καθήκοντα σε ειρηνοδικείο ή πταισματοδικείο και πρωτοδικής που υπηρετεί σε πρωτοδικείο, οριζόμενος από τον πρόεδρο πρωτοδικών. Επίσης μπορεί να ατκήσει προσωρινά καθήκοντα σε πρωτοδικείο πρωτοδικής που υπηρετεί σε ειρηνοδικείο ή πταισματοδικείο, καθώς και ειρηνοδικής ή πταισματοδικής της ειδικής επιτηρίδας, εφ' όσον οριστεί από τον πρόεδρο πρωτοδικών της περιφέρειάς του.

Άρθρο 77.

Προαγωγές.

1. Σε πρόεδρο πρωτοδικών προάγεται πρωτοδικής με πέντε τουλάχιστον έτη υπηρεσίας πρωτοδική, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του παρόδρου πρωτοδικείου.

2. Σε εισαγγελέα πρωτοδικών προάγεται αντεισαγγελέας πρωτοδικών με πέντε τουλάχιστον έτη υπηρεσίας αντεισαγγελέα, στην οποία υπολογίζεται και η υπηρεσία του παρόδρου εισαγγελίας.

3. Σε εφέτη προάγεται πρόεδρος πρωτοδικών που έχει δύο τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως πρόεδρος ή οκτώ έτη υπηρεσίας συνολικά ως πρόεδρος και πρωτοδικής.

4. Σε αντεισαγγελέα εφετών προάγεται εισαγγελέας πρωτοδικών που έχει δύο τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως εισαγγελέας πρωτοδικών ή οκτώ έτη υπηρεσίας συνολικά ως εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών.

5. Σε πρόεδρο εφετών προάγεται εφέτης που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως εφέτης ή επτά έτη υπηρεσίας συνολικά ως εφέτης και πρόεδρος πρωτοδικών.

6. Σε εισαγγελέα εφετών προάγεται αντεισαγγελέας εφετών που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως αντεισαγγελέας εφετών ή επτά έτη υπηρεσίας συνολικά ως αντεισαγγελέας εφετών και ως εισαγγελέας πρωτοδικών.

7. Σε αρμοπαγίτη προάγεται πρόεδρος εφετών, ύστερα από αίτησή του, ή εφέτης που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό αυτό.

8. Σε αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου προάγονται α) πρόεδρος εφετών ή εφέτης που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό του, ύστερα από αίτησή τους, και β) εισαγγελέας εφετών ή αντεισαγγελέας εφετών που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο βαθμό του. Η προαγωγή προέδρων εφετών και εφετών σε θέσεις αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου επιτρέπεται μέχρι το ήμισυ των θέσεων αυτών.

9. Σε αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται αρμοπαγίτης που έχει τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας αρμοπαγίτη.

10. Σε πρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή αρμοπαγίτης που έχει τέσσερα τουλάχιστον έτη υπηρεσίας αρμοπαγίτη.

11. Σε εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προάγεται αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και αρμοπαγίτης ή αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που έχουν τρία τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στους βαθμούς αυτούς.

12. Η προαγωγή στους βαθμούς του προέδρου και εισαγγελέα πρωτοδικών, του εφέτη και αντεισαγγελέα εφετών γίνεται κατ' εκλογή.

13. Η προαγωγή στους βαθμούς του αρμοπαγίτη, του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του προέδρου και εισαγγελέα εφετών γίνεται μόνο κατ' απόλυτη εκλογή.

14. Αυτοί που προάγονται με την ίδια απόφαση διατηρούν τη μεταξύ τους σειρά αρχαιότητας.

Κεφάλαιο ΙΕ'.

Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 78.

Συγκρότηση, αρμοδιότητα, λειτουργία.

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο πολιτικής και ποι-

νικής δικαιοσύνης αποφασίζει για το διορισμό των πρωτοδικών και αντεισαγγελέων πρωτοδικών και για τις τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις και προαγωγές γενικά των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Επίσης αποφασίζει, γνωμοδοτεί ή προτείνει και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται από το νόμο.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης εδρεύει στο κατάστημα του Αρείου Πάγου. Συγκροτείται από επτά μέλη, εκτός αν πρόκειται για προαγωγή στο βαθμό αρμοπαγίτη, αντεισαγγελέα Αρείου Πάγου, προέδρου και εισαγγελέα εφετών, οπότε συγκροτείται από ένδεκα μέλη. Τακτικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι ο πρόεδρος και εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και, κατά περίπτωση, πέντε ή εννέα μέλη που ορίζονται με κλήρωση.

3. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης γίνεται από το Α' τμήμα του Αρείου Πάγου, στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του μήνα Δεκεμβρίου, μεταξύ των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου και των αρμοπαγιτών που έχουν δύο έτη υπηρεσίας στο βαθμό του αρμοπαγίτη όταν αρχίζει η θητεία τους ως μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

4. Για την κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα δεκαπέντε κλήρους κατά σειρά και οι πέντε πρώτοι κατά σειρά κληρούμενοι αποτελούν τα τακτικά, ενώ οι λοιποί τα αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου. Όταν για τη συγκρότηση του Συμβουλίου απαιτείται συμμετοχή εννέα μελών, τακτικά μέλη είναι οι εννέα πρώτοι κατά σειρά κληρούμενοι και αναπληρωματικά οι λοιποί έξι. Τα τακτικά μέλη αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά κατά τη σειρά της κλήρωσής τους. Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό που διαβιβάζεται στο Γ-πουργείο Δικαιοσύνης.

5. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση. Η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωση έτους.

6. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση.

7. Η κλήρωση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του Α' τμήματος του Αρείου Πάγου και σ' αυτή μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου και οι αρμοπαγίτες με διατήρηση τουλάχιστον υπηρεσίας στο βαθμό, οι οποίοι δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα τόσους κλήρους όσα και τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που αντικαθίστανται. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία και των λοιπών μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

8. Όταν απουσιάζουν, καλύπτονται ή ελλείπουν ο πρόεδρος ή ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, καλύπτονται ως μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου οι νόμιμοι αναπληρωτές τους. Ο αναπληρωτής του προέδρου, αν είναι μέλος (τακτικό ή αναπληρωματικό) του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, αναπληρώνεται ως μέλος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου από αναπληρωματικό μέλος.

9. Ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου προεδρεύει στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Αν απουσιάζει, καλύπτεται ή ελλείπει, προεδρεύει ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Αν και αυτός απουσιάζει, καλύπτεται ή ελλείπει, προεδρεύει ο αναπληρωτής του προέδρου.

10. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση των μελών του Αρείου Πάγου εφαρμόζονται και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

11. Καθήκοντα γραμματέα του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Αρείου Πάγου και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Κατά τη συνεδρίαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο οριζόμενος από τον πρόεδρο υπάλληλος της γραμματείας.

Άρθρο 79.

Αποφάσεις, διαφωνία, προσφυγή.

Ός προς τη λειτουργία και τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, τη διαφωνία του Υπουργού, την προσφυγή του ενδιαφερομένου κλπ. ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 68 με τις εξής παραλλαγές:

α) Στην παράγραφο 3, καλούνται για παροχή πληροφοριών και στοιχείων, εκτός από τους προϊσταμένους του κρινόμενου προέδρου ή εισαγγελείς εφετών και πρωτοδικών, και οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, έστω και αν δεν έχουν την ιδιότητα του επιθεωρητή. Επίσης, η ενέργεια ειδικής εξέτασης ή επιθεώρησης μπορεί να ανατεθεί και σε αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

β) Στην παράγραφο 4, η παραπομπή αντί στο άρθρο 34 παρ. 3 και 4 του ν.δ. 170/1973 γίνεται στο άρθρο 302 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας.

γ) Στην παράγραφο 9 προστίθεται: ότι στην ολομέλεια μετέχει με ψήφο και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Επιθεώρηση δικαστηρίων και δικαστικών λειτουργιών.

Κεφάλαιο ΙΣΤ'

Πολιτικά και ποινικά δικαστήρια.

Άρθρο 80.

Όργανα επιθεώρησης.

1. Την επιθεώρηση ενεργούν:

α) στα εφετεία, στα πρωτοδικεία, στις αντίστοιχες εισαγγελίες, στα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία, αρμοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου,

β) στα πρωτοδικεία, στα ειρηνοδικεία και στα πταισματοδικεία και οι πρόεδροι εφετών, και στις εισαγγελίες πρωτοδικών και οι εισαγγελείς εφετών,

γ) στις γραμματείες των παραπάνω δικαστηρίων και εισαγγελιών, οι πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών και οι πρόεδροι και εισαγγελείς πρωτοδικών αντίστοιχα.

2. Προϊστάμενος της επιθεώρησης είναι αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, με βοηθό έναν αρμοπαγίτη.

3. Με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ορίζονται: το μήνα Δεκέμβριο: α) κάθε δεύτερο έτος ο προϊστάμενος της επιθεώρησης και ο βοηθός του, β) κάθε έτος οι επιθεωρητές αρμοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, ένας για κάθε περιφέρεια επιθεώρησης. Ο βοηθός του προϊσταμένου της επιθεώρησης πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον τριετία και οι επιθεωρητές αρμοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου τουλάχιστο διετία στο βαθμό τους.

4. Η θητεία του προϊσταμένου της επιθεώρησης αντιπρόεδρου του Αρείου Πάγου και του βοηθού του αρμοπαγίτη είναι διετής και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από το διαζυγίο τους, χωρίς να μπορεί να ανανεωθεί.

Η θητεία των επιθεωρητών είναι ετήσια και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από το διαζυγίο τους. Παράταση της θητείας τους μέχρι δύο μήνες είναι δυνατή με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

5. Σε περίπτωση θανάτου, κωλύματος ή αποχώρησης από την υπηρεσία του προϊσταμένου της επιθεώρησης ή του βοηθού του ή του επιθεωρητή αρμοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου ορίζεται, κατά την παράγραφο 3, αντικαταστάτης για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του.

6. Οι επιθεωρητές αρμοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων τους απαλλάσσονται από οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία. Ειδικότερα ο επιθεωρητής της Β' περιφέρειας απαλλάσσεται για όλο το διάστημα της θητείας του, καθώς και για τον επόμενο Ιανουάριο, και οι επιθεωρητές των υπόλοιπων περιφερειών για όλο το διάστημα από την 1η Ιουλίου του έτους της θητείας τους μέχρι και την 31η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Σε περίπτωση παράτασης της θητείας απαλλάσσονται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη της παράτασης.

7. Οι πρόεδροι εφετών ενεργούν επιθεώρηση των πρωτοδικών, ειρηνοδικών και πταισματοδικών και οι εισαγγελείς εφετών των εισαγγελιών της περιφέρειάς τους, παράλληλα προς την επιθεώρηση των επιθεωρητών αρμοπαγίτων και αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου.

8. Σε περίπτωση θανάτου, αποχώρησης από την υπηρεσία, μετάθεσης ή κωλύματος του προέδρου ή του εισαγγελέα εφετών ή του προέδρου πρωτοδικών, την επιθεώρηση ενεργεί ή συνεχίζει ο αντικαταστάτης τους και, αν δεν έχει τοποθετηθεί, ο νόμιμος αναπληρωτής τους. Σε όλα δικαστήρια και εισαγγελίες υπηρετούν περισσότεροι πρόεδροι ή εισαγγελείς εφετών ή πρόεδροι πρωτοδικών, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία διενεργεί ο ίδιος την επιθεώρηση ή ορίζει εκείνον ή εκείνους που θα τη διενεργήσουν.

Άρθρο 81.

Περιφέρειες.

1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης ορίζονται σε έξι και καθεμιά από αυτές περιλαμβάνει αντίστοιχως: Η Α' το εφετείο Αθηνών, την εισαγγελία εφετών Αθηνών και τα περιφερειακά πρωτοδικεία και εισαγγελίες πρωτοδικών του εφετείου Αθηνών η Β' το πρωτοδικείο Αθηνών και την εισαγγελία πρωτοδικών Αθηνών η Γ' τα εφετεία Πειραιώς και Ναυπλίου η Δ' τα εφετεία Κρήτης, Αιγαίου και Δωδεκανήσου η Ε' τα εφετεία Λάρισας, Ιωαννίνων, Πατρών και Κέρκυρας και η ΣΤ' τα εφετεία Θεσσαλονίκης και Θράκης.

2. Οι περιφέρειες επιθεώρησης είναι δυνατό να μεταβάλλονται ή και να αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και ισχύει από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου από τη δημοσίευσή της έτους.

3. Τους ειρηνοδικές επιθεωρούν μόνο οι οικείοι πρόεδροι πρωτοδικών. Οι ίδιοι πρόεδροι επιθεωρούν και τα ειρηνοδικεία και τα πταισματοδικεία με τις γραμματείες τους, όταν αυτά συγκροτούνται μόνο από ειρηνοδικές. Οι διατάξεις της παρ. 8 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως.

Κεφάλαιο ΙΖ'

Συμβούλιο Επικρατείας, Ελεγκτικό Συνέδριο και τεκνικά διοικητικά δικαστήρια.

Άρθρο 82.

Όργανα επιθεώρησης.

1. Την επιθεώρηση ενεργούν:

α) Στους καρέδρους, εισηγητές και δέκτους εισηγητές του Συμβουλίου Επικρατείας και Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμβουλος του Συμβουλίου Επικρατείας και Ελεγκτικού Συνεδρίου αντίστοιχως που ορίζεται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου των δικαστηρίων αυτών. Επίσης με

απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ορίζεται προϊστάμενος της επιθεώρησης αντιπρόεδρος των δικαστηρίων αυτών με βοηθό του ένα σύμβουλο.

6) Στα διοικητικά εφετεία και πρωτοδικεία τρεις σύμβουλοι επικρατείας, οριζόμενοι από το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο.

γ) Στα διοικητικά πρωτοδικεία και πρόεδροι εφετών. Οι πρόεδροι εφετών Αθηνών και Πειραιώς συνεπικουρούνται από δύο εφέτες που ορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

δ) Στις γραμματείες των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ο γενικός επίτροπος της Επικρατείας των δικαστηρίων αυτών και οι πρόεδροι εφετών και πρωτοδικών.

2. Ο προϊστάμενος της επιθεώρησης που ορίζεται για τους δικαστικούς λειτουργούς του Συμβουλίου Επικρατείας είναι και προϊστάμενος της επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 83.

Περιφέρειες.

1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων είναι τρεις και περιλαμβάνουν: Η Α' το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, η Β' τα διοικητικά εφετεία Πειραιά, Πατρών και Χανίων και η Γ' τα διοικητικά εφετεία Θεσσαλονίκης, Κομοτηνής και Λάρισας.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 80 παρ. 3, 4, 5, 7 και 8 εφαρμόζονται αναλόγως και στα διοικητικά δικαστήρια.

3. Οι σύμβουλοι του Συμβουλίου Επικρατείας που έχουν οριστεί επιθεωρητές των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων παλλάσσονται από οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία, ο επιθεωρητής της Α' περιφέρειας από την 1η Ιουλίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου και οι λοιποί από την 16η Σεπτεμβρίου μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου του έτους της θητείας τους.

Κεφάλαιο ΙΗ'

Διενέργεια Επιθεώρησης.

Άρθρο 84.

Ανομοιότητες επιθεωρητών.

1. Οι επιθεωρητές:

α) επιθεωρούν όλα τα δικαστήρια της περιφέρειάς τους και οι αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς Αρείου Πάγου και τις αντίστοιχες εισαγγελίες,

β) ενεργούν στην περιφέρειά τους, ύστερα από παραγγελία του Υπουργού Δικαιοσύνης ή του προϊσταμένου της επιθεώρησης, έκτακτη ή συμπληρωματική επιθεώρηση κάθε δικαστηρίου, εισαγγελίας και δικαστικού λειτουργού,

γ) προκαλούν την άσκηση πειθαρχικής αγωγής κατά οποιαδήποτε επιθεωρούμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Οι επιθεωρητές αρεοπαγίτες, αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου και σύμβουλοι Επικρατείας οφείλουν να μετακινούν στις έδρες των δικαστηρίων και εισαγγελιών της τριτοετείρας τους για διενέργεια επιθεώρησης, όσο έχουν οριστεί για την Α' περιφέρεια, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της θητείας τους, και όσο έχουν οριστεί για τις λοιπές περιφέρειες από την 1η Ιουλίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου.

Η μετάβαση στην έδρα των ειρηνοδικείων και πραιμοτοδικείων εκτός έδρας πρωτοδικείων απόκειται στην κρίση του επιθεωρητή. Έκτακτες ή συμπληρωματικές επιθεωρήσεις ενεργούνται οποτεδήποτε.

Έκτακτη επιθεώρηση μπορεί να προκληθεί και από τον πρόεδρο του οικείου ανώτατου δικαστηρίου ή τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τους δικαστές και εισαγγελείς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Επίσης ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορεί να ενεργήσει ο ίδιος ή με εισαγγελέα επιθεώρηση όλων των δικαστικών και εισαγγελικών

λετουργιών και των δικαστικών καταστημάτων οποτεδήποτε. Αντίγραφο της έκθεσης διαβιβάζεται στον προϊστάμενο της επιθεώρησης.

3. Η επιθεώρηση της παραγράφου 1 αφορά την εργασία των δικαστικών λειτουργών που συντελέστηκε από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους ορισμού του επιθεωρητή.

4. Οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς εφετών μεταβαίνουν στις έδρες των δικαστηρίων και εισαγγελιών που επιθεωρούν από 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου. Εφαρμόζεται και ως προς αυτούς το εδάφ. γ' της παρ. 1 και η παρ. 3 του άρθρου αυτού. Το ίδιο ισχύει και για τους προέδρους πρωτοδικών για την εξαιρετική περίπτωση που αφορούν επιθεώρηση σύμφωνα με το άρθρο 81 παρ. 3.

5. Οι επιθεωρητές εξετάζουν τον τρόπο κατά τον οποίο διεξάγεται η υπηρεσία των δικαστηρίων και των εισαγγελιών και την εργασία που συντελέστηκε κατά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα. Επίσης εξετάζουν την εντιμότητα της υπηρεσίας στη διεκπεραίωση των υποθέσεων, την τακτική και ομαλή διεξαγωγή των συνεδριάσεων και την κατ'αλληλότητα των κτιρίων.

6. Οι επιθεωρητές εξετάζουν την εργασία των δικαστικών λειτουργών και διεξάγουν κάθε χρήσιμη έρευνα, συμβουλευόμενοι και τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, της εισαγγελίας και τον πρόεδρο του τμήματος στο οποίο υπηρετούν, για τη μόρφωση αψαλούς γνώμης σχετικά με τα αξιολογούμενα σύμφωνα με το επόμενο άρθρο παράγραφος 2 ουσιαστικά προσόντα. Οφείλουν να διεξάγουν με κάθε λεπτομέρεια την έρευνά τους για τη διαμόρφωση αψαλούς γνώμης ως προς τους επιθεωρούμενους, χρησιμοποιώντας απαραιτήτως και την προσωπική επαφή με αυτούς. Διακρίνονται να λαμβάνουν γνώση των πρακτικών μειοψηφίας. Επίσης υποχρεούνται να επικυβάνονται παντός θέματος που επιπίπτει στην επιθεώρηση και ανακύπτει κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

7. Για τους επιθεωρητές των παρέρων και εισαγγετών του Συμβουλίου Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου αυτού και 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου δδ.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας των ανώτατων δικαστηρίων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και τα οδοιπορικά έξοδα των επιθεωρητών και των βοηθών τους.

Άρθρο 85.

Εκθέσεις επιθεώρησης.

1. Οι επιθεωρητές συντάττουν γενικές εκθέσεις για τη λειτουργία κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας της περιφέρειάς τους. Σ' αυτές εισήγονται και τα μέτρα που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας.

2. Οι επιθεωρητές συντάττουν επίσης ιδιαίτερη, λεπτομερή και ειδικά αιτιολογημένη έκθεση για κάθε δικαστικό λειτουργό της περιφέρειάς τους. Στην έκθεση αυτή αξιολογούνται: α) το ήθος, το σθένος και ο χαρακτήρας, β) η επιστημονική κατάρτιση, γ) η κρίση και η αντίληψη, δ) η επιμέλεια, η εργατικότητα και η υπηρεσιακή (ποιοτική και ποσοτική) απόδοση, ε) η ικανότητα στην απονομή της δικαιοσύνης, στη διατύπωση των αποφάσεων και στη διεύθυνση της διαδικασίας και στ) η συμπεριφορά του δικαστικού λειτουργού γενικά και ιδιαίτερα στο κροατήριο, καθώς και η κοινωνική του παράσταση. Προκειμένου για τους εισαγγελλικούς λειτουργούς, αντί για τα προσόντα που αναφέρονται στο στοιχείο ε', αξιολογούνται η επίδοξη στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, τόσο στην προδικασία όσο και στη διαδικασία του κροατηρίου, καθώς και η ικανότητα στη διατύπωση των προτάσεων και στο χειρισμό του προφορικού λόγου.

3. Για την αξιολόγηση του δικαστικού λειτουργού ως προς τα πιο πάνω προϋποθέτα οι επιθεωρητές οφείλουν να χρησιμοποιούν την εξής κλίμακα: 1. άριστα ή εξαιρετικά, 2. πολύ καλή, 3. περισσότερο από καλή, 4. καλή, 5. μέτρια και 6. ανεπαρκής. Για το γήθος και το σθένος οφείλουν να χρησιμοποιούν τους χαρακτηρισμούς: 1. προσήκον και 2. μη προσήκον.

4. Οι επιθεωρητές σημειώνουν επίσης στην ατομική έκθεση των δικαστικών λειτουργών κάθε άλλη παρατήρηση που θεωρούν χρήσιμη.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθιερώνεται ειδικό έντυπο για τις εκθέσεις επιθεωρητών των δικαστικών λειτουργών. Στο έντυπο αυτό περιλαμβάνονται: τα στοιχεία του επιθεωρουμένου, τα αξιολογούμενα προϋποθέτα του και προβλέπεται χώρος για την αιτιολογία και για ειδικές παρατηρήσεις.

6. Οι εκθέσεις των επιθεωρητών υποβάλλονται στον προϊστάμενο της επιθεώρησης μέσα σε δύο μήνες από τη λήξη της θητείας τους. Σε περίπτωση έκτακτης ή συμπληρωματικής επιθεώρησης, η έκθεση υποβάλλεται αμέσως μετά τη διενέργειά της. Αντίγραφο κάθε έκθεσης υποβάλλεται από τον προϊστάμενο της επιθεώρησης στον Υπουργό Δικαιοσύνης, και κατά περίπτωση στον πρόεδρο και στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, στον πρόεδρο του Συμβουλίου Επικρατείας, στον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο γενικό επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και στο γενικό επίτροπο Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Αντίγραφο της έκθεσης επιθεώρησης τοποθετείται στον ατομικό φάκελο του επιθεωρουμένου. Επίσης αντίγραφο της επιδίδεται στον επιθεωρούμενο με επιμέλεια της υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 86.

Αρμοδιότητες προϊστάμενου.
Υπηρεσία επιθεώρησης.

1. Ο προϊστάμενος της επιθεώρησης: α) συγκεντρώνει τις εκθέσεις επιθεώρησης, β) διατυπώνει σε ιδιαίτερη έκθεσή του τις τυχόν παρατηρήσεις του πάνω σ' αυτές, γ) ασκεί την πειθαρχική αγωγή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αν κατά την κρίση του συντρέχει τέτοια περίπτωση, δ) παραγγέλλει έκτακτη επιθεώρηση ή την επανάληψή ή τη συμπλήρωση προηγούμενης, εφ' όσον συντρέχει λόγος, ε) ενεργεί αυτοπροσώπως μέσω του βοηθού του επιθεωρητή οποιουδήποτε δικαστηρίου, εισαγγελίας, γραμματείας ή δικαστικού λειτουργού, αν κατά την κρίση του συντρέχει εξαιρετικός λόγος.

2. Με γενική προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης έκθεσή του ο προϊστάμενος της επιθεώρησης περιγράφει την κατάσταση των δικαστηρίων, των εισαγγελιών και της γραμματείας τους και υποδεικνύει τα τυχόν αναγκαία μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία τους. Επί πλέον σημειώνει τυχόν ειδικές παρατηρήσεις για δικαστικούς λειτουργούς, που υπηρετούν ή υπηρέτησαν σ' αυτά, καθώς και για τους υπαλλήλους της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών. Αντίγραφο της έκθεσής του διαβιβάζει στον πρόεδρο του δικαστηρίου όπου υπηρετεί και, κατά περίπτωση, στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή στο γενικό επίτροπο των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Συνιστάται στον Άρειο Πάγο, στο Συμβούλιο Επικρατείας και στο Ελεγκτικό Συνέδριο ειδική υπηρεσία επιθεώρησης δικαστηρίων και δικαστικών λειτουργών, στην οποία προϊστάται ο προϊστάμενος της επιθεώρησης. Στην υπηρεσία αυτή τοποθετείται ανάλογος αριθμός δικαστικών υπαλλήλων από αυτούς που υπηρετούν στη γραμματεία των δικαστηρίων αυτών.

Άρθρο 87.

Προσφυγή του επιθεωρουμένου.

1. Η επίδοση των εκθέσεων της επιθεώρησης στους επιθεωρουμένους γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή τους στο υπουργείο. Ο επιθεωρούμενος, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από του λάβει την έκθεση της τακτικής επιθεώρησης, έχει δικαίωμα να προσφύγει, υπηρεσιακά ή με συστημένη επιστολή, στον προϊστάμενο της επιθεώρησης και να ζητήσει διόρθωση της έκθεσης ή επανάκριση, μόνο αν η έκθεση περιέχει: α) ανακριβείς αιτιολογίες ή ανακριβή περιστατικά ή β) δυσμενείς κρίσεις, οι οποίες δε δικαιολογούνται επαρκώς στην έκθεση, ιδίως όταν είναι αντίθετες με τις εκθέσεις επιθεώρησης των προηγούμενων ετών.

2. Για την προσφυγή αποφράζεται το συμβούλιο της επιθεώρησης, το οποίο συγκροτείται από τον προϊστάμενο της επιθεώρησης, το βοηθό του και ένα ακόμη μέλος του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο προϊστάμενος. Το μέλος αυτό ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του για δύο έτη με την ίδια απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, με την οποία ορίζεται ο προϊστάμενος της επιθεώρησης και ο βοηθός του. Αν τα παράπονα κριθούν θάσιμα, το συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του προβαίνει σε διόρθωση της έκθεσης, εκτός αν κρίνει αναγκαία την επανάληψη της επιθεώρησης, οπότε διατάσσει επανάκριση σχετικά με τους λόγους της προσφυγής από άλλο μέλος του δικαστηρίου στο οποίο υπηρετεί ο επιθεωρητής. Το μέλος αυτό ορίζεται από το συμβούλιο και πρέπει να είναι, κατά το δυνατόν, αρχαιότερο από τον επιθεωρητή. Αν πρόκειται για ειρηνοδίκη, η επανάκριση γίνεται από πρόεδρο πρωτοδικών, κατά το δυνατόν, αρχαιότερο του επιθεωρητή προέδρου. Η απόφαση του συμβουλίου της επιθεώρησης, με την οποία διατάσσεται διόρθωση της έκθεσης, τίθεται στο φάκελο του επιθεωρουμένου, ενώ η έκθεση που συντάσσεται ύστερα από επανάκριση αντικαθιστά την προηγούμενη έκθεση, η οποία αποσύρεται από το φάκελο του επιθεωρουμένου, εφ' όσον η επανάκριση είναι γενική. Αν τα παράπονα κριθούν άθσιμα, το συμβούλιο απορρίπτει την προσφυγή με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία τίθεται στο φάκελο του επιθεωρουμένου. Η έκθεση που συντάσσεται ύστερα από επανάκριση δεν υπόκειται σε προσφυγή.

3. Οι αποφάσεις του συμβουλίου της επιθεώρησης και η νέα έκθεση υποβάλλονται και επιδίδονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 85 παρ. 6.

Άρθρο 88.

Έκθεση για οριστική παύση ή μετάθεση.

1. Αν κατά την επιθεώρηση διαπιστωθεί ανικανότητα κατά το άρθρο 60 παρ. 2 ή υπηρεσιακή ανεπαρκεία δικαστικού λειτουργού, ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση και την υποβάλλει στον προϊστάμενο της επιθεώρησης, ο οποίος τη διαβιβάζει με τις τυχόν παρατηρήσεις του στα αρμόδια κατά τις κείμενες διατάξεις όργανα προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία της οριστικής παύσης.

2. Αν από την επιθεώρηση διαπιστωθεί ότι το τμήμα της δικαιοσύνης επιβάλλει τη μεσάβαστη δικαστικού λειτουργού, ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση και την υποβάλλει στον προϊστάμενο της επιθεώρησης, ο οποίος, ύστερα από ακρόαση του ενδιαφερομένου, τη διαβιβάζει στον Υπουργό Δικαιοσύνης, αν συντρέχει κατά την κρίση του λόγος για την κίνηση της σχετικής διαδικασίας.

Άρθρο 89.

Επιθεώρηση της γραμματείας.

1. Η επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών γίνεται κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 84.

2. Η επιθεώρηση των υπαλλήλων της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών γίνεται όπως ορίζεται από το νόμο για την κατάσταση των δικαστικών υπαλλήλων.

3. Ο επιθεωρητής εξετάζει την ανημερότητα της γραμματείας και την εύρυθμη λειτουργία της. Για κάθε γραμματεία συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση.

4. Ειδικά, ως προς τη θεαίωση ποινών και είσπραξη δικαστικών εξόδων (απολήψιμα) η επιθεώρηση της γραμματείας από τον οικείο πρόεδρο γίνεται μία φορά κατά το χρονικό διάστημα της παρ. 1 και μία φορά κατά το μήνα Μάιο κάθε έτους και συντάσσεται ειδική έκθεση. Κατά την επιθεώρηση εξετάζεται αν τηρούνται οι διατάξεις του κώδικα για την είσπραξη τελών, χαρτοσήμου, την επικύρωση και διαγραφή των ενσήμων, καθώς και οι διατάξεις που αφορούν τα πρακτικά των πόρων των διάφορων τμημάτων για τις παραστάσεις των δικηγόρων. Για τις γραμματείες των ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών εξετάζεται επί πλέον αν γίνεται ποινική και εγκληματική, είσπραξη και θεαίωση των χρηματικών ποινών, προστίμων και δικαστικών εξόδων, καθώς και των ποσών που προέρχονται από μετατροπή ποινών, και αν κατατίθενται εγκαίρως τα ποσά που εισπράττονται στο δημόσιο ταμείο.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Πειθαρχικό δίκαιο.

Κεφάλαιο ΙΘ'. Ευθύνη.

Άρθρο 90. Γενικές αρχές.

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί διέπονται ως προς την πειθαρχική τους ευθύνη από τις διατάξεις του κώδικα αυτού και όσον λόγω της ιδιότητάς τους μετέχουν σε δικαστήρια, συμβούλια και επιτροπές ή ασκούν διοικητικά καθήκοντα βάσει ειδικών διατάξεων.

2. Κανείς δε διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα. Νέα πειθαρχική αγωγή για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη.

Εφ' όσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση για την πρώτη πειθαρχική αγωγή, τα στοιχεία που διαδίδονται για τη δεύτερη, συμπληρώνουν το φάκελο της υπόθεσης.

3. Για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα μία μόνο πειθαρχική ποινή μπορεί να επιβληθεί.

4. Αν από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ίσχυσαν περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται ο νόμος που περιέχει τις ευμενέστερες για το διωκόμενο διατάξεις.

5. Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη.

6. Η πειθαρχική δίκη δεν επηρεάζεται από την προαγωγή ή άλλη μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του διωκόμενου, εκτός αν επιφέρει και μεταβολή στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του πειθαρχικού δικαστηρίου ή συμβουλίου, οπότε η υπόθεση παραπέμπεται στο κεντρικό πειθαρχικό όργανο, δικαστήριο ή συμβούλιο.

7. Η προαγωγή του δικαστικού λειτουργού δεν αίρει τον πειθαρχικό κολασμό για παράπτωμα που διέπραξε πριν από την προαγωγή του.

8. Η χάρη, η αποκατάσταση, καθώς και η με οποιοδήποτε άλλο τρόπο άρση του ποινικού κολασμού της πράξης ή η άρση εν όλω ή εν μέρει των συνεπειών της ποινικής καταδίκης δεν αίρουν το πειθαρχικό κολασμό της πράξης.

9. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική. Ο πειθαρχικός δικαστής μπορεί να διατάξει την αναστολή της πειθαρχικής δίκης ωστόσο περατωθεί η ποινική.

10. Οι διαπιστώσεις που περιέχονται σε αμετάκλητη από-

φαση ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητο βούλευμα για την ύπαρξη ή μη ορισμένων γεγονότων γίνονται δεκτές και στην πειθαρχική δίκη.

Άρθρο 91.

Πειθαρχικό παράπτωμα.

1. Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε υπαίτια και καταλογιστή πράξη ή συμπεριφορά εν γένει του δικαστικού λειτουργού εντός ή εκτός υπηρεσίας, εφ' όσον αντίκειται προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του και θίγει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης.

2. Οι ειδικότερες υποχρεώσεις των δικαστικών λειτουργών καθορίζονται από τις διατάξεις που αναφέρονται στην απονομή της δικαιοσύνης, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των δικαστηρίων και την κατάσταση τους ως δικαστικών λειτουργών.

3. Πειθαρχικά παραπτώματα του δικαστικού λειτουργού συνιστούν ιδίως:

α) πράξεις που μαρτυρούν έλλειψη πίστης και αφοσίωσης προς την πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα της Χώρας ή υπονομιούν τη δημοκρατική νομιμότητα και η συμμετοχή του σε πράξεις που οδηγούν στην κατάλυση της δημοκρατικής νομιμότητας,

β) η συμμετοχή του σε οργάνωση της οποίας οι σκοποί είναι κρυφοί ή επιβάλλει στα μέλη της μυστικότητα,

γ) η χρησιμοποίηση της ιδιότητάς του για επιδίωξη ιδιωτελών σκοπών,

δ) η καθυστέρηση στην εκπέλευση των καθηκόντων του.

ε) η παράβαση της υπηρεσιακής ευθύνης.

στ) η αποσιώπηση νόμιμου λόγου αποκλεισμού ή εξαιρέσης,

ζ) η αναξιοπρεπής ή απρεπής εντός ή εκτός υπηρεσίας συμπεριφορά.

4. Περισσότερες πράξεις που αποτελούν εξακολούθηση του ίδιου παραπτώματος θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο, η βαρύτητα του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό και την επιμέτρηση της ποινής.

5. Δεν αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα για το δικαστικό λειτουργό:

α) η άρνησή του να εφαρμόσει διατάξεις που τίθενται κατά κατάλυση του Συντάγματος.

β) η έκφραση γνώμης δημοσίως για φιλοσοφικά, επιστημονικά και πολιτιστικά θέματα και

γ) η συμμετοχή και η ανάπτυξη δραστηριότητας σε ένωση δικαστών ή άλλα σώματα στο πλαίσιο των κείμενων διατάξεων και της ευπρεπούς συμπεριφοράς.

Άρθρο 92.

Παραγραφή.

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των δικαστικών λειτουργών παραγράφονται μετά πέντε έτη από την τέλεσή τους.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα που αποτελεί συγγρόνως και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται προτού παρέλθει ο χρόνος που ορίζεται για την παραγραφή του τελευταίου. Όσο διαρκεί η ποινική διαδικασία και έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ή αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος, αναστέλλεται η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Ο χρόνος της παραγραφής αναστέλλεται από την επίδοση της πειθαρχικής αγωγής, ο χρόνος όμως της αναστολής αυτής δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο έτη.

4. Η παραγραφή πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεξη άλλου πειθαρχικού παραπτώματος που αποκσπεύει στη συγκάλυψη του πρώτου ή στη ματαίωση έγερσης πειθαρχικής αγωγής γι' αυτό.

Άρθρο 93.

Πειθαρχικές ποινές.

1. Οι πειθαρχικές ποινές που μπορούν να επιβληθούν στο δικαστικό λειτουργό είναι:

- α) η έγγραφη επίκληση,
- β) το πρόστιμο από καθαρές αποδοχές δύο ημερών έως τις τυχολογικές καθαρές αποδοχές τριών μηνών,
- γ) η προσωρινή παύση από δέκα ημέρες μέχρι έξι μήνες και
- δ) η οριστική παύση.

2. Η οριστική παύση επιβάλλεται σε ιδιαίτερα βαριές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτώματων, όταν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκαν και ο βαθμός υπαιτιότητας του δικαιωμένου μαρτυρούν ότι αυτός δεν έχει συναίσθηση των βαρύνων υποχρεώσεών του ως δικαστικού λειτουργού ή δίγουν εσφαλτά σε κύρος της δικαιοσύνης.

3. Το είδος της ποινής που θα επιβληθεί και η επιμέτρησή της προσδιορίζονται από τη βαρύτητα του παραπτώματος, το βαθμό και την πείρα του δικαστικού λειτουργού, τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες τελέστηκε το παράπτωμα, την ένταση του δόλου ή το βαθμό της αμέλειας του δικαιωμένου.

4. Όταν πρόκειται για παράπτωμα που οφείλεται σε ελαφρά αμέλεια, ο πειθαρχικός δικαστής μπορεί, εκτιμώντας τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχει τελεστεί και την προσωπικότητα του δικαιωμένου, να μην επιβάλλει ποινή.

5. Όταν συνεκδικάζονται περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, εφ' όσον οι πειθαρχικές ποινές που έχουν επιβληθεί για καθένα από αυτά είναι του αυτού είδους, επιβάλλεται μια συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από την πιο βαριά ή, αν οι ποινές είναι ίσες, από μια από αυτές, που προσαυξάνεται μέχρι το ανώτατο όριο της.

Η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα 3/4 του αφορισματος των άλλων πειθαρχικών ποινών.

Άρθρο 94.

Έναρξη και λήξη πειθαρχικής ευδύνης.

1. Η πειθαρχική ευδύνη του δικαστικού λειτουργού αρχίζει από την αποδοχή του διορισμού του και λήγει με τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης. Η πειθαρχική δίχη που άρχισε πριν από τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης συνεχίζεται, ωστόσο εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, εκτός αν ο δικαστικός λειτουργός αποβίωσε.

2. Πράξεις που τελέστηκαν κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του δικαστικού λειτουργού στο δημόσιο τομέα ή υπό την ιδιότητα του δικηγόρου τιμωρούνται πειθαρχικώς εφ' όσον δεν παρήλθε ο χρόνος παραγραφής που ορίζεται γι' αυτές. Στην περίπτωση αυτήν ο τυχόν εκπός υπηρεσίας χρόνος, εφ' όσον δεν υπερβαίνει την πενταετία, δεν υπολογίζεται στο χρόνο της παραγραφής.

3. Η τέλεση κατά τη διαδικασία επιλογής ή κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού και έως την αποδοχή του διορισμού παράνομης πράξης, σχετικής με τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής ή στο διαγωνισμό ή τις προϋποθέσεις διορισμού, συνιστά για το δικαστικό λειτουργό πειθαρχικό παράπτωμα. Ο χρόνος της παραγραφής αρχίζει από την αποδοχή του διορισμού.

Κεφάλαιο Κ'

Όργανα.

Άρθρο 95.

Πειθαρχικές δικαιοδοσίες.

1. Η πειθαρχική δικαιοδοσία στους δικαστικούς λειτουργούς ασκείται από δικαστήρια και πειθαρχικά συμβούλια.

2. Αρμόδια δικαστήρια για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης είναι:

- α) η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας στα μέλη του Αρείου Πάγου και της εισαγγελίας του, στα μέλη, στο γενικό επίτροπο και στον αντεπίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στους παρόντες, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, στο γενικό επίτροπο,

επίτροπο και αντεπίτροπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

β) η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου στα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και σε όλους τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.

γ) η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου στους παρόντες, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Τα δικαστήρια της προηγούμενης παραγράφου, συγκροτούμενα όπως ορίζουν οι οργανικοί τους νόμοι, κρίνουν αυτούς που διέπραξαν πειθαρχικά παραπτώματα ύστερα από παραπομπή τους από τα πειθαρχικά συμβούλια. Εφ' όσον τελικά κατά την προηγούμενη παράγραφο το δικαστήριο κρίνει ότι ο δικαστικός λειτουργός πρέπει να τιμωρηθεί με ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, επιβάλλει την ποινή αυτή χωρίς να δεσμεύεται από την παραπειστική απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου.

4. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που προδίδεται από το άρθρο 91 του Συντάγματος, είναι αρμόδιο να κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, στον εισαγγελέα και τους αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, στα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο γενικό επίτροπο και αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και στο γενικό επίτροπο, στον επίτροπο και τους αντεπίτροπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

5. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι αρμόδιο:

- α) σε πρώτο βαθμό, να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές εκτός από την οριστική παύση:
  - αα) στους παρόντες, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, ββ) στους προέδρους εφετών και εφέτες των διοικητικών δικαστηρίων,
  - β) σε δεύτερο βαθμό, να κρίνει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των τριμελών πειθαρχικών συμβουλίων των διοικητικών εφετείων.

6. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

7. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο:

- α) σε πρώτο βαθμό, να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους προέδρους και εισαγγελείς εφετών, εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, προέδρους και εισαγγελείς πρωτοδικών, β) σε δεύτερο βαθμό, να κρίνει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των τριμελών πειθαρχικών συμβουλίων των εφετείων.

8. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου.

9. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αρμόδιο σε πρώτο βαθμό να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους παρόντες εισηγητές και δόκιμους εισηγητές.

10. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται από το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

11. Τα τριμελή πειθαρχικά συμβούλια των εφετείων (πολιτικών και διοικητικών) είναι αρμόδια σε πρώτο βαθμό να κρίνουν τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλουν όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους δικαστικούς λειτουργούς του αντίστοιχου σώματος μέχρι και το βαθμό του πρωτοδικη και αντεπταγγελέα πρωτοδικών. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ τριμελών πειθαρχικών συμβουλίων αίρονται με απόφαση του οικείου πενταμελούς συμβουλίου, ύστερα από αίτηση του δικαιωμένου ή εκείνου που ασκεί την πειθαρχική δίωξη.

Άρθρο 96.

Συγκρότηση και λειτουργία του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

1. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο που προβλέπεται από το άρθρο 91 του Συντάγματος συγκροτείται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ως πρόεδρο, από δύο αντιπροέδρους ή συμβούλους της Επικρατείας, δύο αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου ή αρεοπαγίτες, δύο αντιπροέδρους ή συμβούλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δύο καθηγητές (α' βαθμίδας) νομικών μαθημάτων των νομικών τμημάτων των νομικών σχολών των πανεπιστημίων της Χώρας, ως μέλη. Τα μέλη του Συμβουλίου ορίζονται με κλήρωση μεταξύ εκείνων που έχουν τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο οικείο ανώτατο δικαστήριο ή σε νομική σχολή ως καθηγητές.

Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχουν μέλη που ανήκουν στο σώμα εκείνο, για την ενέργεια μέλους του οποίου καλείται να κρίνει το συμβούλιο. Όταν το συμβούλιο κρίνει πειθαρχικό παράπτωμα μέλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, προεδρεύεται από τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου. Τα μέλη που ανήκουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας δεν μετέχουν στη σύνθεση του συμβουλίου και όταν κρίνεται πειθαρχικό παράπτωμα του γενικού επιτρόπου, του επιτρόπου και των αντεπιτρόπων της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Επίσης δεν μετέχουν στο συμβούλιο τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν κρίνει πειθαρχικό παράπτωμα του γενικού επιτρόπου και αντεπιτρόπου του.

2. Για να συγκροτηθεί το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο ο Υπουργός Δικαιοσύνης αποστέλλει, το πρώτο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε έτους, στον πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας καταλόγους των αντιπροέδρων και συμβούλων Επικρατείας, των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου και των αρεοπαγιτών, των αντιπροέδρων και συμβούλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των καθηγητών (α' βαθμίδας) των νομικών μαθημάτων των νομικών τμημάτων των νομικών σχολών των πανεπιστημίων της Χώρας. Καθηγητές που είναι και μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των καθηγητών.

3. Η κατά την παράγραφο 1 κλήρωση γίνεται κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου σε δημόσια συνεδρίαση του Α' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με βάση τους καταλόγους της προηγούμενης παραγράφου ο πρόεδρος θέτει στην οικεία κληρωσία τους κλήρους με τα ονόματα εκείνων που έχουν συμπληρώσει τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο οικείο δικαστήριο ή νομική σχολή και εξάγει από κάθε κληρωσία τέσσερις κλήρους. Οι δύο πρώτοι κληρούμενοι είναι τακτικά μέλη και οι δύο άλλοι αναπληρωματικά.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης εκδίδει πράξη με τα ονόματα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών που κληρώθηκαν, η οποία δημοσιεύεται στην Βεφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας και τα μέλη που κληρώθηκαν συγκροτούν το συμβούλιο κατά το επόμενο έτος.

4. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν τα τακτικά που απουσιάζουν ή κωλύονται, με τη σειρά της κλήρωσής

τους. Το ίδιο ισχύει και αν ελλείπει τακτικό μέλος έως ότου γίνει συμπληρωματική κλήρωση.

5. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο συνεδριάζει στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας με τη συμμετοχή όλων των κατά την παράγραφο 1 μελών του και οι αποφάσεις του λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία. Καθήκοντα γραμματέα του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο οποίος, αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από γραμματέα των τμημάτων, που ορίζεται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

6. Αν κατά τη διάρκεια του έτους αποχωρήσει από την υπηρεσία ή αποδιώσει τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, γίνεται συμπληρωματική κλήρωση από τα μέλη του σώματος στο οποίο ανήκει.

Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3. Η θητεία των μελών αυτών διαρκεί έως τη λήξη του ημερολογιακού έτους.

7. Η θητεία του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως και μετά την 31η Δεκεμβρίου, εφ' όσον εκκρεμεί η έκδοση οριστικής απόφασης σε υπόθεση που έχει συζητηθεί ενώπιόν του πριν από τη ημερομηνία αυτή. Η παράταση αυτή δεν εμποδίζει την ανάδειξη των νέων μελών για το επόμενο έτος και ισχύει μόνο για την εκκρεμή υπόθεση έως ότου δημοσιευθεί η οριστική απόφαση.

Άρθρο 97.

Συγκρότηση και λειτουργία των άλλων πειθαρχικών συμβουλίων.

1. Τα πενταμελή και επταμελή πειθαρχικά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου συγκροτούνται από αντίστοιχο αριθμό τακτικών δικαστών, που ορίζονται κάθε έτος με κλήρωση. Η κλήρωση γίνεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε έτους σε δημόσια συνεδρίαση του Α' Τμήματος των δικαστηρίων αυτών. Στην αντίστοιχη κληρωσία τίθενται οι κλήροι με τα ονόματα των αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου, των αντιπροέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των άλλων μελών των δικαστηρίων αυτών και εξάγονται διαδοχικώς δεκαπτά (17) κλήροι. Αυτοί που αναγράφονται στους έξι πρώτους κλήρους μαζί με τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου αποτελούν τα τακτικά μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, αυτοί που αναγράφονται στους επόμενους πέντε τα τακτικά μέλη του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, αυτοί που αναγράφονται στους επόμενους τέσσερις τα αναπληρωματικά μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου και αυτοί που αναγράφονται στους τελευταίους δύο τα αναπληρωματικά μέλη του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου. Όσοι κληρώθηκαν είναι μέλη των οικείων πειθαρχικών συμβουλίων χωρίς άλλη διατύπωση.

Τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά κλήρωσής τους αναπληρώνουν τα τακτικά μέλη που απουσιάζουν ή κωλύονται.

Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση έλλειψης τακτικού μέλους, έως ότου γίνει συμπληρωματική κλήρωση κατά την παράγραφο 6 του προηγούμενου άρθρου.

2. Η θητεία των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωσή τους έτους. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας αποχωρήσει από την υπηρεσία ή αποδιώσει τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του συμβουλίου, γίνεται συμπληρωματική κλήρωση, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του προηγούμενου άρθρου.

3. Στα πειθαρχικά συμβούλια προεδρεύει ο ανώτερος στο βαθμό και οι δύο τακτικά μέλη είναι πρόεδροι, ο αρχαιότερος. Καθίζοντα γραμματέα ασκεί ο δικαστικός υπάλληλος που ορίζεται από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου.

4. Τα πειθαρχικά συμβούλια των εφετείων πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης λειτουργούν στα εφετεία Αθηνών, Παιραιά, Θεσσαλονίκης και Πατρών και των διοικητικών εφετείων στα διοικητικά εφετεία Αθηνών, Παιραιά και Θεσσαλονίκης και συγκροτούνται από έναν πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες ή από τρεις εφέτες, που ορίζονται με κλήρωση μεταξύ εκείνων που υπηρετούν στο ίδιο εφετείο και έχουν τουλάχιστον τριετή υπηρεσία ως εφέτες. Η κλήρωση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του εφετείου με τριμελή σύνθεση και με δύο χωριστές κληρωτίδες. Στην πρώτη τοποθετούνται τα ονόματα του διευθύνοντος το εφετείο και των προέδρων εφετών που υπηρετούν στο εφετείο και εξάγονται δύο κλήροι. Ο πρώτος αναδεικνύει τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου και ο δεύτερος τον ανάπληρωτή του. Στη δεύτερη κληρωτίδα τοποθετούνται τα ονόματα των εφετών που υπηρετούν στο εφετείο και εξάγονται τέσσερις συνολικά κλήροι. Οι δύο πρώτοι κατά σειρά κληρούμενοι είναι τακτικά μέλη του τριμελούς συμβουλίου και οι δύο άλλοι αναπληρωματικά, τα οποία αναπληρώνουν τα τακτικά, όταν απουσιάζουν ή κωλύονται. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Πειθαρχικά παραπτώματα αρμοδιότητας τριμελών πειθαρχικών συμβουλίων, εφ' όσον διαπράχθηκαν από δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν σε περιφέρεια εφετείου στο οποίο δε λειτουργεί τριμελές πειθαρχικό συμβούλιο, επιδικάζονται από τα πειθαρχικά συμβούλια του πλησιέστερου εφετείου. Ως πλησιέστερα εφετεία θεωρούνται, για τα εφετεία Κέρκυρας και Ιωννίνων το Εφετείο Πατρών, για τα εφετεία Ναυπλίου, Κορίνθης, Αιγιάλου και Δωδεκανήσου το Εφετείο Παιραιά, για τα Εφετεία Θράκης και Λάρισας το Εφετείο Θεσσαλονίκης.

Ως πλησιέστερα διοικητικά εφετεία θεωρούνται. Για το διοικητικό εφετείο Πατρών το διοικητικό εφετείο Αθηνών, για το διοικητικό εφετείο Χανίων το διοικητικό εφετείο Παιραιά και για τα διοικητικά εφετεία Λάρισας και Κομοτηνής το διοικητικό εφετείο Θεσσαλονίκης.

5. Δεν μπορούν να μετάσχουν σε πειθαρχικό συμβούλιο ή δικαστήριο για την επιδικασία ορισμένης πειθαρχικής υπόθεσης:

α) οι δικαστικοί λειτουργοί κατά των οποίων στρέφεται το πειθαρχικό παράπτωμα.

β) οι συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή απεριόριτως ή σε πλάγια γραμμή έως και τον τέταρτο βαθμό ή εξ αγγιστείας έως και τον τρίτο βαθμό, καθώς και ο σύζυγος είτε του διωκόμενου είτε του δικαστικού λειτουργού κατά του οποίου στρέφεται το πειθαρχικό παράπτωμα.

γ) εκείνοι που έχουν ασκήσει την πειθαρχική δίωξη ή έχουν ενεργήσει ανάκριση στην ίδια πειθαρχική υπόθεση.

δ) όσοι έχουν εξεταστεί ως μάρτυρες στην ίδια υπόθεση.

ε) οι δικαστές που έχουν μετάσχει σε ποινική δίκη για την ίδια πράξη.

στ) όσοι συνδέονται με ιδιαίτερη φιλική ή εχθρική σχέση με το διωκόμενο ή έχουν ιδιαίτερη σχέση με την υπόθεση που κρίνεται, ώστε να μπορεί να δημιουργηθεί αμεταβία για την αμεροληψία τους.

Ο δικαστικός λειτουργός που κωλύεται κατά τα παραπάνω έχει τις υποχρεώσεις του άρθρου 23 του κώδικα ποινικής δικαιοσύνης που εφαρμόζεται αναλόγως.

6. Όσοι έχουν μετάσχει στο πρωτοβάθμιο συμβούλιο δεν μπορούν να μετάσχουν στο δευτεροβάθμιο.

7. Δεν επιτρέπεται η εξαίρεση τώπων μελών, ώστε να μην είναι δυνατή η σύνθεση του συμβουλίου από τα λοιπά.

Κεφάλαιο ΚΑ'.

Δίωξη.

Άρθρο 98.

Δικονομικές διατάξεις.

1. Η δίωξη των πειθαρχικών παραπτωμάτων γίνεται αυ-

τοματώς με βάση τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτό που είναι αρμόδιος να την ασκήσει.

2. Η διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων και συμβουλίων είναι μυστική. Η κύρια διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων είναι δημόσια και η απόφασή τους απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση. Η κύρια διαδικασία στα άλλα πειθαρχικά συμβούλια είναι μυστική.

3. Η πειθαρχική διαδικασία γίνεται ατελώς. Έξοδα δεν επιδικάζονται ούτε υπέρ ούτε σε βάρος του διωκόμενου.

4. Κατά τη διαδικασία ενώπιον των δευτεροβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων επιτρέπεται συμπάρσταση με δικηγόρο, εφ' όσον η ποινή που επιβλήθηκε πρωτοδικώς είναι ανώτερη από την ποινή του προστίμου.

5. Περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, που φέρονται ότι έχουν διαπραχθεί από τον ίδιο δικαστικό λειτουργό, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πειθαρχικής δίωξης με την άσκηση μιας μόνον πειθαρχικής αγωγής. Αν όμως ο πειθαρχικός δικαστής κρίνει ότι η συνεκδικαστη δια προσε-νήσει ελάττω, διατάσσει το χωρισμό.

Περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, για τα οποία ατικήθηκαν χωριστές πειθαρχικές αγωγές, μπορούν να συνεκδικαστούν από τον πειθαρχικό δικαστή εφ' όσον αυτό δεν προκαλεί ελάττω.

6. Όταν διώκονται περισσότεροι ως συμμετοχοί για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, η πειθαρχική δίκη γίνεται ενιαία για όλους, εφ' όσον ανήκουν στην ίδια κατηγορία δικαστηρίων και αρμόδιο είναι το ανώτερο κατά βαθμό συμβούλιο, αλλιώς η δίκη χωρίζεται για αυτούς που υπάρχουν σε συμβούλιο ή δικαστήριο άλλης κατηγορίας.

7. Για την επίδοση κλήσεων κατά την πειθαρχική διαδικασία και κοινοποίηση εγγράφων προβλεπόμενων από τον παρόντα κώδικα συντάσσεται έκθεση.

Τα έγγραφα που πρέπει να επιδοθούν στο διωκόμενο διαβιβάζονται με εμπιστευτική αλληλογραφία στον προϊστάμενο της υπηρεσίας του, ο οποίος τα επιδίδει αυτοπροσώπως, εκτός αν ο διωκόμενος αδυνατεί ή αρνείται να τα παραλάβει, οπότε εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 143 μέχρι 153 και 155 μέχρι 163 του κώδικα ποινικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 99.

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

1. Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης είναι:

α) ο Υπουργός της Δικαιοσύνης για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς,

β) ο νεότερος αντιπρόεδρος για τους παρόδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας και τους δικαστικούς λειτουργούς των διοικητικών δικαστηρίων,

γ) ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και ο προϊστάμενος της επιθεώρησης για όλους τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς των πολιτικών—ποινικών δικαστηρίων,

δ) ο νεότερος αντιπρόεδρος για τους παρόδρους εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

ε) ο πρόεδρος του εφετείου (πολιτικού ή διοικητικού) ή ο προϊστάμενος του εφετείου για τους παρόδρους πρωτοδικών, πρωτοδικές και παρόδρους,

στ) ο εισαγγελέας εφετών ή ο προϊστάμενος της εισαγγελίας για τους εισαγγελέες, αντεισαγγελέες πρωτοδικών και παρόδρους εισαγγελέας.

2. Ο αρμόδιος να ασκήσει τη δίωξη, όταν λάβει με οποιοδήποτε τρόπο γνώση ότι τελέστηκε από δικαστικό λειτουργό πράξη που μπορεί να χαρακτηριστεί σαν πειθαρχικό παράπτωμα, υποχρεούται να ασκήσει πειθαρχική αγωγή, εκτός αν συντρέχει η περίπτωση της παραγράφου 4.

3. Αν τα στοιχεία που περιέχονται στον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης και όσα συλλέγει ο ίδιος δεν πιθανολογούν τη διαπραχθείσα πειθαρχικού παραπτώματος ή αν τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώνονται, δε συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή δεν επισύρουν πειθαρχική κύρωση λόγω εξάλειψης του αξιόποινου ή λήξης της πειθαρχικής ευθύνης, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη που κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

4. Αν πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα που οφείλονται σε ελαφρά αμέλεια και δικαιολογούν μόνο ποινή επίπληξης, η δίωξη απόκειται στη διακριτική ευχέρεια του αρμόδιου οργάνου, το οποίο λαμβάνει υπόψη το συμφέρον της δικαιοσύνης και την όλη διαγωγή του δικαστικού λειτουργού εντός και εκτός της υπηρεσίας.

5. Επιθεωρητές και προϊστάμενοι δικαστηρίων ή εισαγγελιών μόλις λάβουν γνώση ότι δικαστικός λειτουργός που υπηρετεί στο δικαστήριο ή στην εισαγγελία, της οποίας προϊστάμενος, διέπραξε πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο δεν έχουν αρμοδιότητα δίωξης, οφείλουν να το ανακινώσουν στο αρμόδιο όργανο για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης και να διαβιβάσουν τα σχετικά στοιχεία.

6. Εκθέσεις επιθεωρητών που περιέχουν πρόταση για πειθαρχική δίωξη δικαστικού λειτουργού διαβιβάζονται στο αρμόδιο όργανο για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης με τα σχετικά στοιχεία.

7. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών υποχρεούται να γνωστοποιεί αμέσως στο αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης όργανο κάθε ποινική δίωξη που ασκεί κατά δικαστικού λειτουργού.

8. Αν κατά τη διάρκεια ποινικής ή πειθαρχικής ανάκρισης προκύπτουν πραγματικά περιστατικά που συνιστούν άλλο πειθαρχικό παράπτωμα, ο ανακριτής συντάσσει σχετική έκθεση και τη στέλνει αμέσως στον αρμόδιο πειθαρχικός προϊστάμενος για να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη.

9. Ο αρμόδιος για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης έχει το δικαίωμα να ενεργεί αμέσως προκαταρκτική εξέταση. Η προκαταρκτική εξέταση είναι άτυπη και ενεργείται είτε από τον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής αγωγής είτε με εντολή του, από άλλο δικαστικό λειτουργό ανώτερο κατά βαθμό από εκείνον που φέρεται ότι έχει υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα.

10. Εκείνος που ενεργεί προκαταρκτική εξέταση οφείλει να ζητήσει προφορικές ή έγγραφες εξηγήσεις από αυτόν που φέρεται ότι έχει υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα. Διακρίνεται να ζητήσει πληροφορίες ή τη διαβίβαση συναφών στοιχείων από κάθε άλλη αρχή, μεριμνά για τη συγκέντρωση των αποδεικτικών στοιχείων και εξετάζει μάρτυρες, αν το κρίνει αναγκαίο.

Ο καλούμενος να δώσει εξηγήσεις έχει δικαίωμα να λάβει προηγουμένως γνώση όλων των στοιχείων που τον αφορούν.

Για την προκαταρκτική εξέταση συντάσσεται έκθεση, της οποίας το πόρισμα πρέπει να είναι αιτιολογημένο.

11. Ο αρμόδιος για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, αν από την προκαταρκτική εξέταση καταλήξει στην κρίση ότι δε συντρέχει λόγος να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη που κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 100.

Έναρξη και λήξη πειθαρχικής δίωξης.

1. Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει με την έγγραφη πειθαρχική αγωγή και τελειώνει με την έκδοση σε σύντομο χρονικό διάστημα εριστικής και τελεστικής απόφασης.

2. Η πειθαρχική αγωγή περιέχει:

α) το ονοματεπώνυμο και τα υπηρεσιακά στοιχεία του διωκόμενου.

β) καθορισμό των πραγματικών περιστατικών τα οποία στοιχειοθετούν το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα, τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέστηκε και τις διατάξεις που το προβλέπουν.

3. Η πειθαρχική αγωγή απευθύνεται στο αρμόδιο συμβούλιο και συνοδεύεται από τον πειθαρχικό φάκελο. Η αρμοδιότητα του συμβουλίου κρίνεται από την ιδιότητα και το βαθμό του διωκόμενου κατά το χρόνο άσκησης της πειθαρχικής αγωγής, με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 90 παρ. 6. Αντίγραφο της πειθαρχικής αγωγής, όταν δεν ακριβεί από τον Υπουργό, αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η πειθαρχική αγωγή κοινοποιείται επίσης στον προϊστάμενο του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, όπου υπηρετεί ο διωκόμενος δικαστικός λειτουργός.

Κεφάλαιο ΚΒ'.

Διαδικασία.

Άρθρο 101.

Προδικασία.

1. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου ορίζει ένα από τα μέλη του ως εισηγητή. Η σχετική πράξη με αντίγραφο της πειθαρχικής αγωγής επιδίδεται στο διωκόμενο. Ο εισηγητής αντικαθίσταται αν κωλύεται ή αν ο διωκόμενος μέσα σε τρεις ημέρες από την έκδοση της πράξης ζητήσει την εξίερσή του και το πειθαρχικό συμβούλιο, χωρίς τη συμμετοχή του εισηγητή, δεχθεί το αίτημα. Αίτημα εξίερσης και άλλου εισηγητή δεν επιτρέπεται.

2. Ο εισηγητής καλεί το διωκόμενο σε απολογία. Στην κλήση τάσσεται εύλογη προθεσμία, όχι βραχύτερη από πέντε ημέρες, η οποία με αίτηση του διωκόμενου μπορεί να παραταθεί έως το τριπλάσιο. Κατά το χρονικό διάστημα από την επίδοση της κλήσης έως τη συζήτηση της υπόθεσης, ο διωκόμενος λογίζεται ότι είναι σε άδεια επί ένα δεκαήμερο, αν το δηλώσει εγγράφως στον προϊστάμενό του.

3. Ο διωκόμενος μπορεί να λάβει γνώση του πειθαρχικού φακέλου και να ζητήσει αντίγραφο των εγγράφων, οπότε συντάσσεται ειδική έκθεση. Η απολογία του είναι πάντοτε έγγραφη και εγχειρίζεται στον εισηγητή, ο οποίος χορηγεί έγγραφη σπουδείξη παραλαβής, ή κατατίθεται στον προϊστάμενο της υπηρεσίας του ο οποίος τη διαβιβάζει αμέσως στο αρμόδιο συμβούλιο ή υποβάλλεται στον εισηγητή με συστημένη επιστολή. Στην απολογία επισυνάπτονται όσα στοιχεία έχει στη διάθεσή του ο διωκόμενος, ο οποίος μπορεί να ζητήσει από τον εισηγητή εύλογη προθεσμία για να υποβάλει συμπληρωματικά στοιχεία. Στην απολογία μπορεί να προταθεί η εξέταση πέντε το πολύ μερτύρων και να επιστημονωθεί ότι υπάρχουν συγκεκριμένα κρίσιμα έγγραφα ή άλλα στοιχεία σε οποιαδήποτε αρχή, με τα οποία πρέπει να συμπληρωθεί ο πειθαρχικός φάκελος, με την επιφύλαξη της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 102.

Ανάκριση.

1. Αν μετά την απολογία του διωκόμενου τα στοιχεία του φακέλου κριθούν από τον εισηγητή και τον πρόεδρο επαρκή για να εισαχθεί η υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο, ενεργούνται όσα ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

Αν κριθούν ανεπαρκή από τον εισηγητή ή τον πρόεδρο, ο τελευταίος ορίζει ως ανακριτή άλλο μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου, τακτικό ή αναπληρωματικό, για να ενεργήσει ανάκριση. Η σχετική πράξη επιδίδεται στο διωκόμενο, που μπορεί να ζητήσει την εξίερσή του ανακριτή κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου.

2. Η ανάκριση αποβλέπει στη συλλογή κάθε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου και στη διερεύνηση όλων των πραγματικών περιστατικών για το σχηματισμό της κρίσης του πειθαρχικού συμβουλίου.

Ανακριτικές πράξεις είναι: α) η εξέταση μαρτύρων, β) η εξέταση του διωκόμενου, γ) η αυτοψία, δ) η πραγματογνωμοσύνη και ε) η αναζήτηση εγγράφων. Για τις τέσσερις πρώτες συντάσσεται έκθεση.

Δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης υπηρεσιακό απόρρητο, εφ' όσον δεν συναινεί στην ανακοίνωσή του η αρμόδια αρχή, καθώς και κάθε επαγγελματικό κατά το νόμο απόρρητο.

3. Ο ανακριτής ενεργεί αυτοπροσώπως τις ανακριτικές πράξεις στην έδρα του. Αν πρόκειται να ενεργηθεί ανακριτική πράξη έξω από την έδρα του, ο ανακριτής μπορεί, εφ' όσον δεν κρίνει αναγκαία τη μετακίνησή του, να παραγγείλει την ενέργειά της από δικαστικό λειτουργό, ανώτερο κατά βαθμό ή αρχαιότερο από το διωκόμενο, που υπηρετεί στην περιφέρεια όπου πρόκειται να ενεργηθεί η ανακριτική πράξη.

4. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως στον τόπο της κατοικίας ή της διαμονής τους, εκτός αν δηλώσουν ότι επιθυμούν να εξεταστούν στην έδρα του ανακριτή. Πριν από την εξέτάσή τους οι μάρτυρες ορκίζονται κατά τον τύπο που προβλέπουν τα άρθρα 218 και 220 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

Η μη εμφάνιση ή άρνηση κατάθεσης μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία τιμωρείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 169 του ποινικού κώδικα. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του μάρτυρα με το διωκόμενο σε ευθεία γραμμή ή σε πλάγια γραμμή μέχρι και τον τρίτο βαθμό.

Η εξέταση μαρτύρων πέρα από αυτούς που προτείνει ο διωκόμενος απόκειται στην κρίση του ανακριτή.

5. Κατά την ανάκριση εξετάζεται ανωριστό ο διωκόμενος ο οποίος δικαιούται πριν από την απολογία του να λάβει γνώση των εγγράφων του φακέλου. Η μη προσέλευση ή η άρνηση του διωκόμενου να εξεταστεί δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης.

6. Η αυτοψία ενεργείται είτε από τον ανακριτή είτε, αν αυτός το προτείνει, από ολόκληρο το πειθαρχικό συμβούλιο, για να διαπιστωθούν οι πραγματικές συνθήκες τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος ή άλλων συναφών με αυτό στοιχείων. Η εξέταση δημόσιων εγγράφων ή ιδιωτικών εγγράφων που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή ενεργείται στο γραφείο όπου αυτά φυλάσσονται.

Ως πραγματογνώμονες ορίζονται δικαστικοί λειτουργοί ή δημόσιοι πολιτικοί ή στρατιωτικοί υπάλληλοι ή επιστήμονες ή τεχνικοί από τον πίνακα του άρθρου 185 του κώδικα ποινικής δικονομίας. Όταν γίνει η πραγματογνωμοσύνη, οι κοινοί των πραγματογνώμων εκκαθαρίζονται από τον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου και καταβάλλονται από το δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν το δημόσιο λογιστικό.

Κατά τα λοιπά στην αυτοψία και στην πραγματογνωμοσύνη εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις του κώδικα ποινικής δικονομίας.

7. Ο ανακριτής δικαιούται να ζητήσει από κάθε δημόσιο αρχή την παροχή στοιχείων ή την αποστολή πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων για θέματα που ανάγονται στην αρμοδιότητά της ή αντιγράφων των εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή της.

8. Έγγραφα τα οποία κατέχει ιδιώτης μπορούν να ζητηθούν από τον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικά μετά το τέλος της πειθαρχικής δίκες. Ο ανακριτής είναι υποχρεωμένος, ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, να χορηγήσει: α) τέλος, εκτός από απόδειξη παραλαβής, και επίσημο αντίγραφο ή απόσπασμα των εγγράφων που παρέλαβε. Αν πρόκειται για έγγραφα αναγκαία στον ιδιώτη για την εξυπηρέτησή του συμφερόντός του, εξετάζονται στον τόπο όπου βρίσκονται.

Η άρνηση της παράδοσης ή ανακοίνωσης τιμωρείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 169 του ποινικού κώδικα.

Άρθρο 103.

Ορισμός συνεδρίασης — Κλήση του διωκόμενου.

1. Μετά το τέλος της ανάκρισης και τη σύνταξη του σχετικού πορίσματος, ο πρόεδρος του συμβουλίου, αφού λάβει τη δικογραφία, ορίζει με πράξη του ημερομηνία για τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου. Η πράξη αυτή κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του συμβουλίου. Η ημερομηνία της συζήτησης δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερο από δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της πράξης.

Η πράξη κοινοποιείται και στο διωκόμενο με κλήση να προσέλθει και να λάβει γνώση, αν επιθυμεί, του φακέλου και να παραστεί κατά τη συζήτηση. Η κλήση επιδίδεται δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της συζήτησης. Η τυχόν μη προσέλευση του διωκόμενου δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του διωκόμενου να καλέσει ενώπιον του συμβουλίου μάρτυρες.

Άρθρο 104.

Κύρια διαδικασία στα πειθαρχικά συμβούλια.

1. Αν ο διωκόμενος δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση και δεν έχει κλητευθεί νομίμως ή εμπροθέσμως ή δεν προσήλθε από ανυπέρβλητο κώλυμα, ορίζεται νέα ημερομηνία για συζήτηση. Το συμβούλιο μπορεί, και αν δεν συντρέχουν οι παραπάνω όροι, να αναβάλει για μία μόνο φορά τη συζήτηση λόγω της μη προσέλευσης του διωκόμενου ή μάρτυρα, του οποίου η εμφάνιση κρίνεται αναγκαία, ή για άλλο σπουδαίο λόγο. Σχετικά με την προσαγωγή μαρτύρων εφαρμόζονται οι διατάξεις του κώδικα ποινικής δικονομίας. Αν δεν συντρέχει περίπτωση αναβολής, το συμβούλιο προχωρεί στη συζήτηση της υπόθεσης παρά την απουσία του διωκόμενου.

2. Ο διωκόμενος μπορεί να ζητήσει εγγράφως πριν από την έναρξη της συνεδρίασης την εξαίρεση δύο το πολύ μελών του πειθαρχικού συμβουλίου, αναφέροντας τους λόγους εξαίρεσης. Για την αίτηση αποφασίζει το συμβούλιο, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους του οποίου ζητήθηκε η εξαίρεση, με αιτιολογημένη απόφαση, που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Τα μέλη, την εξαίρεση των οποίων αποφάσισε το συμβούλιο, αντικαθίστανται από τα αναπληρωματικά.

3. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ο εισηγητής διαβάσει την πειθαρχική αγωγή και το πόρισμα της ανάκρισης, αν έχει ενεργηθεί. Στη συνέχεια καλούνται για εξέταση οι μάρτυρες και δίνεται ο λόγος στο διωκόμενο να αναπύξει προφορικά την απολογία του και να απαντήσει στα ερωτήματα των μελών του συμβουλίου. Ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει υπόμνημα μέσα σε εύλογη προθεσμία που ορίζει ο πρόεδρος.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, απευθύνει ερωτήσεις και δίνει την άδεια στα μέλη του συμβουλίου και στο διωκόμενο να υποβάλουν ερωτήσεις.

Για τη συνεδρίαση του πειθαρχικού συμβουλίου συντάσσεται από το γραμματέα πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από αυτόν και τον πρόεδρο. Το πρακτικό περιέχει, με συντομία τις καταθέσεις των μαρτύρων, την προφορική απολογία του διωκόμενου καθώς και έκθεση για κάθε αξιόλογο γεγονός που συνέβη κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Ο πρόεδρος μπορεί να διατάξει την αυτολεξεί καταχώριση ουσιαστών μερών των καταθέσεων ή δηλώσεων που γίνονται κατά τη συνεδρίαση, επιτρέποντας ενδεχομένως την υπαγόρευσή τους.

4. Το συμβούλιο εκτιμά ελεύθερως τα αποδεικτικά στοιχεία. Αν τα κρίνει ανεπαρκή, μπορεί με απόφασή του να διατάξει κρείσσονες αποδείξεις.

Αν αποφασιστεί η διενέργεια αυτοψίας, διενεργείται από το συμβούλιο. Η προδικαστική απόφαση επιδίδεται στο διωκόμενο και όταν ενεργηθούν όσα διατάσσονται με αυτήν επαναλαμβάνεται η κύρια διαδικασία.

Αν κατά τη διάκριση διατυπώνονται σε κάποιο ζήτημα περισσότερες από δύο γνώμες με αποτέλεσμα να μην σχηματίζεται πλειοψηφία, αυτοί που ψήφισαν υπέρ της δυσμενέστερης για το δικαικόμενο γνώμης ή υπέρ της βαρύτερης ποινής προσχωρούν στην χμέτως ευεϊκότερη.

Το σχέδιο της απόφασης συντάσσεται από τον εισηγητή και υπογράφεται από αυτόν και τον πρόεδρο. Το πρωτότυπο της απόφασης υπογράφεται από τον πρόεδρο και το γραμματέα και καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο.

Η απόφαση περιέχει τη σύνθεση του συμβουλίου, το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του δικαικόμενου, μνεία της τυχόν παράστασης του ή της νόμιμης κλητεύσεώς του, συνεπιλεγμένη περίληψη της κατηγορίας και της απολογίας με τους ουσιώδεις ισχυρισμούς του δικαικόμενου, αιτιολογικό τόσο ως προς τη διαπίστωση ή μη της ενοχής όσο και ως προς την επιμέτρηση της ποινής και διατακτικό.

5. Η οριστική απόφαση επιδίδεται με επιμέλεια του γραμματέα στο δικαικόμενο, στον προϊστάμενο του δικαστηρίου ή της αρχής όπου υπηρετεί ο δικαικόμενος και σε όσους έχουν δικαίωμα έφεσης.

Άρθρο 105.

Ένδικα μέσα.

1. Οι οριστικές αποφάσεις των συμβουλίων που αναφέρονται στο άρθρο 95 παρ. 5, 7, 9 και 11 υπόκεινται σε έφεση όταν έχουν εκδοθεί σε πρώτο βαθμό.

2. Δικαίωμα έφεσης κατά δικαστικής ή απαλλοτριτικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου έχει :

α) Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης και το αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης όργανο. Η έφεση στην περίπτωση αυτήν ασκείται μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτούς, και πάντως όχι πέρα από τρεις μήνες από την έκδοση της απόφασης.

β) Αυτός που τιμωρήθηκε καθώς και εκείνος που απαλλάχθηκε με μειωτική αιτιολογία, μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από την επίδοσή σε αυτόν της απόφασης.

3. Η έφεση ασκείται με κατάθεση στο γραμματέα του συμβουλίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση ή με αποστολή του εγγράφου της έφεσης στον ίδιο γραμματέα, οπότε ως ημερομηνία άσκησης λαμβάνεται η χρονολογία πρωτοκόλλησης του εγγράφου. Η έφεση μπορεί να ασκηθεί από αυτόν που διώχθηκε και με κατάθεσή της στο γραμματέα του δικαστηρίου, όπου υπηρετεί, ή στον προϊστάμενο της προξενικής αρχής στην αλλοδαπή, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να την αποστείλουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο γραμματέα του συμβουλίου που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Με την άσκηση της έφεσης η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο συμβούλιο, το οποίο δεν μπορεί να χειροτερεύσει τη θέση του δικαικόμενου, αν αυτός μόνο έχει ασκήσει έφεση.

Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

4. Ως προς τη διαδικασία ενώπιον των δευτεροβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, τα δικαιώματα του δικαικόμενου, την έκδοσή και επίδοσή της απόφασης σ' αυτόν, ισχύουν αναλόγως όσα ορίζονται παραπάνω για τα πρωτοβάθμια συμβούλια.

Στο δευτεροβάθμιο συμβούλιο δεν είναι υποχρεωτικό ο δικαικόμενος να κληθεί και πάλι σε απολογία, μπορεί όμως, αν το ζητήσει, να αναπύξει προφορικά τις απόψεις του.

5. Τελεσίδικη απόφαση πειθαρχικού συμβουλίου υπόκειται μόνο σε επανάληψη της πειθαρχικής δίωξης: α) αν μετά την καταδικαστική πειθαρχική απόφαση εκδόθηκε για την ίδια πράξη αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλοτριτικό βούλευμα, β) αν μετά την αθωωτική πειθαρχική απόφαση εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για την ίδια πράξη σε βαθμό πλημμελήματος ή κα-

κουργήματος και γ) αν μετά την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης αποκαλύφθηκαν νέα αποδεικτικά στοιχεία ή ανατράπηκε με αμετάκλητη δικαστική απόφαση η αποδεικτική δύναμη στοιχείων που είχαν ληφθεί υπόψη.

Την επανάληψη της πειθαρχικής δίωξης ζητεί στις περιπτώσεις α και γ αυτός που διώχθηκε πειθαρχικά και στην περίπτωση β ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Η αίτηση απευθύνεται προς το συμβούλιο που είχε εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Η αίτηση επανάληψης της πειθαρχικής δίωξης ασκείται, όπως η έφεση, μέσα σε ένα έτος από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η δικαστική απόφαση στην οποία στηρίζεται ή από του αποκαλύφθηκαν τα νέα αποδεικτικά στοιχεία.

Τυχόν μεταβολή της υπηρεσιακής κατάστασης αυτού που τιμωρήθηκε δεν επιδρά στην αρμοδιότητα του συμβουλίου που είχε εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Κατά την επανάληψη της δίωξης τηρείται η διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 102 επόμενα. Η απόφαση που εκδίδεται, αν είναι αθωωτική ή επιβάλλει ελαφρότερη ποινή (διότι έγινε δεκτή η αίτηση αυτού που τιμωρήθηκε) ή αν είναι καταδικαστική (διότι έγινε δεκτή η αίτηση του Υπουργού), εξαφανίζει την αρχική απόφαση.

6. Εκτός από τα ένδικα μέσα που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων δεν υπόκεινται σε κανένα άλλο ένδικο μέσο ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ούτε σε προσφυγή ενώπιον οποιασδήποτε αρχής.

Άρθρο 106.

Συνέπειες αποφάσεων.

1. Όταν η απόφαση γίνει τελεσίδικη, είναι εκτελεστή και ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου διατάσσει να επιδοθεί κυρωμένο αντίγραφο της σ' αυτόν που διώχθηκε πειθαρχικά. Ακολούθως διαβιβάζει όλο το φάκελο, με το αποδεικτικό επιδότητος της απόφασης, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο φροντίζει για τις ενέργειες εκτέλεσης.

Οι πειθαρχικές αποφάσεις καταχωρίζονται στο μητρώο αυτού που διώχθηκε και αντίγραφο τους τίθεται στον ατομικό φάκελό του, όπου και αν τηρείται. Οι πειθαρχικοί φάκελοι φυλάσσονται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Η εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει πρόστιμο γίνεται από τον οικείο εκκαθαριστή των αποδοχών.

Το ποσό του προστίμου παρακρατείται από τις αποδοχές του πρώτου μήνα από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης στον εκκαθαριστή. Αν το ποσό αυτό είναι ανώτερο από το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών του τιμωρημένου, η παρακράτηση γίνεται σε περισσότερες μηνιαίες δόσεις, οριζόμενες από την απόφαση. Καμιά δόση δεν επιτρέπεται να υπερβεί το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών. Αν ο τιμωρημένος αποχωρήσει από την υπηρεσία, τα οριζόμενα ποσά εισπραττούνται κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. Τα εισπραττόμενα ποσά προστίμου περιέρχονται στο δημόσιο ταμείο. Αν ο τιμωρημένος αποβιώσει η οφειλή κατά το ποσό που δεν έχει εισπραχθεί διαγράφεται.

3. Η εκτέλεση της ποινής προσωρινής πάσης αρχίζει την επόμενη ημέρα από την επίδοσή της απόφασης στον τιμωρημένο ή την επόμενη ημέρα από εκείνη κατά την οποία η απόφαση που υπόκειται σε έφεση έγινε τελεσίδικη.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της ποινής προσωρινής πάσης ο τιμωρημένος α) δεν μπορεί να ασκήσει τη υπηρεσιακή του καθήκοντα ούτε άλλη αρμοδιότητα που έχει ανατεθεί σ' αυτόν με την ιδιότητά του ως δικαστικού λειτουργού και β) στερείται το μισό των αποδοχών του κάθε μήνα. Η παρακράτηση γίνεται από τον εκκαθαριστή των αποδοχών του και το ποσό που παρακρατείται περιέρχεται στο δημόσιο ταμείο.

4. Οι ποινές της επίπληξης μετά διετία, οι ποινές του προ-

στίμου μετά πενταετία και οι ποινές της προσωρινής παύσης μετά δεκαετία από την επιβολή τους διαγράφονται από το μητρώο του τιμωρημένου δικαστικού λειτουργού και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τις κρίσεις του, εφ' όσον κατά τα χρονικά αυτά διαστήματα δεν τιμωρήθηκε με οποιαδήποτε ποινή.

Αν μέσα στον παραπάνω χρόνο επιβληθεί νέα πειθαρχική ποινή, η διαγραφή επέρχεται μετά την πάροδο του χρόνου που προβλέπεται: γι' αυτήν, ο οποίος υπολογίζεται από τη λήξη εκείνου που προβλέπεται για την πρώτη.

Άρθρο 107.

Διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων.

1. Εφ' όσον το πειθαρχικό συμβούλιο κρίνει ότι ο δικαστικός λειτουργός είναι υπαίτιος του πειθαρχικού παραπτώματος και πρέπει να τιμωρηθεί με την ποινή της οριστικής παύσης, παραπέμπει με αιτιολογημένη απόφαση την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο. Η απόφαση αυτή δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο, κοινοποιείται στο διωκόμενο και διαβιβάζεται αμέσως με όλο το φάκελο στον πρόεδρο του παραπάνω δικαστηρίου, ο οποίος ορίζει ένα από τα μέλη του ως εισηγητή. Η πράξη ορισμού του εισηγητή επιδίδεται στο διωκόμενο.

2. Κατά την προδικασία δεν απαιτείται επανάληψη αυτών που ορίζονται στα άρθρα 101 και 102. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως αυτά που ορίζονται στο άρθρο 103.

Η συνεδρίαση του δικαστηρίου διέπεται από τις οικείες διατάξεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 104. Κατά τη συζήτηση ενώπιον του δικαστηρίου παρίσταται, εφ' όσον συντρέχει περίπτωση, και ο οικείος εισαγγελέας ή επίτροπος. Ο διωκόμενος μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως μόνος ή μετά ή δια δικηγόρου.

3. Η πειθαρχική δίκη ενώπιον του δικαστηρίου μπορεί να επαναληφθεί κατά τους όρους της παραγράφου 5 του άρθρου 105.

4. Η δικαστική απόφαση που επιβάλλει ποινή οριστικής παύσης διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, για την έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος.

Αν το δικαστήριο επιβάλλει ελαφρότερη ποινή ή κηρύξει αθώο το διωκόμενο, ενεργούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 106.

5. Αν ο διωκόμενος κηρυχθεί αθώος ή τιμωρηθεί με ελαφρότερη ποινή ύστερα από επανάληψη της δίκης, η δικαστική απόφαση διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης για να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα, εφ' όσον είναι αναγκαίο.

6. Ο δικαστικός λειτουργός που αποκαθίσταται με την ακύρωση ή επιβολή ελαφρότερης πειθαρχικής ποινής καταλαμβάνει την κενή θέση του βαθμού του, εφ' όσον υπάρχει, διαφορετικά παραμένει ως υπεράριθμος και καταλαμβάνει τη θέση που θα κενωθεί. Ο απαλλασσόμενος ως αθώος ανακτά τη σειρά αρχαιότητάς του.

Τμήμα τρίτο.

Τελικές Διατάξεις.

Άρθρο 108.

Εισηγητές, πάρεδροι κ.λπ.

1. Δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πάρεδροι πρωτοδικείου των πολιτικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και πάρεδροι εισαγγελίας, οι οποίοι, μετά τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας, κρίνονται από το οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μη διοριστέοι σε θέση ισόδιου δικαστικού λειτουργού, διορίζονται χωρίς διαγωνισμό σε ανάλογη προς τα προσόντα τους θέση διοικητικού υπαλλήλου, εφ' όσον έχουν τα προσόντα που προβλέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα.

2. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι θέσεις στις οποίες θα διορίζονται οι παραπάνω και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Όπου σε κείμενες διατάξεις αναφέρονται οι βαθμοί «έμμισθος πάρεδρος παρά πρωτοδικείου», «έμμισθος πάρεδρος παρ' εισαγγελίας» και «έμμισθος πάρεδρος τακτικών διοικητικών δικαστηρίων» νοούνται αντίστοιχα οι βαθμοί «πάρεδρος πρωτοδικείου», «πάρεδρος εισαγγελίας» και «πάρεδρος πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων».

Άρθρο 109.

Ειρηνοδίκες και πταιματοδίκες.

1. Από την έναρξη ισχύος του κώδικα αυτού καταργείται ο βαθμός του ειρηνοδίκη. Τα ειρηνοδικεία και πταιματοδικεία διατηρούνται ως αυτοτελή δικαστήρια. Οι οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργών ειρηνοδικείων και πταιματοδικείων μετατρέπονται σε θέσεις πρωτοδικών.

2. Οι ειρηνοδίκες και πταιματοδίκες που ήδη υπηρετούν μπορούν, μέσα σε δύο μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού, να δηλώσουν ότι επιθυμούν να ενταχθούν ως πρωτοδίκες και οι δόκιμοι ειρηνοδίκες ως πάρεδροι πρωτοδικείου. Την ίδια δήλωση μπορούν να υποβάλουν, μέσα σε δύο μήνες από την ορκωμοσία τους, οι δόκιμοι ειρηνοδίκες που θα διοριστούν από ισχύοντα πίνακα ή από διεξαγόμενο διαγωνισμό. Η δήλωση υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η ένταξη γίνεται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, ύστερα από γνωμοδότηση της ολομέλειας του αρμόδιου εφετείου, εφ' όσον ο κρινόμενος έχει τα προσόντα της κατ' απόλυτη εκλογή προαγωγής στο βαθμό του πρωτοδίκη. Οι παραπάνω εντάσσονται στο τέλος του πίνακα της σειράς αρχαιότητας, μετά τον τελευταίο πάρεδρο πρωτοδικείου, κατά τη σειρά της αρχαιότητάς τους.

Η γνωμοδότηση της ολομέλειας του εφετείου γίνεται ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση ειδικού επιθεωρητή εφέτη, που ορίζεται από την ίδια ολομέλεια για το σκοπό αυτόν.

3. Ειρηνοδίκης, πταιματοδίκης ή δόκιμος ειρηνοδίκης, για τον οποίο το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφαινεται ότι δεν πρέπει να ενταχθεί, εντάσσεται με την ίδια απόφαση στον πίνακα της σειράς αρχαιότητας της παραγράφου 5, διατηρώντας τη σειρά της αρχαιότητάς του. Μπορεί όμως να υποβάλει και δεύτερη δήλωση ένταξης και να επανακριθεί μετά ένα έτος από την προηγούμενη κρίση. Αν η δήλωσή του γίνει δεκτή, εντάσσεται στο τέλος του πίνακα της σειράς αρχαιότητας ύστερα από αυτούς που έχουν ήδη ενταχθεί και τους παρέδρους που διορίστηκαν στο μεταξύ.

4. Με την ένταξη των πιο πάνω δικαστικών λειτουργών δε μεταβάλλεται σε βάρος τους η μέχρι τότε μιθολογική τους κατάσταση.

5. Μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 2 οι ειρηνοδίκες και οι πταιματοδίκες που ήδη υπηρετούν και δεν υπέβαλαν δήλωση ένταξης κατά την παράγραφο αυτή καθώς και όσα δεν κρίθηκαν εντακτέοι παραμένουν σε προσωποπαγή θέση και εγγράφονται σε ειδικό πίνακα αρχαιότητας που διατηρείται μέχρις ότου εξαντληθεί ο κριθμός τους. Ο ειδικός αυτός πίνακας συντάσσεται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και με βάση τη μέχρι την εγγραφή στον πίνακα σειρά αρχαιότητας.

6. Οι εντασσόμενοι κατά την προηγούμενη παράγραφο διατηρούν το βαθμό τους και προάγονται κατά τις ισχύουσες μέχρι σήμερα διατάξεις.

7. Με τις ρυθμίσεις του κώδικα αυτού που αφορούν τους ειρηνοδίκες και πταιματοδίκες δε δίδονται οι διατάξεις που καθορίζουν την αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων, των πταιματοδικείων, των ειρηνοδικών και των πταιματοδικών, καθώς και οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία ενώπιόν τους.

8. Οι ειρηνοδίκες και πταιματοδίκες που εντάσσονται στον ειδικό πίνακα αρχαιότητας εξακολουθούν και μετά την ένταξή τους να ασκούν τα καθήκοντά τους σε ειρηνοδικεία ή πταιματοδικεία, όπως και προηγουμένως. Όσο χρόνο υπάρχουν ειρηνοδίκες και πταιματοδίκες αυτής της κατηγορίας,

κα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία στελεχώνονται από αυτούς και αν δεν επαρκούν, από πρωτοδίκους. Στις περιπτώσεις αυτές το ειρηνοδικείο συγκροτείται από ειρηνοδική και το πταισματοδικείο από πταισματοδική.

9. Με την ένταξη ειρηνοδικών και πταισματοδικών στον πίνακα αρχαιότητας των λοιπών δικαστικών λειτουργών καταργούνται κάθε φορά οι αντίστοιχες θέσεις τους στον πίνακα αρχαιότητας των ειρηνοδικών — πταισματοδικών και δημιουργούνται ισάριθμες οργανικές θέσεις πρωτοδικών. Το ίδιο συμβαίνει και όταν ειρηνοδική ή πταισματοδική της ειδικής εποπτείας αποχωρήσει από την υπηρεσία.

10. Πρόξεις της διαδικασίας ένταξης των ειρηνοδικών και πταισματοδικών (δηλώσεις, εκθέσεις, γνωμοδοτήσεις), που έγιναν κατά τις διατάξεις του ν. 1578/1985 (ΦΕΚ 219) διατηρούν την ισχύ τους. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία ένταξης συνεχίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα.

11. Ένα μόνο μέλος πολυμελούς πρωτοδικείου ή τριμελούς πλημμελειοδικείου μπορεί, κατά την κρίση του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, να αναπληρωθεί από ειρηνοδική ή πταισματοδική της έδρας ή της περιφέρειάς του.

12. Στα τμήματα των δικαστικών διακοπών περιλαμβάνονται και οι ειρηνοδικές και πταισματοδικές που υπηρετούν στην έδρα του πρωτοδικείου.

Άρθρο 110.

Διαγωνισμοί για την πρόσληψη παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας.

1. Έως ότου λειτουργήσει η σχολή δικαστών του Κέντρου Δικαστικών Σπουδών και διοριστούν ως πρόεδροι οι πρώτοι απόφοιτοί της, σε θέση παρέδρου πρωτοδικείου και εισαγγελέως διορίζεται αυτός που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό. Ο διαγωνισμός γίνεται από επιτροπή που αποτελείται από α) τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ως πρόεδρο, β) τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, γ) δύο αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή κρεοπαγίτες, που ορίζει με τους αναπληρωτές τους ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου και δ) έναν καθηγητή (α' βαθμίδας) του αστικού ή εμπορικού δικαίου του νομικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο του νομικού τμήματος, ως μέλη.

2. Ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, όταν κωλύονται, αναπληρώνονται κατά τον οργανισμό των δικαστηρίων. Οι αναπληρωτές τους όμως δεν παίρνουν τη θέση των κωλυμένων, αλλά εκείνη που ανήκει στο βαθμό τους κατά τον ίδιο οργανισμό.

3. Προγραμματίας της επιτροπής ορίζεται ο γραμματέας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

4. Γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό α) δικηγόροι ή ειρηνοδίκες που έχουν δύο τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ή αυτοί που έχουν διατελέσει δικηγόροι ή ειρηνοδίκες για δύο τουλάχιστον έτη, β) οι κάθε βαθμού υπάλληλοι όλων των κλάδων της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών, αφού συμπληρώσουν δύο έτη υπηρεσίας μετά τη λήψη πτυχίου νομικού τμήματος πανεπιστημίου, ή ένα έτος, εφ' όσον έχουν τριετή συνολική υπηρεσία δικαστικού υπαλλήλου, και γ) ανεξαρτήτως χρόνου υπηρεσίας ως δικηγόρου ή υπαλλήλου οι κάτοχοι τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών ή διδακτορικού διπλώματος.

5. Ο διαγωνισμός ενεργείται ενιαίως για τις θέσεις παρέδρων πρωτοδικείου και παρέδρων εισαγγελίας και μόνο για την πλήρωση κενών θέσεων, ύστερα από γνωμοδότηση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Στην υποψηφική απόφαση προκήρυξης πρέπει να μνημονεύεται ο αριθμός των θέσεων που θα πληρωθούν με το διαγωνισμό.

6. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει γραπτή στο προκριματικό στάδιο και προφορική στο τελικό στάδιο εξέταση στα εξής μαθήματα: α) αστικό δίκαιο, β) εμπορικό δίκαιο, γ) πολιτική δικονομία, δ) συνταγματικό δίκαιο και στοιχεία ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου, ε) διοικητικό δίκαιο, στ) ποινικό δίκαιο, ζ) ποινική δικονομία. Το προκριματικό στάδιο ολοκληρώνεται με συνέντευξη του υποψηφίου σε μέλη της επιτροπής και με γραπτή ανάπτυξη θέματος με γενικότερη σημασία. Η εξέταση αυτή είναι γραπτή και προφορική και γίνεται είτε από μέλος της επιτροπής ή από ειδικό εξέταστή που ορίζει ο πρόεδρος της επιτροπής.

Η εξέταση αυτή είναι γραπτή και προφορική και γίνεται είτε από μέλος της επιτροπής ή από ειδικό εξέταστή που ορίζει ο πρόεδρος της επιτροπής.

Η επιτυχής εξέταση στην ξένη γλώσσα με βαθμό τουλάχιστον «λίαν καλώς» προαυξάνει το σύνολο της βαθμολογίας αυτού που εδοκίμησε στο διαγωνισμό με δύο κλασματικές μονάδες (2/7) για κάθε ξένη γλώσσα.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνωμοδότηση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου, καθορίζονται ο τρόπος προκήρυξης του διαγωνισμού, οι αναγκαίες δημοσιεύσεις, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων και δικαιολογητικών, ο έλεγχος των προσόντων, ο τρόπος διενέργειας του διαγωνισμού και εξαγωγής των αποτελεσμάτων, η ανακήρυξη των επιτυχόντων (ο αριθμός των οποίων δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι ανώτερος από τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν) και η σειρά κατάταξής τους στο σχετικό γενικό πίνακα και στους ειδικούς πίνακες παρέδρων πρωτοδικείου και παρέδρων εισαγγελίας, καθώς και η σειρά τους σε περίπτωση ισοβαθμίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Αν δεν εκδοθούν τα παραπάνω διατάγματα, εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις, εφ' όσον δεν καταργούνται ή τροποποιούνται με το παρόντα κώδικα.

8. Οι επιτυχόντες διορίζονται κατά τη σειρά που έχουν στο σχετικό πίνακα και τοποθετούνται κατά προτίμηση στα πρωτοδικεία ή στις εισαγγελίες Αθηνών, Πειραιά, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ηρακλείου και Λάρισας.

Άρθρο 111.

Διαγωνισμοί για την πρόσληψη δόκιμων εισηγητών του ΣτΕ και ΒΣ και παρέδρων διοικητικών πρωτοδικείων.

1. Αν ο αριθμός των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης δεν επαρκεί για την πλήρωση των κενών κάθε φορά θέσεων των δόκιμων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των παρέδρων πρωτοδικείων των διοικητικών δικαστηρίων, ενεργείται ιδιαίτερος, αντίστοιχος, διαγωνισμός. Για την ανάγκη του διαγωνισμού και τη μερική ή ολική πλήρωση των κενών θέσεων για κάθε σώμα, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται πάντως οι θέσεις για τις οποίες έχει ήδη εκδηλωθεί προτίμηση από εκπαιδευμένους στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, γνωμοδοτεί επιτροπή που αποτελείται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, τον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και το γενικό επίτροπο των διοικητικών δικαστηρίων.

Η επιτροπή συντάσσει πρακτικό, που περιέχει τη γνωμοδότησή της και το υποβάλλει στον Υπουργό της Δικαιοσύνης, ο οποίος και αποφασίζει.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνωμοδότηση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά περίπτωση, καθορίζονται η συγκρότηση της εξεταστικής επιτροπής, τα προσόντα των υποψηφίων (στα οποία ο χρόνος δικηγορικής ή υπαλληλικής υπηρεσίας μπορεί να αντικατασταθεί με τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα), τα του τρόπου διεξαγωγής του διαγωνισμού σε προκριματική (η οποία ολοκληρώνεται με συνέντευξη του υποψηφίου σε μέλη της επιτροπής και γραπτή ανάπτυξη ενός θέματος με γενικότερη σημασία) και τελική φάση, ο τρόπος προκήρυξης του διαγωνισμού, οι αναγκαίες δημοσιεύσεις, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων και δικαιολογητικών, ο έλεγχος των προσόντων, τα εξεταστέα μαθήματα, η βαθμολογία, η εξαγωγή των αποτελεσμάτων, η ανακήρυξη των επιτυχόντων (ο αριθμός των οποίων δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι ανώτερος

από τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν), η σειρά κατάταξης τους στο σχετικό πίνακα σε περίπτωση ισοβαθείας, η ένταξή τους στον πίνακα σειράς αρχαιότητας σε συστηματικό με τους μαθητές της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης που έχουν επιλέξει το δικαστικό κλάδο καθώς και κάθε άλλη αναγκασία λεπτομέρεια.

3. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή του κώδικα αυτού δεκαπέντε (15) κατ' ανώτατο όριο από τις είκοσι (20) θέσεις εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου του άρθρου 9 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65) μπορεί να πληρωθούν με διαγωνισμό. Στο διαγωνισμό αυτόν γίνονται δεκτοί: α) δικαστικοί λειτουργοί, β) υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που έχουν πτυχίο νομικού τμήματος πανεπιστημίου, διετή τουλάχιστον υπηρεσία μετά την απόκτησή του και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους.

4. Ο διαγωνισμός της προηγούμενης παραγράφου διενεργείται με βάση το π.δ. 119/1983 (ΦΕΚ 54). Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρεται Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως νοείται ο Υπουργός της Δικαιοσύνης.

Στα εξεταστέα γραπτώς και προφορικώς μαθήματα προστίθενται: α) η Δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 1225/1981 ΦΕΚ 304), β) ο Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γ) το συνταξιοδοτικό δικαίο των δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

5. Ο διορισμός αυτών που πέτυχαν στο διαγωνισμό της παραγράφου 3 γίνεται στο βαθμό του δόκιμου εισηγητή. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 70 (παρ. 1, 2, 3, 4).

Άρθρο 112.

Μεταβατικές διατάξεις.

1. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται συμβούλιο πρωτοδικών, συμβούλιο πλημμελειοδικών, συμβούλιο εφετών, δικαστήρια σε συμβούλιο ή ολομέλεια δικαστηρίου σε συμβούλιο νοούνται εφεξής τα συμβούλια και οι ολομέλειες που προβλέπονται από τον κώδικα αυτόν.

2. Τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπονται από τον κώδικα αυτόν, εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, εκτός όπου ορίζεται διαφορετικά. Οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται από τον κώδικα αυτόν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Έως ότου εκδοθούν τα διατάγματα, οι υπουργικές αποφάσεις και οι πράξεις που προβλέπονται σε αυτόν τον κώδικα, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα.

4. Ο πρώτος κανονισμός κάθε δικαστηρίου πρέπει να καταρτισθεί το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την ισχύ του κώδικα αυτού.

5. Πειθαρχικά παραπτώματα, που τελέστηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και δεν εκδικάστηκαν οριστικά, κρίνονται κατά τις διατάξεις του παρόντος. Οι σχετικές υποθέσεις μεταβιβάζονται, αν συντρέχει περίπτωση, στα συμβούλια που είναι αρμόδια κατά τον παρόντα κώδικα. Διαδικαστικές πράξεις, που έχουν γίνει εγκύρως έως την έναρξη της ισχύος του παρόντος με το προηγούμενο νομικό καθεστώς, δεν επαναλαμβάνονται.

6. Η θητεία των μελών των συμβουλίων και επιτροπών που λειτουργούν μέχρι την έναρξη της ισχύος αυτού του κώδικα λήγει την 31.12.1988.

7. Για μια πενταετία από την έναρξη ισχύος του κώδικα αυτού: α) οι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγονται σε παρόδρους, κατ' απόκλιση των οριζομέ-

των του άρθρου 62 παρ. 1, αν έχουν συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία ως δόκιμοι εισηγητές και εισηγητές, β) οι κάθε βαθμού υπάλληλοι όλων των κλάδων της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών μπορούν να μετασφύρουν σε διαγωνισμό πρόσληψης δικαστικών λειτουργών αν, άσχετα από το χρόνο λήψης του πτυχίου, έχουν συμπληρώσει υπερπενταετή συνολική υπηρεσία στη γραμματεία.

Άρθρο 113.

Καταργούμενες διατάξεις.

1. Από την έναρξη της ισχύος του κώδικα αυτού καταργούνται:

α. ο οργανισμός των δικαστηρίων και συμβολαιογραφείων της 21 Ιανουαρίου/2 Φεβρουαρίου 1834 (ΦΕΚ 13 παράρτημα),

β. ο ν. ΡΠΑ/1851 (ΦΕΚ 17),

γ. ο οργανισμός των φορολογικών (διοικητικών) δικαστηρίων, ν.δ. 3845/1958 (ΦΕΚ 149),

δ. τα άρθρα δέκατο πέμπτο έως και δέκατο ένατο του ν. 4125/1960 (ΦΕΚ 202),

ε. ο ν. 1578/1985 (ΦΕΚ 219), εκτός από τα άρθρα 120 και 121, τα οποία καταργούνται από τη δημοσίευση του κώδικα αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και τα άρθρα του 66 έως 68, 71 έως 73 και 85 έως 87, τα οποία διατηρούνται προσωρινά σε ισχύ έως ότου εκδοθεί το διάταγμα που προβλέπεται στο άρθρο 111 του κώδικα αυτού,

στ. τα άρθρα 64 και 72 του Εισ. Ν. Κ. Πολ. Δ., εκτός από την παρ. 4 του άρθρου 64, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 733/1977 (ΦΕΚ 309), που αφορά την κατ' εξαίρεση συγκρότηση του εφετείου για την εκδίκαση διαφορών από την εκτέλεση δημοσίων έργων (άρθρο 17 του ν. 1266/1972, ΦΕΚ 6),

ζ. τα άρθρα 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 305 παρ. 1 και 316 παρ. 1 του Κ. Ποιν. Δ., όπως έχουν αντικατασταθεί, τροποποιηθεί ή συμπληρωθεί, αναφορικά με τη συγκρότηση των ποινικών δικαστηρίων και συμβουλίων,

η. ο ν. 2617/1940 (ΦΕΚ 354),

θ. το άρθρο 1 και η παράρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3810/1957 (ΦΕΚ 260),

ι. το ν.δ. 74/1974 (ΦΕΚ 270), όπως τροποποιήθηκε από το ν. 184/1975 (ΦΕΚ 210),

ια. τα άρθρα 1 έως και 29, 30 παράγραφος 1 μόνον ως προς την επιθεώρηση των εργασιμικών — πταισματοδικών, 30 παράγραφος 2, 33, 34, 37 και 39 του ν. 184/1975 (ΦΕΚ 210),

ιβ. το άρθρο 26 του ν. 410/1976 (ΦΕΚ 208),

ιγ. το άρθρο 8 του ν. 733/1977 (ΦΕΚ 309),

ιδ. τα άρθρα 13 έως και 18 του ν. 1406/1983 (ΦΕΚ 182),

ιε. οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 4 του ν. 1649/1986 (ΦΕΚ 149),

ιστ. κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, αντίθετη στις διατάξεις του κώδικα αυτού, η οποία αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

2. Ο κώδικας αυτός δε θίγει τα άρθρα 686 παρ. 3 και 690 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ., τα άρθρα 33, 34, 35, 305 παρ. 2, 377 παρ. 1, 513 παρ. 1, 523 και 530 παρ. 2α του Κ.Π.Δ., καθώς και τις διατάξεις τις αναφερόμενες στη συγκρότηση των υπηρεσιακών συμβουλίων των δικαστικών υπαλλήλων και συμβολαιογράφων και των δικαστηρίων και συμβουλίων που αφορούν πειθαρχικές αρμοδιότητες.

Άρθρο δεύτερο.

Η ισχύς αυτού του νόμου αρχίζει από 16 Σεπτεμβρίου 1988.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 1988

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 1988

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ